

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Gada īstenošanas ziņojums

Latvia - Rural Development Programme (National)

Gada īstenošanas ziņojums	
Periods	01/01/2022 - 31/12/2022
Versija	2022.1
Statuss — Pašreizējais mezgls	Akceptējusi EK - European Commission
Valsts atsauce	
Uzraudzības komitejas apstiprinājuma datums	16/06/2023

Spēkā esošā programmas versija	
CCI	2014LV06RDNP001
Programmas veids	Lauku attīstības programma
Valsts	Latvija
Rēģions	LV - National
Plānošanas periods	2014 - 2022
Versija	11.1
Lēmuma numurs	C(2022)3025
Lēmuma datums	02/05/2022
Vadošā iestāde	Zemkopības ministrija

Saturs

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU	4
1.a) Finanšu dati	4
1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības	4
1.b1) Pārskata tabula	4
1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām	18
1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starpposma mērķiem, balstoties uz F tabulu	59
1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]	60
1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās	62
1.f1) EUSBSR	64
1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)	69
2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS	70
2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.	70
2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu)	70
2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu)	70
2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē	71
2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.	73
2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu)	75
2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu)	78
3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI	81
3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti	81
3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi	88
4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS	90
4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu	90
4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)	90
4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu	90
4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)	93
5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS	99
6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS	100

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM	101
8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS	102
9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ	104
10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)	105
11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM.....	122
II pielikums	123
Dokumenti.....	138

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU

1.a) Finanšu dati

Skatīt pievienotos dokumentus

1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības

1.b1) Pārskata tabula

Prioritārā joma 1A						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2022			1,61	53,10	3,03
	2014-2021			1,23	40,57	
	2014-2020			1,11	36,61	
	2014-2019			0,61	20,12	
	2014-2018			0,24	7,92	
	2014-2017			0,12	3,96	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1B						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2022			115,00	121,05	95,00
	2014-2021			107,00	112,63	
	2014-2020			87,00	91,58	
	2014-2019			55,00	57,89	
	2014-2018			16,00	16,84	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1C						
Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2022			24 889,00	99,56	25 000,00
	2014-2021			20 086,00	80,34	
	2014-2020			16 424,00	65,70	
	2014-2019			12 334,00	49,34	
	2014-2018			8 103,00	32,41	
	2014-2017			4 482,00	17,93	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 2A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)		2014-2022	7,62	109,94	7,35	106,04	6,93
		2014-2021	7,13	102,87	9,19	132,59	
		2014-2020	6,89	99,40	6,44	92,91	
		2014-2019	6,37	91,90	5,98	86,28	
		2014-2018	5,44	78,48	5,00	72,14	
		2014-2017	4,51	65,07	3,80	54,82	
		2014-2016	2,19	31,60	1,37	19,77	
		2014-2015	1,46	21,06	1,17	16,88	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	10 006 338,80	71,26	8 930 815,98	63,60	14 041 904,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	3 972 888,41	126,79	1 515 821,30	48,37	3 133 557,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	562 396 532,93	109,67	435 262 648,10	84,88	512 786 735,30
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	51 538 810,85	89,24	46 403 982,78	80,35	57 752 336,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	26 785 223,15	91,32	15 403 193,08	52,52	29 330 214,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	654 699 794,14	106,10	507 516 461,24	82,25	617 044 746,30

Prioritārā joma 2B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darbībai gatavības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jaunajiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)		2014-2022	0,58	84,85	0,55	80,46	0,68
		2014-2021	0,52	76,08	0,45	65,83	
		2014-2020	0,44	64,37	0,42	61,45	
		2014-2019	0,44	64,37	0,40	58,52	
		2014-2018	0,37	54,13	0,36	52,67	
		2014-2017	0,37	54,13	0,35	51,20	
		2014-2016	0,32	46,82			
		2014-2015	0,08	11,70			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	19 320 000,00	84,72	16 607 446,78	72,82	22 805 312,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	19 320 000,00	84,72	16 607 446,78	72,82	22 805 312,00

Prioritārā joma 3A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)		2014-2022	0,85	57,39	0,71	47,94	1,48
		2014-2021	0,75	50,64	0,71	47,94	
		2014-2020	0,71	47,94	0,71	47,94	
		2014-2019	0,64	43,21	0,64	43,21	
		2014-2018	0,43	29,03	0,43	29,03	
		2014-2017	0,28	18,91	0,26	17,56	
		2014-2016	0,17	11,48	0,08	5,40	
		2014-2015	0,04	2,70			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	128 028 758,06	116,58	60 997 149,88	55,54	109 818 764,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	1 909 994,77	120,26	552 516,63	34,79	1 588 223,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	129 938 752,83	116,63	61 549 666,51	55,25	111 406 987,00

Prioritārā joma 3B

Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)		2014-2022			5,63	92,06	6,12
		2014-2021			5,38	87,97	
		2014-2020			4,83	78,98	
		2014-2019			4,09	66,88	
		2014-2018			3,40	55,59	
		2014-2017			2,82	46,11	
		2014-2016			1,63	26,65	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	5 147 758,74	102,96	4 754 554,57	95,09	5 000 000,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	54 760 943,69	50,19	54 661 306,62	50,10	109 109 668,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	59 908 702,43	52,50	59 415 861,19	52,07	114 109 668,00

Prioritāte P4						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2022			1,42	92,89	1,53
	2014-2021			1,42	92,89	
	2014-2020			1,32	86,35	
	2014-2019			1,28	83,73	
	2014-2018			1,20	78,50	
	2014-2017			1,11	72,61	
	2014-2016			1,02	66,72	
	2014-2015			0,99	64,76	
T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)	2014-2022			21,81	76,82	28,39
	2014-2021			21,45	75,55	
	2014-2020			21,64	76,22	
	2014-2019			20,23	71,25	
	2014-2018			19,73	69,49	
	2014-2017			19,10	67,27	
	2014-2016			16,01	56,39	
	2014-2015			12,32	43,39	
T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)	2014-2022			21,81	76,82	28,39
	2014-2021			21,45	75,55	
	2014-2020			21,64	76,22	
	2014-2019			20,23	71,25	
	2014-2018			19,73	69,49	
	2014-2017			19,10	67,27	
	2014-2016			16,01	56,39	
	2014-2015			12,45	43,85	

T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2022				18,72	80,06	23,38
	2014-2021				17,43	74,55	
	2014-2020				17,22	73,65	
	2014-2019				15,97	68,30	
	2014-2018				15,83	67,70	
	2014-2017				15,81	67,62	
	2014-2016				13,60	58,17	
	2014-2015				11,40	48,76	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	4 465 542,13	53,58	3 763 771,12	45,16	8 334 175,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	5 555 892,12	75,99	3 304 486,04	45,19	7 311 632,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	7 433 279,51	121,04	4 357 164,03	70,95	6 141 133,00
M10	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	112 120 540,42	93,83	95 610 475,35	80,02	119 489 619,00
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	276 029 116,63	104,45	213 151 414,27	80,65	264 279 325,00
M12	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	34 920 730,84	91,67	30 088 064,80	78,98	38 093 714,00
M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	331 928 360,57	128,03	259 776 838,85	100,20	259 267 115,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	772 453 462,22	109,89	610 052 214,46	86,79	702 916 713,00

Prioritārā joma 5B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)		2014-2022	50 375 795,90	36,47	27 081 093,61	19,61	138 127 150,00
		2014-2021	33 240 913,55	24,07	24 284 342,65	17,58	
		2014-2020	32 688 116,85	23,67	20 146 238,20	14,59	
		2014-2019	25 933 599,44	18,78	16 757 495,06	12,13	
		2014-2018	20 370 311,12	14,75	11 391 301,60	8,25	
		2014-2017	14 312 787,80	10,36	9 176 892,16	6,64	
		2014-2016	10 259 014,31	7,43	3 188 608,53	2,31	
		2014-2015	5 574 287,82	4,04	384 042,11	0,28	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	24 304 445,92	43,99	12 728 229,24	23,04	55 250 859,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	24 304 445,92	43,99	12 728 229,24	23,04	55 250 859,00

Prioritārā joma 5C							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)		2014-2022	2 683 827,05	6,71	914 017,10	2,29	40 000 000,00
		2014-2021	655 036,00	1,64	516 011,29	1,29	
		2014-2020	655 035,77	1,64	327 364,67	0,82	
		2014-2019	97 102,00	0,24	97 101,94	0,24	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	1 268 804,35	7,93	418 202,41	2,61	16 000 000,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā	2014-2022	1 268 804,35	7,93	418 202,41	2,61	16 000 000,00

	sektora izdevumi					
--	------------------	--	--	--	--	--

Prioritārā joma 5D							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)		2014-2022			7,18	64,30	11,17
		2014-2021			4,66	41,73	
		2014-2020			4,09	36,63	
		2014-2019			2,76	24,72	
		2014-2018			0,67	6,00	
		2014-2017			0,24	2,15	
		2014-2016			0,06	0,54	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	62 072 445,11	73,91	41 633 707,24	49,57	83 985 357,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	62 072 445,11	73,91	41 633 707,24	49,57	83 985 357,00

Prioritārā joma 5E							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)		2014-2022			1,56	83,10	1,88
		2014-2021			1,37	72,98	
		2014-2020			1,31	69,79	
		2014-2019			1,11	59,13	
		2014-2018			0,87	46,35	
		2014-2017			0,55	29,30	
		2014-2016			0,11	5,86	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	40 074 995,87	106,24	31 196 886,80	82,70	37 722 420,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	40 074 995,87	106,24	31 196 886,80	82,70	37 722 420,00

Prioritārā joma 6A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)		2014-2022			920,78	230,20	400,00
		2014-2021			920,78	230,20	
		2014-2020			590,49	147,62	
		2014-2019			75,00	18,75	
		2014-2018			34,00	8,50	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	36 723 918,95	104,54	22 087 518,50	62,88	35 128 119,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā	2014-2022	36 723 918,95	104,54	22 087 518,50	62,88	35 128 119,00

	sektora izdevumi						
--	------------------	--	--	--	--	--	--

Prioritārā joma 6B							
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam	
T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)	2014-2022			511,90	63,99	800,00	
	2014-2021			234,40	29,30		
	2014-2020			119,42	14,93		
	2014-2019			109,80	13,73		
	2014-2018			105,00	13,13		
	2014-2017						
	2014-2016						
	2014-2015						
T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)	2014-2022			3,59	181,46	1,98	
	2014-2021			3,57	180,45		
	2014-2020			3,43	173,37		
	2014-2019			2,51	126,87		
	2014-2018			1,35	68,24		
	2014-2017			0,69	34,88		
	2014-2016			0,53	26,79		
	2014-2015						
T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)	2014-2022			94,31	100,00	94,31	
	2014-2021			94,31	100,00		
	2014-2020			94,31	100,00		
	2014-2019			94,31	100,00		
	2014-2018			94,31	100,00		
	2014-2017			94,31	100,00		
	2014-2016			94,31	100,00		
	2014-2015			94,31	100,00		
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums	Faktiskie rādītāji	Izmantojums	Plānots

				(%)		(%)	2023. gadā
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	125 224 234,98	101,21	123 594 677,36	99,89	123 727 496,00
M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	103 080 498,37	101,51	78 081 727,97	76,89	101 546 609,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	228 304 733,35	101,35	201 676 405,33	89,52	225 274 105,00

1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – LAP) ietvaros Latvija ir izvēlējusies ieviest 16 atbalsta pasākumus, no kuriem 2014. gadā tika uzsākta tikai atbalsta pasākuma M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” īstenošana, kā arī tika uzsākta finansējuma izmaksa platībatkarīgo atbalsta pasākumu ietvaros, savukārt 2015. gadā uzsākta vēl 7 atbalsta pasākumu īstenošana, bet pārējo atbalsta pasākumu īstenošana tika uzsākta 2016. gadā, izņemot atbalsta pasākumu M16 ”Sadarbība”, kura pirmā kārtā tika izsludināta 2017. gadā. 2020. gadā pēc grozījumiem LAP iekļauts vēl viens jauns apakšpasākums M2.3 “Atbalsts konsultantu apmācībai”. 2021. gadā LAP tika ieviests jauns atbalsta veids - finanšu instrumenti lauksaimniecības un lauku attīstības jomā (kopumā 30,0 milj. EUR) pasākuma M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšpasākumos M4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībām” un M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādei”, kā arī apakšpasākumā M6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā”. Ziņojumā sniegtā informācija par LAP īstenošanas progresu vērtēta pret 2022. gadā spēkā esošo LAP 11.1 redakciju, kuru Eiropas Komisija (turpmāk - EK) apstiprināja 2022. gada 3. maijā un kurā ar LAP 10.2 redakciju iekļauts arī LAP pārejas perioda finansējums 2021.-2022. gadam (468,14 milj. EUR), tai skaitā arī daļa no Eiropas Savienības Atvēršanās instrumenta (turpmāk - ESAI) finansējuma 84,09 milj. EUR apmērā. ESAI finansējuma, apguve ziņojumā ir atspoguļota atsevišķi. Līdz 2022. gada beigām atbalsta saņēmējiem ir izmaksāts un EK nodeklarēts finansējums 1 649,4 milj. EUR apmērā jeb 81,5% no periodā pieejamā finansējuma, t.sk. ESAI finansējums 42,0 milj. EUR.

Projektveidīgie pasākumi

Kopumā no LAP īstenošanas sākuma līdz 2022. gada beigām izsludinātas 119 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. 2022. gadā tika izsludinātas 16 kārtas.

Tāpat 2022. gadā pasākumā M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” izsludināts viens publiskais iepirkums 1.1. apakšpasākumā “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi”, kura rezultātā 2022. gadā tika izvēlēti uzvarētāji, bet līgumi par pakalpojuma izpildi ar uzvarētājiem vēl netika noslēgti. Tika noslēgts viens līgums ar pakalpojuma sniedzēju, kurš tika izvēlēts publiskajā iepirkumā 2021. gadā.

Savukārt 1.2. apakšpasākumā “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” 2022. gadā noslēgti 10 līgumi ar 2021. gadā izsludinātā atklātā konkursa uzvarētājiem, kā arī 9 līgumi ar 2022. gadā izsludinātā publiskā iepirkuma demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē uzvarētājiem. 2022. gadā nogalē pakalpojumu sniedzēja izvēlei tika izsludināts publiskais iepirkums demonstrējumu nodrošināšanai lopkopības nozarē, pakalpojuma sniedzējs 2022.gadā vēl netika izvēlēts.

2022. gada nogalē tika izsludināti 2 jauni publiskie iepirkumi pasākumā M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” individuālu konsultāciju sniegšanas nodrošināšanai, bet pakalpojuma sniedzēji vēl netika izvēlēti. No plānošanas perioda sākuma kopā iesniegti 79 442 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 1 886,8 milj. EUR, no tiem līdz 2022. gada beigām apstiprināti 63 169 projekti ar publisko finansējumu 1 365,7 milj. EUR apmērā. 2022.gadā iesniegti 7 974 pieteikumi par kopējo finansējumu 320,9 milj. EUR, savukārt apstiprināti 6 353 par kopējo summu 188,0 milj. EUR.

No apstiprinātajiem projektiem līdz 2022. gada beigām atsaukti vai saistības pārtrauktas 3 824 projektiem ar kopējo publisko finansējumu 202,7 milj. EUR (ieskaitot arī korekcijas apstiprināto projektu pieteikumus), tātad uz atskaites perioda beigām jau ir īstenoti un vēl tiek īstenoti kopumā 59 345 projekti ar kopējo

publisko finansējumu 1 163,0 milj. EUR jeb 86,3% no kopējā projektveidīgo pasākumu finansējuma (skat.1.attēlu).

M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M01 “Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 705 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi””.

1.1. apakšpasākums “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi”

2022. gadā turpinājās 2018. gada beigās ar SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (Latvijas Lauksaimniecības universitāte – apakšuzņēmējs) noslēgtā līguma izpilde par mācību īstenošanu (līgumcena 5,4 milj. EUR).

2022. gadā nozares nevalstiskajām organizācijām tika izsludināts jauns publiskais iepirkums profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumu nodrošināšanai, izvēlēti uzvarētāji. Līguma kopējā publiskā finansējuma summa ir 460,50 tūkst. EUR, līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem 2022. gadā vēl netika noslēgti.

Turpinājās 2021. gadā ar nozares nevalstiskajām organizācijām noslēgto līgumu izpilde. 2022. gada sākumā tika noslēgts līgums ar 2021. gada iepirkumā izvēlēto pakalpojuma sniedzēju, līguma kopējā publiskā finansējuma summa ir 150 tūkst. EUR.

Kopumā 2022. gadā apakšpasākuma ietvaros apmācītas 4 475 personas, mācību dalībnieku skaitu sadalījumā pa mācību blokiem 2022. gadā skatīt 1.tabulā

Mācību bloks	Mācību dalībnieku skaits
Lauksaimniecība	4 176
Pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) ražošana	16
Mežsaimniecība	283
KOPĀ	4 475

1.tabula. Mācību dalībnieku skaits pa mācību blokiem, 2022. gads.

Avots: LAD

No perioda sākuma kopumā apmācīti 24 889 mācību dalībnieki jeb 99,6 % no plānotā apmācāmo skaita. Lielākoties - 65,9 % gadījumu – lauksaimniecības, pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktu) ražošanas, mežsaimniecības nozarē iesaistītās personas piedalījušās mācībās par tēmām, kas attiecas uz mērķa virzienu 2A (konkurētspēja). Taču ir bijusi arī interese (34,1 %) par profesionālās izglītības un prasmju apguvi jomā, kas attiecas uz mērķa virzienu 4 (vides saglabāšanas pasākumi), no kuriem 90,64% dalībnieku ir apmācīti par tēmām lauksaimniecības jomā un 9,36 % - par tēmām mežsaimniecības jomā.

1.2. apakšpasākums “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem”

Turpinājās 2018. gadā noslēgto līgumu izpilde ar 5 juridiskajām personām, kas reģistrētas Zinātnisko institūciju reģistrā vai Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības iestāžu reģistrā - atvasināta publiska

persona (turpmāk – APP) “Agroresursu un ekonomikas institūts”, APP “Dārzkopības institūts”, SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, Latvijas Lauksaimniecības universitāte (no 01.09.2022. Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte) un APP “Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs”, kas par iepirkuma uzvarētājām tika atzītas 2017. gadā organizētajā publiskajā iepirkumā (sarunu procedūrā, kas tika organizēta divās kārtās). Līgumu, kas noslēgti par demonstrējumu īstenošanu augkopības nozarē un kuru izpilde turpinājās 2022. gadā, kopējais publiskais finansējums ir 1,39 milj. EUR, nodrošināta demonstrējumu ierīkošana un īstenošana.

Tāpat turpinājās 2019.gada publiskā iepirkuma rezultātā (atklāts konkurss) noslēgtais līgums par demonstrējuma nodrošināšanu augkopības nozarē. Līguma izpildītājs - SIA “Bulduru Dārzkopības vidusskola”. Līgumcena 59,99 tūkst. EUR.

Turpinājās 2019. un 2020. gadā noslēgto līgumu izpilde par demonstrējumu nodrošināšanu lopkopības nozarē. Līgumu izpildītājs SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līgumu, kas noslēgti par demonstrējumu ierīkošanu un īstenošanu un kuru izpilde turpinājās 2022. gadā, kopējais publiskais finansējums ir 432,97 tūkst. EUR, nodrošināta demonstrējumu ierīkošana un īstenošana.

Tāpat turpinājās 2021.gada publiskā iepirkuma rezultātā (atklāts konkurss) noslēgtais līgums par demonstrējuma nodrošināšanu augkopības nozarē. Līguma izpildītājs - SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līguma kopējais publiskais finansējums ir 26,18 tūkst. EUR.

2022. gadā noslēgti 10 līgumi ar 2021. gadā izsludinātā atklātā konkursa uzvarētājiem, kā arī 9 līgumi ar 2022. gadā izsludinātā publiskā iepirkuma demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē uzvarētājiem. Pakalpojuma sniedzēji - APP “Agroresursu un ekonomikas institūts”, SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte. Līgumu kopējais publiskais finansējums ir 832,47 tūkst. EUR. Uzsākta demonstrējuma ierīkošana un īstenošana.

2022. gadā nogalē pakalpojumu sniedzēja izvēlei tika izsludināts publiskais iepirkums demonstrējumu nodrošināšanai lopkopības nozarē 14 lotēs (atklāts konkurss). Pakalpojuma sniedzējs 2022.gadā vēl netika izvēlēts.

1.3.apakšpasākums “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem”

2022. gadā turpinājās 2018. gadā noslēgtā līguma izpilde par pakalpojuma sniegšanu. Saimniecību un mežu apmeklējumu organizēšanu nodrošina SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (Latvijas Lauksaimniecības universitāte-apakšuzņēmējs). Līgumcena 2,0 milj. EUR.

Kopumā 2022. gadā apakšpasākuma ietvaros apmeklējumos piedalījies 1 499 dalībnieki.

M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumam “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 695 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumā “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai””.

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumam 2.1 “Atbalsts konsultantu

apmācībai” nosaka Ministru kabineta 10.11.2020. noteikumi Nr. 672 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumā “Atbalsts konsultantu apmācībai””.

2.1.apakšpasākums “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai

Turpinājās 2020. gadā noslēgtā līguma izpilde par individuālu konsultāciju nodrošināšanu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē. Līguma izpildītājs - SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līgumcena ir 3,0 milj. EUR.

2022. gada nogalē tika izsludināti 2 jauni publiskie iepirkumi individuālu konsultāciju sniegšanas nodrošināšanai. Līgumu kopējā publiskā finansējuma summa ir 4,75 milj. EUR. Pakalpojuma sniedzēji 2022.gadā vēl netika izvēlēti.

Kopumā 2022. gadā apakšpasākuma ietvaros tika sniegtas 5 575 konsultācijas, kuras saņēmušas 1 720 personas, kas iesaistītas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē (skatīt 2. tabulu).

Konsultāciju bloks	Konsultāciju saņēmēju skaits	Konsultāciju skaits
Lauksaimniecība	1470	4310
Mežsaimniecība	250	1265
KOPĀ	1720	5575

2. tabula Konsultāciju saņēmēju un sniegto konsultāciju skaits pa konsultāciju blokiem, 2022. gads

Avots: LAD

Kā redzams 2. tabulā, ir vērojama tendence, ka viens konsultāciju saņēmējs saņem vairākas konsultācijas.

No perioda sākuma kopumā konsultācijas saņēmušas 37 295 personas, kas jau pārsniedz LAP prognozēto vērtību “konsultēto atbalsta saņēmēju skaits: 10 500” pat 3,5 reizes.

Turpinājās 2021. gada sākumā noslēgtā līguma par konsultāciju nodrošināšanu uzņēmuma izaugsmes un konkurētspējas veicināšanai (“inkubācija”) ar SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” izpildes. Līgumcena 1 milj. EUR. 2022. gadā vairāku gadu sadarbības līgumi par konsultāciju pakalpojumu saņemšanu bija 99 gala labuma guvējiem.

Daudz gadu līguma ietvaros tika sniegtas 1 421 konsultācija (skatīt 3. tabulu).

Konsultāciju joma	Konsultāciju skaits
Augkopība	222
Lopkopība	104
Mežsaimniecība	0
Grāmatvedība, finanšu analīze	108
Ekonomika, vadībzinības	987
KOPĀ	1 421

3. tabula Sniegto konsultāciju skaits pa konsultāciju jomām vairāku gadu sadarbības līguma ietvaros,

2022. gads

Avots: LAD

Dalījumā pa mērķa virzieniem lielākā daļa (61,01 %) konsultāciju saņēmēju ir pieprasījuši konsultācijas par jautājumiem, kas atbilst mērķa virzienam 4 (vides saglabāšanas pasākumi), no kuriem 63,86 % personas ir saņēmušas konsultācijas par lauksaimniecības jautājumiem un 36,14 % - par mežsaimniecības jautājumiem. Attiecīgi 38,99 % konsultāciju saņēmēju ir izmantojuši iespēju konsultēties par mērķa virziena 2A (konkurētspēja) jautājumiem.

2.3. apakšpasākums "Atbalsts konsultantu apmācībai"

Turpinājās 2021. gada sākumā noslēgtā līguma izpilde par konsultantu apmācības nodrošināšanu. Līguma izpildītājs – SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs". Līgumcena ir 250 tūkst. EUR. Nodrošināta pakalpojuma sniegšana.

Kopumā 2022. gadā apakšpasākuma ietvaros mācībās piedalījušies 22 konsultanti, personu skaitu sadalījumā pa mācību jomām 2022. gadā skatīt 4. tabulā.

Mācību joma	Apmācīto konsultantu skaits
Augkopība	0
Lopkopība	5
Ekonomika	6
Mežsaimniecība	11
KOPĀ	22

4.tabula Apmācīto konsultantu skaits pa mācību jomām, 2022. gads

Avots: LAD

Kā redzams 4. tabulā, 2022. gadā 50% no apmācītajiem konsultantiem savas zināšanas pilnveidoja par mežsaimniecības nozares jautājumiem, 27,3% papildināja zināšanas par ekonomikas jomas jautājumiem un 22,7 % cēla savu kapacitāti, lai uzlabotu konsultāciju pakalpojuma kvalitāti lopkopības jomā.

M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos", nosaka Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumi Nr. 600 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam "Ieguldījumi materiālajos aktīvos"" un Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumi Nr. 776 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 2014.– 2020. gada plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā" (turpmāk – noteikumi Nr.776).

2022. gadā (janvārī un februārī) tika izsludinātas projektu pieteikumu iesniegšanas kārtas pasākuma M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" ietvaros 4.1. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" un 4.2. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē". Atbilstoši LAP 2014 – 2020 grozījumiem finansējums jaunas projektu pieteikumu iesniegšanas kārtās (2022.gadā) 4.1. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" tika piešķirts ievērojot reģionalizācijas principu – starp Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) reģionālajām pārvaldēm, ka arī ņemot vērā vienotam platību

maksājumam deklarētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības atbilstoši saimniecību grupu sadalījumam pēc to kopēja apgrozījuma: 4 000 – 70 000 EUR – mazo saimniecību grupa; 70 001 – 350 000 EUR – vidējo saimniecību grupa; vairāk nekā 350 000 EUR – lielo saimniecību grupa. Bez tam, atsevišķais publiskais finansējums 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros tika nozīmēts putnkopības un cūkkopības nozarēm, kā arī siltumnīcu nozarei. Minētājā projektu pieteikumu iesniegšanas kārtā tika paredzēts atsevišķais publiskais finansējums lauksaimnieku pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām.

Izvērtējot pieteikto projektu iesniegumus:

- 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” 7. kārtā apstiprināti 992 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 106,1 milj. EUR;

- 4.2. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” 9. kārtā apstiprināti 52 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 36,7 milj. EUR.

4.1. apakšpasākumā 7. kārtā visvairāk apstiprināto projektu bija laukkopības sektorā – 520 projekti ar kopējo publisko finansējumu 50,2 milj. EUR, piena lopkopības sektorā - 129 projekti, publiskais finansējums 18,4 milj. EUR, jaukti (laukkopības / lopkopības) sektorā - 85 projekti (8,2 milj. EUR), kā arī nobarojamo liellopu sektorā – 116 projekti (4,9 milj. EUR), jo Latvijā tieši šie ir galvenie lauksaimniecības sektori, kuros katrā no izsludinātajām kārtām ir arī vislielākais projektu iesniegumu skaits.

Visvairāk investīcijas pamatlīdzekļu iegādē ir paredzētas traktortehnikas iegādei – 412 projekti (13,7 milj. EUR), ražas novākšanas tehnikas iegādei – 210 projekti (12,5 milj. EUR), mēslošanas un augu aizsardzības tehnikas iegādei – 379 projekti (10,4 milj. EUR), sējas un stādāmās tehnikas iegādei – 244 projekti (7,6 milj. EUR), augsnes apstrādes tehnikas un iekārtu iegādei – 427 projekti (4,6 milj. EUR), fermu aprīkojuma un iekārtu iegādei – 253 projekti (3,4 milj. EUR), lopbarības sagatavošanas tehnikas iegādei – 291 projekti (2,6 milj. EUR). Savukārt būvniecības izmaksas veidoja 37,9 milj. EUR.

Lielaizstrādēm (ar neto apgrozījumu virs 70 000 EUR) lielākais apstiprinātais publiskais finansējums septītajā kārtā bija Zemgales reģionā (4,8 milj. EUR), Dienvidkurzemes reģionā (4,7 milj. EUR), Dienvidlatgales reģionā (4,2 milj. EUR) Ziemeļvidzemes reģionā (4,1 milj. EUR) un, bet vismazākais - Ziemeļkurzemes reģionā (2,7 milj. EUR). Savukārt mazajām saimniecībām (neto apgrozījumu līdz 70 000 EUR) lielākais apstiprinātais publiskais finansējums bija Dienvidlatgales reģionā (2,7 milj. EUR), Dienvidkurzemes reģionā (2,6 milj. EUR), Viduslatvijas reģionā (2,4 milj. EUR) un Ziemeļvidzemes reģionā (2,1 milj. EUR).

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli bija finansējuma trūkums (kārtās iesniegti projekti par lielāku publisko finansējumu, kā izsludināts), grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, neatbilstība pasākuma nosacījumiem, nav veiktas atbilstošas iepirkuma procedūras, nesamērīgas investīcijas pret saimniecības resursiem.

4.2. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” 9. kārtā visvairāk apstiprināto projektu bija graudu pārstrādes nozarē – 10 projekti (publiskais finansējums 10,2 milj. EUR), gaļas pārstrādes nozarē – 13 projekti (publiskais finansējums 6,0 milj. EUR), piena pārstrādes nozarē apstiprināti 9 projekti (publiskais finansējums 1,8 milj. EUR), tauriņziežu pārstrādes nozarē tika apstiprināts viens projekts (publiskais finansējums 14,9 milj. EUR).

4.3. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” 2022.gada jūnijā tika izsludināta nepārtraukta (līdz 2023.gada 1.decembrim) projektu iesniegumu

pieņemšanas kārtā valsts nozīmes meliorācijas sistēmu apsaimniekotājiem, ar kopēji pieejamo publisko finansējumu 4,2 milj. EUR apmērā. Kopumā 2014.-2020.gada plānošanas periodā valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" uz 2022.gada beigām īstenojusi 214 projektus, atjaunojot un pārbūvējot valsts un valsts nozīmes ūdensnotekas 1 903,62 km garumā apgūstot 35,7 milj. EUR publiskā finansējuma. Jau apstiprināto projektu īstenošana vēl turpinās arī 2023.gadā.

No perioda sākuma pasākumā M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" līdz 2022. gada 31. decembrim kopumā ir iesniegti 25 323 projektu iesniegumi (t.sk. projekti, kas finansēti no valsts papildus finansējuma) ar kopējo publisko finansējumu 1 157,8 milj. EUR, no kuriem apstiprināti 19 408 projekti (t.sk. multiprojekti, kuros pieteikumi ir iesniegti 2 vai 3 apakšpasākumos vienlaicīgi, un attiecīgi apakšpasākumos šādi iesniegumi tiek uzskaitīti atsevišķi, un 10 790 projektiem tika piešķirts atbalsts kredītprocentu daļējai dzēšanai) šādos apakšpasākumos: - 4.1. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" apstiprināti 7 383 projekti ar publisko finansējumu 511,1 milj. EUR apmērā; - 4.2. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" apstiprināti 407 projekti ar publisko finansējumu 127,2 milj. EUR apmērā; - 4.3. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" apstiprināti 866 projekti, kuros bija paredzēta gan meliorācijas sistēmu pārbūve, gan meliorācijas sistēmas atjaunošana, ar publisko finansējumu 90,3 milj. EUR apmērā.

Atbalsta pretendentiem šī LAP pasākuma ietvaros ir iespēja pretendēt arī uz valsts finansējumu atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai, ja tie kvalificējas kā atbalsta saņēmēji, pretendējot uz atbalstu pasākuma „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 4.1. apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” un 4.2. apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”. Uz atbalstu kredītprocentu daļējai dzēšanai no plānošanas perioda sākuma ir iesniegti 12 262 iesniegumi un apstiprināti 10 790 iesniegumi šādos apakšpasākumos:

- 4.1. apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” 12 055 iesniegumi 40,6 milj. EUR apmērā, no tiem apstiprināti 10 663 iesniegumi 29,0 milj. EUR apmērā;

4.2. apakšpasākumā „Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” 207 iesniegumi 2,9 milj. EUR apmērā, no tiem apstiprināti 127 iesniegumi 1,5 milj. EUR apmērā. Izvērtējot no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām īstenotos projektus, secināms, ka 4.1. un 4.3. apakšpasākumos ar ieguldījumu mērķa virzienā 2A (ekonomisko rādītāju palielinājums, lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana, ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā) ir īstenoti vai daļēji īstenoti projekti, kuru kopējais publiskais finansējums ir 435,3 milj. EUR jeb 84,9% no plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums un FI), t.sk. 1,6 milj. EUR jeb 105,2% no plānotā Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (turpmāk - ESAI) finansējuma. Mērķa virzienā 3A (papildu vērtības pievienošana lauksaimniecības produktiem) ieguldījumu dod 4.2. apakšpasākumā īstenotie vai daļēji īstenotie projekti ar publisko finansējumu 61,0 milj. EUR jeb 55,5% no plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums un FI). Mērķa virzienā 5B (energoefektivitātes palielināšana) 4.1. un 4.2. apakšpasākumos īstenoti vai daļēji īstenoti projekti ar publisko finansējumu 12,7 milj. EUR jeb 23,0% no paredzētā, t.sk. 0,1 milj. EUR jeb 1,2% no plānotā ESAI finansējuma. Savukārt mērķa virzienā 5D (ieviestas tehnoloģijas SEG un/vai amonjaka emisiju samazinājumam) ieguldījumu dod 4.1. un 4.2. apakšpasākumos īstenotie vai daļēji īstenotie projekti, kuru publiskais finansējums ir 41,6 milj. EUR jeb 49,6% no mērķa virzienā plānotā, t.sk. 4,6 milj. EUR jeb 29,3% no plānotā ESAI finansējuma. Mērķa virzienā 5C (sekmēt atjaunojamo energoresursu izmantošanu) ieguldījumu dod apakšpasākumā 4.1. īstenotie vai daļēji īstenotie projekti, kuru publiskais finansējums ir 0,4 milj. EUR jeb 2,6% no plānotā, ESAI finansējums apskatāmajā periodā netika plānots.

Lauku atbalsta dienests pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 2022.gadā veica šādas pārbaudes projektu īstenošanas vietās: 64 pārbaudes projektu vērtēšanas laikā, 1 168 pārbaudes projekta īstenošanas

laikā, 45 pārbaudes uz vietas un 455 pēcmaksājumu pārbaudes.

M05 “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana”

Atbalsta saņemšanas nosacījumus pasākumam M05 nosaka Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 401 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana””.

2022. gadā pasākumā tika izsludināta viena projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā – (17.02.2022. līdz 17.03. 2022.) par 5.1. apakšpasākumu “Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas” ar kopējo pieejamo finansējumu 197,6 tūkst. EUR. Izvērtējot situāciju valstī, atbalsts tika paredzēts putnkopības un cūkkopības nozarei ar mērķi nodrošināt biodrošības prasību ieviešanu Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrētajos mazos un vidējos uzņēmumos, kuros audzē ne vairāk kā 80 000 mājputnus vai ne vairāk kā 2 000 cūkas, un kas nodarbojas ar primārās lauksaimniecības produkcijas ražošanu un vismaz gadu realizē to tirgū. Kārtā iesniegto projektu īstenošanas beigu datums ir viens gads no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

2022. gada kārtā sākotnēji tika apstiprināti 7 projekti, taču 2 no tiem saistības pārtrauca un projekta īstenošanu šīs kārtas ietvaros turpina 5 uzņēmumi ar apstiprināto publisko finansējumu 177,8 tūkst. EUR, no kuriem izmaksāti 55,1 tūkst. EUR.

No perioda sākuma līdz 2022. gada beigām ir īstenoti 113 projekti par kopējo summu 4,7 milj. EUR, tajā skaitā 69 projekti cūkkopības nozarē par 2,9 milj. EUR un 44 – putnkopības nozarē par 1,8 milj. EUR. Unikālo klientu skaits ir 82, kas ir 82,0% no LAP plānotajiem 100 atbalsta saņēmējiem.

M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”

6.1. apakšpasākumā “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.1 “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” nosaka Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumi Nr. 323 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai””.

2022. gadā tika izsludinātas divas iesniegumu pieteikšanās kārtas – 5.kārta (09.05.2022–09.06.2022) ar kopējo publisko finansējumu 3,96 milj. EUR apmērā un 6. kārtā (07.10.2022–07.11.2022) ar kopējo publisko finansējumu 2,52 milj. EUR apmērā. Atbalsta pretendentu aktivitāte bija zema un šajās kārtās attiecīgi tika iesniegti 48 un 19 projektu pieteikumi, no kuriem tika apstiprināti visi projekta pieteikumi ar kopējo publisko finansējumu 5.kārtā 1,92 milj. EUR apmērā un 6.kārtā 760 tūkst. EUR apmērā.

Pasākuma ieviešanā tika piemērots reģionalizācijas princips, lai nodrošinātu līdzvērtīgu reģionu attīstību, kā arī paredzētu vienmērīgu finansējuma sadali Latvijas teritorijā. Pasākuma ieviešanas abās kārtās visvairāk projektu iesniegumu tika iesniegti Viduslatvijas (12), Ziemeļvidzemes (11 projekti) un Zemgales (8) reģionālajās pārvaldēs.

Projekti tiek veiksmīgi īstenoti, un kopumā visās sešās projektu iesniegšanas kārtās tika apstiprināti 483 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 19,3 milj. EUR (84,7% no pasākumā pieejamā

finansējuma - 22,8 milj. EUR), bet daļēji vai pilnīgi īstenoti ir 456 projekti (80% no plānotā) ar kopējo publisko finansējumu 16,6 milj. EUR jeb 72,8% no apakšpasākumā pieejamā. No iepriekš minētā varam secināt, ka šī apakšpasākuma ieviešana līdz pārskata perioda beigām ir bijusi veiksmīga.

6.3. apakšpasākumā “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.3 “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” nosaka Ministru kabineta 2015. gada 9. jūnija noteikumi Nr. 292 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības””.

2022. gadā tika izsludinātas divas iesniegumu pieteikšanās kārtas – 6.kārta (01.06.2022–01.07.2022) ar kopējo publisko finansējumu 9,96 milj. EUR apmērā un 7. kārtā (08.11.2022–08.12.2022) ar kopējo publisko finansējumu 6,36 milj. EUR apmērā. Atbalsta pretendentu aktivitāte bija zema un šajās kārtās attiecīgi tika iesniegti 225 un 97 projektu pieteikumi, no kuriem tika apstiprināti visi projekta pieteikumi ar kopējo publisko finansējumu 6.kārtā 3,38 milj. EUR apmērā un 7.kārtā 1,46 milj. EUR apmērā.

Pasākuma ieviešanā tika piemērots reģionalizācijas princips, lai nodrošinātu līdzvērtīgu reģionu attīstību, kā arī paredzētu vienmērīgu finansējuma sadali Latvijas teritorijā. Pasākuma ieviešanas abās kārtās visvairāk projektu iesniegumu tika iesniegti Viduslatvijas un Ziemeļkurzemes reģionālajā pārvaldē - 47, Austrumlatgales reģionālajā pārvaldē – 41, bet Ziemeļaustrumu reģionālajā pārvaldē tikai 15 projektu iesniegumi.

Kopumā no plānošanas perioda sākuma ir apstiprināts 3 543 projekts (ar publisko finansējumu 51,5 milj. EUR) un līdz pārskata perioda beigām daļēji vai pilnīgi īstenoti 3 464 projekti 46,4 milj. EUR apmērā, t.sk. no Eiropas Atveseļošanās instrumenta (ESAI) daļēji īstenoti 488 projekti 5,5 milj. EUR apmērā.

Šajā apakšpasākumā papildus pārejošo saistību ietvaros no iepriekšējā plānošanas perioda līdz 2020. gada beigām tika īstenoti 137 projekti ar kopējo izmaksāto publisko finansējumu 327,0 tūkst. EUR apmērā.

Tā kopumā līdz pārskata perioda beigām izmaksāts publiskais finansējums 80,3% jeb 46,4 milj. EUR no pieejamā finansējuma 57,8 milj. EUR.

6.4. apakšpasākuma „Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apakšpasākumam 6.4, nosaka Ministru kabineta 2016. gada 24. maija noteikumi Nr. 320 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”” (turpmāk - MK noteikumi Nr. 320).

Atbalsts izsludinātajās projektu pieteikumu kārtās tika paredzēts visām trijām apakšpasākuma aktivitātēm - ar lauksaimniecību nesaistītu darbību attīstībai, ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību dažādošanai, kā arī tūrisma aktivitāšu veicināšanai. Pasākuma īstenošanai visā LAP plānošanas periodā kopumā tika paredzēts publiskais finansējums 35,1 milj. EUR apmērā, tai skaitā finanšu instrumentu veidā 9,0 milj. EUR, bet no ESAI finansējuma 5,0 milj. EUR (uz pārskata perioda beigām ESAI finansējuma apguve vēl netika uzsākta).

6.4. apakšpasākuma ietvaros tika izsludinātas piecas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas (no 2016.

gada līdz 2022. gadam), kurās kopumā tika saņemti 943 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 54,4 milj. EUR un apstiprināti 512 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 32,24 EUR, bet īstenoti vai daļēji īstenoti ir 351 projekti ar kopējo finansējumu 20,62 milj. EUR apmērā jeb 58,7% no plānotā.

2022.gadā minētajā apakšpasākuma ietvaros projektu iesniegumu iesniegšanas kārtā tika izsludināta no 12.augusta līdz 12.septembrim. Šajā posmā tika saņemti 247 projekti iesniegumi, no kuriem 127 tika noraidīti vai atsaukti, savukārt 120 projekti tika apstiprināti.

Veicot ieguldījumus ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanā un attīstībā, galvenās projektos atbalstītās darbības nozares ir mežizstrāde, ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, koksnes, koka izstrādājumu ražošana, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana, automobiļu apkope un remonts, mēbeļu un gatavo metālizstrādājumu ražošana. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji tūrisma aktivitāšu veicināšanas projektu ietvaros paredzējuši attīstīt viesu izmitināšanu, sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbības.

Apakšpasākumā viena no paredzētā rādītāja - atbalsta saņēmēju skaits, kas saņem atbalstu uzņēmējdarbības attīstīšanai - ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām lauku apgabalos uz 2022. gada beigām vērtība bija sasniegta 97,5 % apmērā (apstiprināti projektu iesniegumi 468 atbalsta saņēmējiem, bet īstenotajiem vai daļēji īstenotajiem projektiem 73,1% - 351 atbalsta saņēmējs no plānotajiem 480), savukārt otrs rādītājs - īstenotajos jeb daļēji īstenotajos projektos uz 2022. gada beigām ir pārsniegts 2,3 reizes, jo no jauna tika radīta 921 darba vieta (LAP bija paredzētas 400 jaunradītas darba vietas).

M07 “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M07, nosaka Ministru kabineta 2015. gada 18. augusta noteikumi Nr. 475 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”. 2020.gadā jaunas projektu pieņemšanas kārtas netika atvērtas, noslēdzās projektu vērtēšana un turpinājās apstiprināto projektu īstenošana.

2022.gadā jaunas projektu pieņemšanas kārtas netika atvērtas, turpinājās apstiprināto projektu īstenošana.

No perioda sākuma līdz 2022. gada 31. decembrim pilnībā vai daļēji īstenoti ir 363 projekts par 123,6 milj. EUR jeb 99,9% no plānotā. Pilnībā vai daļēji īstenotajos projektos sakārtoti pašvaldību grants ceļi 1 559 km garumā, kas pārsniedz LAP paredzētos 840 km (185,7%), jo sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas. Tomēr, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas pārsvarā ir zemākas, līdz ar to pašvaldības var atļauties sakārtot vairāk ceļu km.

Arī pasākuma rādītājs “Iedzīvotāju skaits, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem” uz pārskata perioda beigām ir izpildīts par 181,5% (36 744 iedzīvotāji) no paredzētā iznākuma rādītāja.

Pasākums ir pilnībā īstenots.

M08 „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”

Kārtību, kādā tiek piešķirts Eiropas Savienības un valsts atbalsts pasākumam M08 nosaka 2015. gada 4. augusta noteikumi Nr.455 „Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākuma “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai”

(turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr. 455)

8.1 apakšpasākums „Meža ieaudzēšana, papildinot daļēji aizaugušās lauksaimniecības zemes, un kopšana”

2022. gadā tika izsludināta jauna projektu pieņemšanas kārtā (desmitā kārtā no 25.04.2022 - 25.05.2022.) ar kopējo publisko finansējumu 820,7 tūkst. EUR, kurā tika iesniegti 247 pieteikumi 902,4 tūkst. EUR apmērā, (izstrūkums 81, 7 tūkst. EUR).

Kopumā periodā veicot meža ieaudzēšanu, īstenoti projekti 5,8 milj. EUR apmērā jeb 80,2% no plānotā finansējuma, apmežojot 5 779 ha platību.

8.3/8.4 apakšpasākums “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” un “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana”

8.3. apakšpasākumā Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi, aktivitātē “Meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošana un uzlabošana” 2022. gadā tika izsludināta jauna projektu pieņemšanas kārtā (25.04.2022. - 25.05.2022.), kurā iesniegts viens pieteikums par visu izsludināto publiskā finansējuma summu 932,3 tūkst. EUR

Kopumā 8.3 apakšpasākumā no plānošanas perioda sākuma ir īstenoti projekti par kopējo publisko finansējumu 4,2 milj. EUR apmērā.

8.4. aktivitātē “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” izmaksāts finansējums 1,0 milj. EUR apmērā, atjaunojot mežus 639 ha platībā

Abās aktivitātēs plānošanas periodā kopā īstenoti projekti 5,2 milj. EUR apmērā.**8.5 apakšpasākumā “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”**

2022. gadā 8.5 apakšpasākumā tika izsludināta jauna astotā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā (25.04.2022. - 25.05.2022.) ar kopējo publisko finansējumu 2,4 milj. EUR apmērā, kurā kā atbalstāma tika attiecināta tikai jaunaudžu retināšana. Šajā kārtā tika apstiprināti 1 383 pieteikumi ar publisko finansējumu 2,1 milj. EUR apmērā. Turpinājās iesniegto projektu īstenošana un kopumā periodā, īstenojot 11 678 projektus, izmaksāts publiskais finansējums 25,3 milj. EUR apmērā un veikta jaunaudžu kopšana un mazvērtīgu mežaudžu nomaiņa 76 078 ha platībā.

Veicot mežaudzes retināšanu vai nomaiņu, kopumā īstenoti projekti 25 353 900 EUR apmērā vai 76 078 ha platībā (projektu skaits 11 678).

M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”

Atbalsta saņemšanas kārtību pasākumā M09 nosaka Ministru kabineta 2015. gada 3. februāra noteikumi Nr. 60 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam “Ražotāju grupu un organizāciju izveidei”” un kopš perioda sākuma 3 mežsaimniecības kooperatīvās sabiedrības ir pabeigušas LAD apstiprinātā pasākuma biznesa plāna izpildi. 2021.gadā un 2022.gadā noteikumos tika izdarīti grozījumi, lai varētu izsludināt jaunas pieteikšanās kārtas uz LAP pārejas perioda finansējumu 1,0 milj. EUR, kas tika paredzēts ar LAP grozījumiem (10.2 redakcija), kā arī tika precizēts, ka uz atbalstu varēs pretendēt tādas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības, kuras atbilstības statusu pirmo reizi ieguva pēc 2019.gada 1.janvāra, kā

arī, ka kooperatīvu apvienībām izveides atbalstu var piešķirt, ja tās darbojas konvencionālā piena vai graudu nozarē.

2022.gada pieteikšanās kārtā (04.07.2022. līdz 01.08.2022.) LAD apstiprināja 4 kooperatīvo sabiedrību biznesa plānus, kurus īstenojot katra kooperatīvā sabiedrība apņemas sasniegt konkrētus mērķus un kāpināt apgrozījumu un biedru skaitu. Divas no atbalstam apstiprinātajām kooperatīvajām sabiedrībām pārstāv liellopu audzēšanas nozari, viena medus nozari, bet viena ir kooperatīvā sabiedrība, kas apvieno mājražotājus. Gan 2021.gada, gan 2022.gada uzsāktajiem projektiem atbalsta pamatsummas maksājumi nav veikti, bet priekšp maksās izmaksāti 2021.gadā 123,8 tūkst. EUR un 2022.gadā 195,9 tūkst. EUR.

Kopš plānošanas perioda sākuma pasākumā izsludinātas piecas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, kā arī LAP 2007-2013 uzņemto saistību izpildei diviem atbalsta pretendentiem tika rezervēts finansējums 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā pasākumā ar pārejas perioda finansējumu paredzēts 1,6 milj. EUR), bet izmaksāts finansējums kopumā 552,5 tūkst. EUR apmērā. Trīs meža kooperatīvajām sabiedrībām biznesa plāna īstenošanai laika posmā no 2015.gada līdz 2022.gadam izmaksāti 526,2 tūkst. EUR, tai skaitā meža kooperatīvam, kuram 2022.gadā tika veikts gala norēķins – 2022.gadā izmaksāti 7,5 tūkst. EUR.

Uz 2022.gada 31.decembri pasākuma ietvaros 3 projekti ir pabeigti un ir uzsākta to uzraudzība, savukārt 7 kooperatīvās sabiedrības ir saņēmušas priekšp maksas finansējumu, kuru EK nedeklarē. LAP pasākuma rādītājā “Atbalstīto darbību skaits (izveidoto grupu skaits)” prognozētā vērtība LAP ir 8 izveidotas kooperatīvās sabiedrības, tātad, ja vērtē jau realizētos projektus - izpilde ir 3 kooperatīvās sabiedrības jeb 37,5%, bet, ja vērtē arī visus uzsāktos projektus – tās ir 10 kooperatīvās sabiedrības, kas ir 125% no prognozētās mērķa vērtības.

Savukārt LAP pasākuma rādītājā “Saimniecību skaits, kas piedalās atbalstītajās ražotāju grupās” prognozētā vērtība LAP ir 1235 saimniecības, tātad, ja vērtē realizētos projektus, izpilde ir 766 saimniecības jeb biedri (3 meža kooperatīvo sabiedrību kopējais biedru skaits projekta īstenošanas beigās), kas ir 62,5%, bet, ja vērtē arī visus uzsāktos projektus, biedru skaits 1.līmeņa kooperatīvām sabiedrībām kopā ir 871 biedri (766 īstenotajos projektos, 105 uzsāktajos projektos), bet pieskaitot 2.līmeņa kooperatīva (kooperatīvu apvienības) 2022.gadā sastāvā esošo kooperatīvu biedru skaitu, ar kuru apvienībai 2022.gadā ir bijis apgrozījums - 585 biedrus – kopējais biedru skaits ir 1456, kas ir 117,9% no LAP mērķa vērtības.

M16 “Sadarbība”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M16 nosaka 2017. gada 25. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 222 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība 16. pasākuma “Sadarbība” 16.1. apakšpasākumam “Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai” un 16.2. apakšpasākumam “Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”.

16.1 apakšpasākums "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai"

Atbalsts šajā apakšpasākumā ir paredzēts Eiropas Inovāciju partnerības (turpmāk – EIP) darba grupām (apvieno lauksaimniekus, mežsaimniekus, lauksaimniecības produktu pārstrādātājus, lauksaimniecības, mežsaimniecības vai lauksaimniecības produktu pārstrādes nozares nevalstisko organizāciju vai kooperatīvu pārstāvjus, konsultantus, pētniekus, tai skaitā studentus, vai citas jaunradē ieinteresētās puses), kas izstrādā nacionāli nozīmīgu, uz jaunradi vērstu EIP projekta ideju saistītu ar lauksaimniecību, mežsaimniecību vai lauksaimniecības produktu pārstrādi. EIP darba grupu projektu idejas ir inovatīvas, risina nozarē aktuālas

nepieciešamības un paredz nozīmīgu, būtisku ieguvumu nozarei.

Ieinteresētās puses ir izrādījušas lielu atsaucību, un kopš apakšpasākuma īstenošanas uzsākšanas 2022. gadā iesniegto projektu pieteikumu kopsumma pārsniedz apakšpasākumā pieejamo finansējumu. Kopā periodā ir apstiprināti 50 projekti 20,4 milj. EUR apmērā. 2022. gadā ceturtās kārtas 2. posmā tika apstiprināti 20 projekti, piemēram, augļu krūmu griešanas kombains AgroBots, pākšaugu izmantošanas potenciāls alternatīvu piena produktu ražošanai u.c. projekti.

2022. gadā (26.09.2022 – 25.10.2022) tika izsludināta piektās projektu pieņemšanas kārtas 1. posms ar kopējo publisko finansējumu 3,49 milj. EUR apmērā. 1. posma vērtēšanas kārtā tika iesniegti 22 projekta iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 8,6 milj. EUR apmērā. EIP darba grupas ieinteresētība jaunrades izstrādei ir bijusi ļoti augsta, tāpēc pieprasījums pēc atbalsta bija lielāks nekā pieejamais publiskais finansējums.

Kopumā apakšpasākumā līdz atskaites perioda beigām pilnīgi īstenoti vai daļēji realizēti ir 38 projekti 10,6 milj. EUR apmērā jeb 45,9% no apakšpasākumā paredzētā. 2022. gadā tika īstenoti vairāki projekti - Rīgas Tehniskās universitātes projekts "Mazcenās boluss spurekļa parametru monitoringam un agrīnai subakūtas spurekļa acidozes (SARA) diagnostikai govīm, Latvijas Lauksaimniecības universitātes projekts "Rūpnieciskais pētījums – bioloģisko un konvencionālo kāpostu ražošana un pārstrāde, izpētīt un izstrādājot inovatīvas bezatlikuma tehnoloģijas skābētu kāpostu sulas pulvera (dehidrāta) iegūšanai un pielietošanai jaunu produktu radīšanā ar augstu pievienoto vērtību pārtikas, kosmētikas un farmācijas (uztura bagātinātāji) jomās", Z/S Atēnas projekts "Bioloģiski ražots marmorēts steiks" u.c. projekti.

Apakšpasākums 16.2 "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei"

Kopā plānošanas periodā apakšpasākumā 16.2 "Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei" tika izsludinātas četras projektu pieņemšanas kārtas, un ir apstiprināti 66 projekti par kopējo publisko finansējumu 5,2 milj. EUR. Šobrīd īstenoti vai daļēji īstenoti ir 63 projekti, kuriem kopumā izmaksāts publiskais finansējums 4,0 milj. EUR apmērā jeb 82,2% no plānotā finansējuma. 16.2. apakšpasākuma ietvaros liela daļa no projektiem ir saistīti ar dažādu lauksaimniecības produktu audzēšanu un zemes ielabošanas veidiem, kā arī projektu iesniegumu tēmas ir saistītas ar augļkopības nozares attīstīšanu un lauksaimniecības produktu pārstrādi, tai skaitā ievērojamā daļā apstiprinātajos projektos paredzētas videi draudzīgas (bioloģiskas un integrētas) inovatīvas metodes, tehnoloģijas, kā arī lauksaimniecības un pārstrādes produktu ražošana. Kopumā 16.2. apakšpasākumā tika apstiprinātas un atbalstītas 66 pretendentu darba grupas, no kurām 63 šobrīd īsteno projektus jeb 126% no sākotnēji plānotā (50) LAP grupu skaita.

Apakšpasākumā 16.3 "Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai"

Kopā plānošanas periodā apakšpasākumā 16.3. apakšpasākumā "Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai" tika izsludinātas divas projektu pieņemšanas kārtas un ir apstiprināti 16 projekti par kopējo publisko finansējumu 1,2 milj. EUR. Projektu īstenošanas procesā tika lauzti divi līgumi par summu 48,1 tūkst. EUR. Uz pārskata perioda beigām pilnīgi īstenoti 4 projekti (izmaksātais publiskais finansējums 159,6 tūkst. EUR), bet daļēji īstenoti 10 projekti, kuriem kopējais izmaksātais publiskais finansējums 561,1 tūkst. EUR apmērā jeb 40,7% no plānotā finansējuma. 16.3. apakšpasākumā lielākā daļa projektu ir saistīti ar lauku tūrisma pakalpojumu virzību un attīstīšanu tirgū (arī jaunu tirgu sasniedzamība), jaunu nacionālās identitātes un nacionāla mēroga kulinārā tūrisma produktu popularizēšanu, kā arī lauku tūrisma (veiktas mārketinga aktivitātes) popularizēšanu.

M17 “Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam M17, nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 492 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanai 2014.- 2020. gada plānošanas periodā” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 492).

Pārejas periodā (2021.-2022. gads) pieejamais finansējums pasākumam M17 bija 22,0 milj. EUR. Līdz 2022. gadā 8. jūlijam turpinājās 2021. gada 1. septembrī izsludinātā kārtā ar 16,7 milj. EUR finansējumu. Tā kā lauksaimnieki aktīvi pieteicās atbalstam, 2022. gada vasarā pieejamā finansējuma summa strauji samazinājās (2022. gada 8. jūnijā pieteiktais atbalsta finansējums sasniedza 90 procentus no pieejamā finansējuma), un no 2023. gada 9. jūlija tika pārtraukta iesniegumu pieņemšana.

Tā kā viss pieejamais finansējums pasākumam M17 bija izmantots, 2022. gada rudenī vairs netika izsludināta jauna kārtā. Tādēļ kopējais apdrošināto ha skaits, izmantotā finansējuma apjoms un atbalstu saņēmušo saimniecību skaits 2022. gadā ir mazāks nekā tas bija 2021. gadā, kad atbalsts bija arī par rudenī iegādātajām polisēm.

2021. gadā atbalstītas polises, kurās apdrošināti 392,1 tūkst. ha, bet 2022. gadā – 251,0 tūkst. ha. 2021. gadā apstiprinātā publiskā finansējuma apjoms bija 12,2 milj. EUR, bet 2022. gadā 8,5 milj. EUR. Izmaksātais publiskais finansējums 2021. gadā bija 11,1 milj. EUR, bet 2022. gadā 9,5 milj. EUR. 2022. gadā pasākuma ietvaros tika apstiprināts atbalsts 1 643 saimniecībām.

Pārskata perioda septiņos gados (2015. - 2022. gads) pasākuma ietvaros izmaksāts finansējums 4 616 saimniecībām (92,3% no plānotā skaita) 54,7 milj. EUR apmērā jeb 100,2% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma. Trūkstošā atbalsta summa pretendentiem izmaksāta no LAP pasākumiem paredzētā virsisaistību finansējuma apjoma, samazinot apakšpasākuma 4.1.”Atbalsts lauku saimniecībām” virsisaistību piešķirumu.

M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA - sabiedrības virzīta vietējā attīstība)”

Kārtību, kādā tiek administrēts valsts un Eiropas savienības atbalsts pasākumā M19 nosaka:

- Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 590 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju””;
- Ministru kabineta 2015. gada 10. marta noteikumi Nr.125 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai (turpmāk – MK noteikumi Nr. 125);
- Ministru kabineta 2017. gada 3. maija noteikumi Nr. 238 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējām rīcības grupām starpterritoriālai un starpvalstu sadarbībai” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 238).
- Ministru kabineta 2022. gada 18. janvāra noteikumi Nr. 52 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējo rīcības grupu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam īstenošanas pārejas laikā” (turpmāk – Noteikumi Nr.52);
- Ministru kabineta 2022. gada 16. augusta noteikumi Nr. 509 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai” (turpmāk – Noteikumi Nr.509).

19.1. apakšpasākums “Sagatavošanās atbalsts”

16.08.2022. tika apstiprināti Noteikumi Nr.509, lai noteiktu kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam (turpmāk – vietējās attīstības stratēģija) sagatavošanai 19.1. apakšpasākumā “Sagatavošanās atbalsts” vai Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021.–2027. gadam (turpmāk – PZA) darbības veidā “Sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju sagatavošana” (PZA pasākums), ja vietējās rīcības grupas (turpmāk - VRG) darbība notiek arī zivsaimniecībai nozīmīgā teritorijā, un tās īstenošanai Kopējās Lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” un PZA darbības veidā “Sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju īstenošana”. Atbalsts vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai tiek piešķirts pamatojoties uz Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku “Vienreizējais maksājums jeb fiksētas summas maksājums sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai”, izpildot nosacījumu, ka tiek sagatavota un noteiktā termiņā sešu mēnešu laikā iesniegta prasībām atbilstoša vietējās attīstības stratēģija.

No 10.10.2022.-10.11.2022. tika izsludināta vietējo rīcības grupu projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā un tika saņemti 29 projektu iesniegumi 19.1. apakšpasākumā “Sagatavošanās atbalsts” un 6 projektu iesniegumi PZA pasākumā. Projektu iesniegumos pieteiktā darbības teritorija pārklājās 10 VRG, no tām 6 VRG vienā vai divās teritoriālās vienībās (novada pagastā vai novada pilsētā) un 4 VRG vairāk nekā divās teritoriālās vienībās. To vērtēšanā tika piemēroti VRG atlases kritēriji, lai noteiktu, kuras VRG projektu iesniegumu konkrētā teritorijā apstiprināt. Izvērtējot projektu iesniegumus, 2023. gada janvārī tika apstiprināti 27 VRG projektu iesniegumi 19.1. apakšpasākumā “Sagatavošanās atbalsts” un 6 projektu iesniegumi PZA pasākumā, tostarp 3 VRG darbības teritorija samazinājās teritoriālās vienībās, kas pārklājās ar citu VRG, kura VRG atlases kritērijos ieguva lielāku punktu skaitu, bet 2 VRG projektu iesniegumi tika noraidīti. Abiem noraidītajiem projektu iesniegumiem noraidīšanas iemesls bija VRG atlases kritērijos iegūtais mazāks punktu skaits nekā VRG, ar kuru darbības teritorija pārklājās. Viena no apstiprinātajām VRG ir jauna organizācija, kas pirmo reizi izstrādās sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju, pārējām ir pieredze LEADER pieejas īstenošanā, tās ir darbojušās un vietējās attīstības stratēģijas īstenojušas arī programmēšanas periodā no 2014.-2020.gadam.

19.2. apakšpasākums “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”

2022. gadā visās 35 VRG turpināja projektu iesniegumu pieņemšanu, kopumā tika izsludināta 61 projektu pieņemšanas kārtā. Tika apstiprināti projektu iesniegumi par kopējo publisko finansējumu 13,3 milj. EUR, kas ir 16,3% no 19.2. apakšpasākumam “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” plānotā publiskā finansējuma, savukārt izmaksāts publiskais finansējums ir 7,0 milj. EUR jeb 8,5% no šim apakšpasākumam paredzētā publiskā finansējuma.

2022. gadā VRG izsludināja pārejas laika finansējumu. Projektu iesniedzēju aktivitāte un interese par atbalsta saņemšanu bija augsta. Kopumā 2022. gadā tika iesniegti 947 projekti, no kuriem apstiprināti tika 525 projekti, daļa projektu līdz gada beigām vēl bija vērtēšanā. Galvenokārt, projekti tika noraidīti nepietiekamā publiskā finansējuma dēļ attiecīgajā projektu pieņemšanas kārtā.

Visā periodā līdz 2022. gada beigām ir apstiprināti projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 85,2 milj. EUR, savukārt izmaksāts publiskais finansējums šajā apakšpasākumā ir 63,5 milj. EUR, kas ir 77,5% no plānotā.

19.2. apakšpasākumā “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” kopumā ir apstiprināti 4 709 projekti, no kuriem pilnībā vai daļēji realizēti 3 921 projekti. 1A mērķa virzienā (inovāciju atbalsts) – 343

projekti (par kopējo publisko finansējumu 6,8 milj. EUR), 3A mērķa virzienā (lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības un tirdzniecības veicināšana) – 126 projekti ar kopējo publisko finansējumu 1,9 milj. EUR 6A mērķa virzienā (uzņēmējdarbības veicināšana lauku teritorijās) ieguldījumu devuši 1266 projekti ar kopējo publisko finansējumu 22,8 milj. EUR, un visvairāk – 2186 projekti (ar kopējo publisko finansējumu 31,9 milj. EUR) - 6B mērķa virzienā (vietējās attīstības sekmēšana lauku teritorijās).

No pilnībā vai daļēji īstenotajiem projektiem 1 823 (46,5%) ir mazo un vidējo uzņēmumu īstenoti projekti, 1 146 – NVO (29,2%), 949 (24,2%) - valsts un pašvaldību iestāšu un 3 (0,1%) citu atbalsta pretendentu īstenoti projekti.

3A mērķa virzienā realizēti projekti, kas ir saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi (t.sk. bioloģisko lauksaimniecības produktu pārstrādi). Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā maizes un konditorejas produktu ražošana, augļu un dārzeņu pārstrāde, gaļas pārstrāde, siera un saldējuma ražošana, vīna darītavas un alus ražotnes attīstība u.c.

6A mērķa virzienā projekti īstenoti tādās jomās kā tūrisms un tūrisma pakalpojumi, amatniecība, koku izstrādājumu ražošana, mēbeļu ražošana un restaurācija, ēdināšanas pakalpojumi, tirdzniecības vietas, sporta nodarbību, izklaides un atpūtas darbības, veterinārie pakalpojumi, autoservisa pakalpojumi, foto pakalpojumi, šūšanas pakalpojumi u.c. Realizēti arī vietējo pašvaldību kopprojekti ar uzņēmējiem, kuros vietējā pašvaldība savā īpašumā ir izveidojusi infrastruktūru uzņēmējiem saimnieciskās darbības veikšanai.

6B mērķa virzienā realizēti galvenokārt sabiedriskā labuma projekti, kuros tiek sakārtota teritorija pakalpojumu sniegšanai, t.sk., dabas un kultūras objekti, un tiek dažādotas sabiedriskās aktivitātes. Projekti īstenoti tādās jomās kā sporta, izklaides un atpūtas darbības, sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšana, apdzīvotās vietās publiskās ārtelpas labiekārtošana un teritorijas funkciju uzlabošana (piemēram, ielu apgaismojums, autobusa pieturas, videonovērošana u.c.), kā arī kultūras (t.sk. kultūras centri, muzeji, baznīcas, kultūrvēsturiskās vietas) un dabas objektu sakārtošana u.c. kopumā no izveidotajiem/uzlabotajiem pakalpojumiem un infrastruktūras labumu gūs 951 466 iedzīvotāju.

Projekta ietvaros plānotās darba vietas ir jārada ne vēlāk kā trešajā noslēgtajā gadā pēc projekta īstenošanas. Līdz 2022. gada beigām īstenoto projektu ietvaros radītas 512 darba vietas, kas ir 64 % no paredzētā mērķa rādītāja “T23 - atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (6B)” vērtības, un 292 no tām tiek nodarbinātas sievietes. Radītāja izpildes progresu arī 2022. gadā ietekmēja Covid-19 un tās radītie ierobežojumi, kā arī karadarbība Ukrainā un ar to saistītās sankcijas, augošā inflācija un straujais energoresursu un dažādu materiālu iegādes izmaksu pieaugums. Pamatojoties uz iepriekšminētajiem apstākļiem, vairākiem projektiem tika pārskatīta projektā plānoto rādītāju izpilde. Līdz pārskata perioda beigām apstiprinātajos projektos ir paredzēts radīt vairāk kā 1 900 jaunas darba vietas, kas 2,3 reizes pārsniedz LAP plānoto mērķa vērtību - 800.

19.3.apakšpasākums “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība”

2022. gadā jaunas projektu pieņemšanas kārtas netika organizētas, turpinājās apstiprināto starpteritoriālo un starpvalstu sadarbības projektu īstenošana. Lai gan sadarbības projektu īstenošanu 2022.gada sākumā ietekmēja Covid-19 ierobežojumi, VRG veiksmīgi spēja pielāgoties un atrast risinājumus sadarbības aktivitāšu īstenošanai, izmantojot tiešsaistes rīkus. Situācijai uzlabojoties, VRG atsāka organizēt klātienē pasākumus un devās izbraukumos pie sadarbības partneriem.

Līdz 2022. gada beigām pilnībā vai daļēji īstenoti 48 sadarbības projekti, no tiem 30 starpvalstu sadarbības projekti un 18 ir starpteritoriālās sadarbības projekti ar kopējo publisko finansējumu 3,3 milj. EUR (86,1% no kopējā 19.3. “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” pieejamā publiskā finansējuma). Tajos

iesaistījušās visas 35 VRG, t.sk. 33 VRG piedalās starpvalstu sadarbības projektos un 30 VRG – starpteritoriālās sadarbības projektos.

VRG lielāka interese ir par starpvalstu sadarbības projektu īstenošanu. Galvenokārt, sadarbība ir izveidojusies ar VRG no Igaunijas un Somijas. Kā sadarbības partneri piedalās arī VRG no Lietuvas, Portugāles, Slovēnijas, Lielbritānijas, Zviedrijas, Īrijas, Grieķijas, Spānijas, Polijas, Vācijas, Horvātijas, Itālijas, Francijas, Rumānijas un arī no Moldovas, Gruzijas un Meksikas. 14 starpvalstu sadarbības projektos Latvijas VRG veic projekta koordinators pienākumus.

Visi pilnībā vai daļēji īstenotie starpvalstu un starpteritoriālās sadarbības projekti dod ieguldījumu 6B mērķa virzienā un sekmē kāda no VRG SVVA stratēģijā noteiktā mērķa sasniegšanu. Galvenās tēmas sadarbības projektos ir vienotas vietējās identitātes radīšana, tūrisms, mājražošana, bioekonomika, dabas un kultūras mantojums, tradīciju iedzīvināšana mūsdienās, amatniecība, viedie ciemi.

Visas 35 VRG saņem atbalstu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai **19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana”**. Tā kā ELFLA ir noteikts kā vadošais fonds, sešas multifondu VRG piešķirto atbalstu izmanto arī darbībām, kas saistītas ar Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gadam atbalstu.

18.01.2022. tik apstiprināti MK noteikumi Nr.52, kas stājās spēkā 1.05.2022. un aizstāja iepriekš spēkā esošos MK noteikumus Nr.762 (22.12.2015.) Jaunie MK noteikumi Nr.52 nosaka kārtību, kā VRG saņem atbalstu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai, piemērojot vienkāršoto izmaksu – vienotas likmes finansējums 40 procentu apmērā no tiešajām attiecināmajām personāla izmaksām, lai segtu darbības pārējās attiecināmās izmaksas, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 68.b pantu, tādejādi samazinot administratīvo slogu vietējām rīcības grupām un veicinot efektīvāku finanšu līdzekļu administrēšanu ELFLA vadības procesā, kā arī Lauku atbalsta dienesta kontroles funkciju nodrošināšanu un vienkāršošanu.

Visā periodā līdz 2022. gada beigām ir apstiprināti VRG projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 13,4 milj. EUR, savukārt apakšpasākumā izmaksāts publiskais finansējums 10,9 milj. EUR apmērā, kas ir 73,4% no 19.4. apakšpasākumam “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” plānotā publiskā finansējuma.

Lielāko piešķirtā atbalsta daļu VRG ir novirzījušas darbības nodrošināšanai. Aktivitātei “VRG darbības nodrošināšana” izmaksāts publiskais finansējums 10,03 milj. EUR apmērā (94,6% no kopējā izmaksātā publiskā finansējuma) un aktivitātei “Aktivizēšana” – 583,18 tūkst. EUR apmērā (5,4% no kopējā izmaksātā publiskā finansējuma). Programmēšanas perioda sākumā, uzsākot VRG darbību, tika veikti lielāki ieguldījumi biroja aprīkojuma un tehnikas iegādei, bet galvenokārt atbalsts tiek novirzīts kārtējām izmaksām – darbības nodrošināšanai (birojs), darbinieku atalgojumam, projektu vērtēšanas nodrošināšanai, kā arī VRG pārstāvju dalībai dažādās sadarbības (tīklošanās) aktivitātēs. Savukārt, informēšanas pasākumi bieži vien tiek veikti, sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, vietējiem medijiem un izmantojot VRG darbinieku kapacitāti. Visām VRG ir izveidotas un tiek uzturētas mājaslapas, kurās ir pieejama aktuālā informācija par VRG veiktajām darbībām, kā arī aktivizēšanai VRG izmanto sociālo tīklu (Facebook, Twitter u.c.) piedāvātās iespējas.

2022.gada sākumā VRG darbību ietekmēja Covid-19, valstī saslimstības ierobežošanai ieviesto

ierobežojumu laikā VRG veica darbību attālinātā režīmā - lēmēj institūcijas darba nodrošināšanai, tāpat arī informēšanas pasākumiem, konsultācijām, izmantojot tiešsaistes rīkus (ZOOM, MS Team, Skype, Facebook, YouTube tiešsaistes u.c.). Situācijai uzlabojoties, VRG atsāka organizēt klātienē pasākumus.

M20 "Tehniskā palīdzība"

Pasākuma mērķis ir atbalstīt efektīvu un atbilstošu LAP sagatavošanu, pārvaldību, uzraudzību, novērtēšanu, kā arī informācijas, saziņas, tīklu (Valsts lauku tīkls - VLT) uzturēšanas, sūdzību izskatīšanas, kontroles un revīzijas pasākumus, lai sasniegtu plānotos rezultātus.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 599 26. punktu Tehniskās palīdzības atbalsta saņēmēji ir Zemkopības ministrija (turpmāk - ZM) un LAD.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2022. gada beigām pasākuma "Tehniskā palīdzība" ietvaros kopumā tika iesniegti un apstiprināti 35 ZM un LAD projektu iesniegumi par pasākumā paredzētajām darbībām, t.sk. 10 projekti pārejas periodam no 2021. līdz 2022. gadam un 2022. gadā turpinājās šo projektu īstenošana.

Projektu ietvaros tiek sniegts atbalsts atbildīgajām institūcijām LAP ieviešanai un pasākumu administrēšanai, tāpat tiek nodrošināta VLT aktivitāšu īstenošana un informācijas un publicitātes pasākumi atbalsta saņēmējiem un plašākai sabiedrībai par LAP sniegto ieguldījumu lauku attīstībā un atbalsta saņēmēju labo pieredzi un praksi, kā arī tiek veikti izvērtējumi LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros tās īstenošanas uzlabošanas nolūkā, tiek nodrošināta LAP Uzraudzības komitejas darbība u.c. ar LAP efektīvu ieviešanu un pārvaldību saistītas darbības.

Tā kā esošais plānošanas periods tuvojas nobeigumam, pasākuma ietvaros tiek nodrošināta situācijas analīze un izvērtējumi, atbalstīta tematisko darbu grupu (nodrošinot plašu ieinteresēto personu un organizāciju pārstāvju piedalīšanos) norise, kā arī citi pasākumi Kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk – KLP) Stratēģiskā plāna sagatavošanai jaunajam plānošanas periodam 2023.-2027. gadam.

Ar LAP grozījumiem LAP 10.2 versijā pasākumā tika piešķirts papildus finansējums pārejas periodam 2021. līdz 2024. gadam 39,1 milj. EUR apmērā, tai skaitā 4,2 milj. EUR no ESAI finansējuma. 2022. gadā pasākumā vēl netika veiktas izmaksas no ESAI finansējuma.

Līdz 2022. gada beigām pasākumā kopumā ir izmaksāts finansējums 75,5 milj. EUR apmērā jeb 73,8% no plānošanas periodā (kopā ar pārejas periodu) plānotā publiskā finansējuma apjoma, tai skaitā 2022. gadā – 10,8 milj. EUR. Vislielākais finansējums no plānošanas perioda sākuma 57,7% apmērā ir izmantots LAP ieviešanas un pasākumu administrēšanas nodrošināšanai, t.sk. atalgojumam, telpu uzturēšanai, nodarbināto apmācībām, tehniskajam nodrošinājumam administrēšanā iesaistītajiem darbiniekiem, dažādu forumu un tematisko grupu organizatorisko izdevumu segšanai. Otra finansiāli apjomīgākā pozīcija ir atbalsts VLT darbības nodrošināšanai – 31,7% no kopējiem pasākuma "Tehniskā palīdzība" izdevumiem, savukārt novērtēšanai tika atvēlēti 1,8% no izmaksātā finansējuma.

20.1.apakšpasākumā "Atbalsts tehniskajai palīdzībai (izņemot valstu lauku tīklus jeb VLT)" laika periodam no 2021. gada līdz 2024. gadam tika iesniegti un apstiprināti 9 projektu iesniegumi. 2022. gadā tika turpināta pārejas perioda (2021.-2024. gads) projektu realizācija. Kopā 2022. gadā izmaksāts atbalsts 8,2 milj. EUR apmērā. No plānošanas perioda sākuma līdz atskaites perioda beigām šajā apakšpasākumā tika izmaksāts finansējums EUR 51,5 milj. EUR apmērā jeb 72,2% no plānošanas periodā plānotā finansējuma apjoma.

20.2.apakšpasākumā "Atbalsts valstu lauku tīklu jeb VLT izveidei un darbībai" laika periodam no 2021.

gada līdz 2024. gadam tika iesniegts un apstiprināts viens projekta iesniegums par kopējo publisko finansējumu 10,3 milj. EUR un 2022. gadā tika turpināta šī projekta īstenošana. No perioda sākuma izmaksāti 24,0 milj. EUR jeb 74,4% no plānotā finansējuma šajā apakšpasākumā. Apakšpasākuma ietvaros atbalsts tiek paredzēts VLT sekretariāta darbības nodrošināšanai un VLT darba plānā paredzēto aktivitāšu īstenošanai visā Latvijas teritorijā, tai skaitā, īstenojot informēšanas pasākumus pēc iespējas tuvāk interesentu dzīvesvietai. Arī 2022. gada sākumā COVID-19 turpināja ietekmēt VLT īstenoto aktivitāšu norisi, bet bija jau uzkrāta pieredze pielāgoties esošajai situācijai, plānoto aktivitāšu norisei plaši izmantojot dažādus tiešsaistes un video formāta risinājumus.

Informācija par finanšu instrumentu ieviešanu

Kārtību, kādā tiek administrēts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai finanšu instrumentu veidā nosaka:

- Ministru kabineta 2021. gada 23. novembra noteikumi Nr. 769 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai finanšu instrumentu veidā”;
- Ministru kabineta 2018. gada 24. jūlija noteikumi Nr. 446 “Noteikumi par lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmu”;
- Ministru kabineta 2019. gada 8. janvāra noteikumi Nr. 9 “Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas noteikumi”.

2022.gada 8.martā tika apstiprināta A/S “Attīstības finanšu institūcija “Altum”” (turpmāk – Altum) finanšu instrumentu investīciju stratēģija un ieviešanas plāns, paredzot ELFLA finansējumu 30 milj. EUR apmērā izmantot finanšu instrumentu ieviešanai.

Pamatojoties Altum finanšu instrumentu investīciju stratēģiju un ieviešanas plānu, 2022.gada 30.martā tika parakstīts finansēšanas nolīgums starp Lauku atbalsta dienestu un Altum par finanšu instrumentu īstenošanu un tika uzsākta faktiskā finanšu instrumentu ieviešana, sadalot finansējumu šādi:

- 20,0 milj. EUR ***lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmas*** finansēšanai, no tiem:
 - M4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" – 10,0 milj. EUR;
 - M4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” – 2,0 EUR;
 - M6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” – 8,0 milj. EUR.
- 10,0 milj. EUR ***lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas*** finansēšanai, no tiem:
 - M4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" – 7,0 milj. EUR;
 - M4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” – 2,0 milj. EUR;
 - M6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” – 1,0 milj. EUR.

2022.gada aprīlī tika veikts pirmais avansa maksājums Altum 7,5 milj. euro apmērā finanšu instrumentu ieviešanai. Līdz 2022. gada beigām ieviešot finanšu instrumentus Altum veica maksājumus gala saņēmējiem, par kopējo publisko finansējumu 4,09 milj. EUR apmērā, kas ir 55,2% no sākotnēji piešķirta avansa maksājuma. Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmas ietvaros tika izsniegti 160 aizdevumi, savukārt, Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas ietvaros 2022.gadā netika piešķirtas garantijas izmantojot ELFLA finanšu līdzekļus.

- 4.1. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” apstiprināti

103 projekti, ar ieguldījumu mērķa virzienā 2A (ekonomisko rādītāju palielinājums, lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana, ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā) ir veikti maksājumi galasaņēmējiem finanšu instrumentos, kuru kopējais publiskais finansējums 2,59 milj. EUR apmērā, jeb 25,9% no aizdevumu programmai plānotā finansējuma. Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā graudaugu u.c. lauksaimniecības kultūru audzēšana, jauktas saimniecības attīstība un liellopu audzēšana;

- 4.2. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” apstiprināts ir tikai viens projekts, ar ieguldījumu mērķa virzienā 3A (papildu vērtības pievienošana lauksaimniecības produktiem), kur kopējais publiskais finansējums sastādīja 20 000 EUR, ieguldījumi tika paredzēti pārtikas produkcijas ražošanai;
- 6.4. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” apstiprināti 56 projekti ar ieguldījumu mērķa virzienā 6A (uzņēmējdarbības veicināšana lauku teritorijās) ir veikti maksājumi galasaņēmējiem finanšu instrumentos ar kopējo publisko finansējumu 1,47 milj. EUR, jeb 18,3% no aizdevumu programmai plānotā finansējuma. Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā izmitināšana viesu namos, izklaides un atpūtas pakalpojumu nodrošināšana, kā arī namdaru un galdniecības izstrādājumu ražotnes attīstība.

Platībatkarīgie atbalsta pasākumi lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai (M10, M11, M12, M13)

Kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts platībatkarīgajiem LAP pasākumiem, nosaka 2015. gada 7. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.171 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā”.

2022. gadā varēja pieteikties uz atbalstu sekojošos atbalsta pasākumos un to apakšpasākumos/ aktivitātēs:

- M10 “Agrovide un klimats”:
 - aktivitāte 10.1.1. “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ);
 - aktivitāte 10.1.2. “Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā” (VSMD);
 - aktivitāte 10.1.3. “Rugāju lauks ziemas periodā” (RLZP);
 - aktivitāte 10.1.4. “Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei” (SVIN).
- M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA):
 - apakšpasākums 11.1. “Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm” (BLA-1);
 - apakšpasākums 11.2. “Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes” (BLA-2).
- M12 “Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi”:
 - apakšpasākums 12.2. “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM).

Informācija par LAP platībatkarīgo pasākumu iesniegumu skaitu un apstiprinātajām platībām 2021. un 2022. gadā ir atspoguļota 5. tabulā.

<i>Pasākuma kods</i>	<i>LAP pasākums</i>	<i>Iesniegumu skaits</i>	<i>Apstiprinātie</i>	<i>Iesniegumu skaits</i>	<i>Apstiprinātie</i>
----------------------	---------------------	--------------------------	----------------------	--------------------------	----------------------

			<i>ha</i>		<i>ha</i>	
			<i>2021.gadā</i>		<i>2022.gadā*</i>	
M10	10	Agrovide	8 031	144 648	7 871	134 337
	10.1.1.	Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos	6 109	43 937	6 134	44 529
	10.1.2.	Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā	431	6 268	452	6 396
	10.1.3.	Rugāju lauks ziemas periodā	1 675	93 253	1 444	82 304
	10.1.4.	Saudzējoša vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	162	1 190	159	1 108
M11	11	Bioloģiskā lauksaimniecība	4 033	292 309	4 149	303 823
	11.1.	Pāreja uz bioloģisko lauksaimniecību	323	11 542	475	18 428
	11.2.	Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība	3 710	280 767	3 674	285 395
M12	12.2.	Kompensācijas maksājums par NATURA2000 mežu teritorijām	3 283	49 028	3 354	50 331
M13	13	Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
	13.2.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
	13.3.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A

* provizorisks dati par 2022.gadu var mainīties, jo notiek pieteikumu administrēšana (pēc 01.07.2023.)

5. tabula Informācija par LAP 2014-2020 platībatkarīgajiem pasākumu iesniegumiem

Avots: LAD

Pasākuma M10 "Agrovide un klimats" mērķis ir saglabāt bioloģisko daudzveidību, nepieļaut lauku ainavas degradāciju, nodrošināt vides resursu ilgtspējīgu izmantošanu, izmantojot vidi saudzējošas lauksaimniecības metodes, vienlaikus samazinot piesārņojumu virszemes un pazemes ūdeņos un gaisā, kā arī saglabājot augsnē augu barības vielas un samazinot erozijas procesus lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.

Aktivitātes 10.1.1. "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" mērķteritorija ir tādi ilggadīgie zālāji, kas atzīti par bioloģiski vērtīgu zālāju (BVZ) vai ES nozīmes zālāju biotopu, kuri atrodas gan Natura 2000

teritorijās, gan ārpus tām.

Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība, kura atbilst BDUZ atbalsta saņemšanas nosacījumiem (skat. 6. tabulu), ir tāds ilggadīgs zālājs, kas ir lauksaimniecības platībā esošs, un kas atrodas:

- **lauksaimniecības zemē:**
 - pirms 2013. gada ir atzīts par BVZ;
 - pēc 2013. gada atzīts, ka tas ir no lauksaimnieciskās darbības atkarīgs Eiropas Savienības nozīmes daļēji dabīgs zālāju biotops vai putnu dzīvotne (turpmāk – ES nozīmes zālāju biotops), zālāju ražības 1.-3. klase;
- **ārpus lauksaimniecības zemes teritorijā ar identificējamām un uzmērāmām robežām, kura pēc 2013. gada atzīta par ES nozīmes zālāju biotopu, zālāju ražības 4. klase.**

Gads	Platība, ha
2012.	40 841
2013.	51 813
2014.	47 921
2015.	47 699
2016.	46 609
2017.	45 529
2018.	50 406
2019.	54 826
2020.	60 851
2021.	61 896
2022.	68 936

6. tabula Platība, kas atbilst BDUZ atbalsta saņemšanas nosacījumiem

Avots: LAD

2022. gadā aktivitātes M 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ) īstenošanai savās saimniecībās pieteicās 7 871 pretendenti, deklarējot atbalstam 44 529 ha dažāda veida bioloģiski vērtīgus zālājus (2. attēls un 5.tabula).

Kopumā 2022. gadā BDUZ atbalstam tika deklarēta par 1,3 % lielāka platība nekā 2021. gadā, jo ik gadu pieaug gan atbalsta pretendentu aktivitāte, gan atbalsttiesīgā platība t.sk. vidējā svērtā atbalsta likme (tiek piemērotas 5 dažādas atbalsta likmes, atkarībā no zālāja klases veida). Daļa pretendentu savas aktuālās saistības 2021. gadā pabeidza un neizvēlējās tās pagarināt par gadu (n+1).

Aktivitātes **10.1.2. „Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā”** (VSMD) atbalstam, kurās tiek audzēti dažādi atblasttiesīgie kultūraugi - augļu koki, ogulāji un dārzeni (3.attēls), 2022. gadā pieteicās 452 pretendenti, deklarējot atbalstam 6 396 ha dārzu platības, kur gan pretendentu, gan saistību platību ziņā ir vērojams neliels pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Daļa pretendentu savas aktuālās saistības 2021. gadā pabeidza un neizvēlējās tās pagarināt par gadu (n+1).

Aktivitātes **10.1.3. „Rugāju lauks ziemas periodā”** (RLZP) atbalstam 2022. gadā pieteicās 1 444 pretendenti, piesakot atbalstam 82 304 ha (4.attēls), kur gan pretendentu, gan saistību platību ziņā ir

vērojams neliels kritums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Tas skaidrojams ar faktu, ka daļa pretendentu savas aktuālās daudzgadu saistības 2021. gadā pabeidza un neizvēlējās tās pagarināt par gadu (n+1).

Aktivitātē 10.1.4. “Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei” (SVIN) 2022. gadā pieteicās 159 pretendents, deklarējot atbalstam 1 108 ha, kur gan pretendentu, gan saistību platību ziņā ir vērojams neliels kritums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Tas skaidrojams ar faktu, ka daļa pretendentu savas aktuālās saistības 2021. gadā pabeidza un neizvēlējās tās pagarināt par gadu (n+1).

Pasākums M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”

Latvijā bioloģiskajā lauksaimniecībā (turpmāk – BL) izmanto un sertificē dažāda veida lauksaimniecības platības, kur lielākā daļa ir LIZ platība, bet neliela - savvaļas platība (skat. 6. tabulu). Savvaļas platība ir saimniecības zemes platība, kas nav LIZ, bet tiek izmantota bioloģiskajā lauksaimniecībā, piemēram, - dzīvnieku ganībām, ārstniecības augiem u.c.

Gads	Savvaļas platības, ha	LIZ platība, ha	Kopējā sertificētā platība, ha
2012.	NA	NA	195 658
2013.	2 847	197 585	200 433
2014.	4 155	203 442	207 598
2015.	4 169	233 292	237 462
2016.	68 34	263 890	270 725
2017.	57 463	271 146	328 609
2018.	190 453	283 185	473 638
2019.	184 977	289 600	474 578
2020.	688 820	291 417	980 289
2021.	728 889	304 087	1 032 975
2022.	733 271	314 637	1 047 908

7. tabula Sertificētā platība

Avots: Pārtikas un veterinārais dienests

Ne visa bioloģiski sertificētā platība ir LAP (2014-2020) pasākuma “Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) mērķteritorija. BLA atbalsttiesīgā platība ir tāda bioloģiski sertificēta LIZ platība, kas iekļauta LAD Lauku reģistra lauku blokos, bet apstiprinātā – kurā tiek ievēroti atbalsta saņemšanas nosacījumi (skat. 8. tabulu).

Gads	Atbalsttiesīgā platība, ha	Apstiprinātā platība, ha
2012.	188 070	182 304
2013.	181 844	175 013
2014.	175 421	169 362
2015.	233 726	213 459

2016.	263 890	243 547
2017.	271 146	261 318
2018.	283 185	260 988
2019.	289 600	261 899
2020.	291 417	254 468
2021.	304 087	292 519
2022.	314 637	303 823

8. tabula BLA platība

Avots: LAD

2022. gadā Latvijā kopumā, kā atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības praksei un metodēm ir sertificēti **1 047 908** ha, no kuriem LIZ ir **314 637** ha, ko apsaimnieko 4 186 dažādu jomu lauksaimniecības produktu ražotāji (PVD dati), un 97,5% no šīm LIZ 2022. gadā ir pieteikti pasākuma M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) atbalstam (5.attēls).

No tiem **apakšpasākumā 11.1. “Maksājums, lai pārietu uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm”** atbalstam deklarēti 18 428 ha platību, ko apsaimnieko 475 pretendenti, savukārt **apakšpasākumā 11.2. “Maksājums, lai saglabātu bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodes”** – 285 395 ha dažādu atbalsttiesīgo kultūraugu platības, ko apsaimnieko 3 674 pretendenti.

Nelielais M11.1. aktuālo saistību skaits skaidrojams ar faktu, ka 2021. gadā lielākā daļa M.11.1. aktivitātes ietvaros pabeidza savas saistības, tad tās 2022. gadā uzņēmās jaunas saistības M11.2. aktivitātes ietvaros. Neskatoties uz to, tomēr, aktivitātes M11.2. ietvaros kopumā vērojams atbalsta pretendentu skaita kritums un neliels aktuālo saistību patību pieaugums, jo daļa pretendentu savas aktuālās saistības M.11.2. ietvaros 2021. gadā pabeidza un neizvēlējās tās pagarināt par gadu (n+1). Kā redzams kopumā M11. pasākumu 2022. gadā īstenoja 4 149 pretendenti, atbalstu saņēmo par 303 823 ha, bet 2021. gadā tie bija 4 033 pretendenti ar 292 309 ha.

ESAI piešķirto finansējums M11 pasākumā izmantoja 2022. gada platību maksājumu iesniegumu apmaksai, izlietojot 95,43% no piešķirtā apjoma (32 000 000 EUR) un apmaksājot 285 340* ha (* provizoriskie dati par 2022.gadu var mainīties, jo turpinās pieteikumu administrēšana). Uz 2022.gada beigām ESAI atlikums bija 1 463 561,22 EUR, kuru ir paredzts pārdalīt uz citiem pasākumiem ar nākamajiem LAP grozījumiem.

Pasākums M12 “Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi” nodrošina, ka mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu dēļ tiek kompensēti neiegūtie ieņēmumi teritorijās, kas sekmē direktīvu 92/43/EEK un 2009/147/EK prasību īstenošanu, veicina meža īpašnieku un apsaimniekotāju interesi par dabas vērtību saglabāšanu, sekmē labvēlīgus nosacījumus īpaši aizsargājamo biotopu un sugu attīstībai.

12.2. apakšpasākumā “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” paredzēts maksāt kompensāciju ne tikai par atbalsttiesīgajām platībām Natura 2000 tīklā, bet arī par citām norobežotām dabas aizsardzības teritorijām ar vides radītiem ierobežojumiem ārpus Natura 2000 platībām, saskaņā ar Regulas 1305/2013 30 (6). panta b) apakšpunktu. Līdz ar to uz 2015. gadu par potenciāli atbalsttiesīgu platību pēc Meža valsts reģistra datiem tika noteikti 67 702 ha, kuros bija šādi mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi:

- aizliegta mežsaimnieciskā darbība, aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte: 16 322 ha (tai skaitā mikroliegumi 2 360 ha);

- aizliegta galvenā cirte: 6 597 ha;
- aizliegta kailcirte: 44 783 ha.

Pēc Meža valsts reģistra 2020. gada datiem Natura 2000 teritorijās un mikroliegumos mežsaimnieciskā darbība ierobežota 63 590 ha, no kā:

- aizliegta mežsaimnieciskā darbība, aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte: 24 260 ha ;
- aizliegta galvenā cirte: 2055 ha;
- aizliegta kailcirte: 37 275 ha.

2022. gadā apakšpasākuma 12.2. "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" ietvaros atbalstam pieteicās 3 354 pretendenti, deklarējot 50 331 ha lielu meža zemes platību, kas ir neliels progress, kā ik katru gadu līdz šim, kad 2021. gadā 3 283 pretendenti saņēma atbalstu par 49 028 ha meža zemes platību.

Ņemot vērā, ka LAP 2014-2020 bija noteikts divu gadu pārejas periods (2021-2022), mērķu vērtības tika pārskatītas, ņemot vērā līdz tam sasniegto progresu, gandrīz visās aktivitātēs tās attiecīgi paaugstinot ar vienu izņēmumu (SVIN) aktivitātei, kas neguva prognozēto atsaucību atbalstu pretendentu vidū (sk. 9.tabulu).

LAP 2014-2020 prioritāšu un mērķa virzienu progress 2022. gadā

LAP ieviešana tika uzsākta tikai 2015. gadā, daļai pasākumu 2017. gadā tika izsludinātas tikai pirmās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas (piemēram, pasākumam M16), turklāt vairākos pasākumos projektu īstenošana paredzēta no diviem līdz pat četriem gadiem. Ar LAP 10.2 grozījumiem tika piedalīts klāt papildus finansējums pārejas periodam no 2021. līdz 2022. gadam, kur izmaksas var veikt vadoties pēc N=3 principa līdz pat 2025. gadam, tādējādi, lai sākot ar 2021. gadu apgūtu klāt piedalīto pārejas perioda finansējumu, atsevišķu iznākuma rādītāju izpilde vēl joprojām ir salīdzinoši zema, bet lielākajai daļai rādītāju izpildes progress ir apmierinošs un pat augsts, bet daļa rādītāju jau ir sasniegta vai pat pārsniegta.

P1 - Veicināt zināšanu pārnesi lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02 un M16.

Izpildes progress mērķa rādītājam **T1 "Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem"**, uz 2022. gada beigām ir 53,1% no plānotās vērtības jeb 1,61. 2022. gadā rādītāja izpilde ir būtiski palielinājusies - par 12,53 procentpunktiem, salīdzinot ar 2021. gada beigām. Salīdzinoši zemā izpildes vērtība šim rādītājam ir skaidrojama ar to, ka pasākumu M01 un M02 īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā, turklāt 1.2.apakšpasākumā "Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem" līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem tika noslēgti tikai 2018. un daļa arī 2019. gadā, bet apakšpasākumā 1.3 "Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem" līgums ar pakalpojuma sniedzēju tika noslēgts tikai 2018. gada oktobrī, savukārt pasākuma M16 īstenošana uzsākta 2017. gadā.

Savukārt mērķa rādītāja **T2 "Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u.c.)"** plānotā vērtība jau ir pārsniegta – tā ir 115 jeb 121,05% no plānotās vērtības.

Mērķa rādītāja **T3 "Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits"** plānotā vērtība jau praktiski ir sasniegta - 99,56% no plānotās vērtības jeb 24 889 apmācīto

dalībnieku.

1A – sekmēt inovācijas, sadarbību un zināšanu bāzes attīstību lauku teritorijās

Līdz pārskata perioda beigām sekmīgi noris M01, M02 un M16 pasākumu īstenošana, neskatoties uz to, ka šo pasākumu īstenošana tika uzsākta salīdzinoši vēlu. Realizējot publisko iepirkumu procedūras, to rezultātā ir izvēlēti apmācību un konsultāciju pakalpojumu sniedzēji un noslēgti līgumi, kā arī tiek nodrošinātas mācības un konsultācijas vairākās lauksaimniecības un mežsaimniecības jomās, kā arī nodrošināta apakšpasākumu 1.2. “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” un 1.3. “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” īstenošana. 2022. gadā tika noslēgti 10 līgumi ar 2021. gadā izsludinātā atklātā konkursa uzvarētājiem, kā arī 9 līgumi ar 2022. gadā izsludinātā publiskā iepirkuma demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē uzvarētājiem (kopējais publiskais finansējums 832,47 tūkst. EUR) un ir uzsākta demonstrējuma ierīkošana un īstenošana.

Tāpat sekmīgi notiek arī pasākuma M16 “Sadarbība” projektu iesniegumu pieņemšanas kārtās apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2022. gada beigām pasākumā M01 tika apstiprināts publiskais finansējums 14,5 milj. EUR apmērā, kas ir 64,7% no kopējā pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet realizēti projekti 12,7 milj. EUR apmērā jeb 56,7% no pasākumā pieejamā finansējuma.

Savukārt pasākumā M02 ir apstiprināts publiskais finansējums 9,5 milj. EUR apmērā jeb 91,2% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet izmaksātais finansējums ir 4,8 milj. EUR jeb 46,1% no pasākumā pieejamā finansējuma.

Pasākumi M01 un M02 tādējādi sniedz ieguldījumu zināšanu bāzes attīstībai lauku teritorijās un lauku uzņēmēju zināšanu un praktisko iemaņu paaugstināšanā. Lai gan pasākuma M16 īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, tā īstenošanā veicas sekmīgi un apstiprinātais finansējums tā visos apakšpasākumos kopā veido jau 26,8 milj. EUR jeb 91,3% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma, bet līdz 2022. gada beigām kopā izmaksātais finansējums ir 15,4 milj. EUR jeb 52,5% no pasākumā plānotā, jo lielākajai daļai no projektiem īstenošanai nepieciešami četri gadi.

1B - Stiprināt saikni starp lauksaimniecību, pārtikas ražošanu un mežsaimniecību un pētniecību un inovāciju, tostarp lai uzlabotu vides apsaimniekošanu un vides stāvokļa rādītājus

Pasākuma M16 īstenošana tika uzsākta 2017. gadā, un šajā mērķa virzienā sasniegtais iznākumu rādītājs M16 pasākumā atbalstītās sadarbības darbības ir 115, veidojot izpildes progresu 121,05% no plānotās vērtības. Mērķa sasniegšana ir vērtējama kā ļoti sekmīga, jo plānotā rādītāja vērtība jau ir pārsniegta.

1C – rosināt mūžizglītību un apmācību lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs

Arī 2022. gadā sekmīgi tika turpināta vairāku apmācības bloku īstenošana un līdz pārskata perioda beigām kopumā apmācīti 24 889 dalībnieki, kas ir jau 99,56% no plānotā apmācāmo skaita plānošanas periodā - mērķa rādītāja T3 “Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits” paredzētās vērtības. Tādēļ virzība uz plānotā mērķa rādītāja sasniegšanu ir ļoti sekmīga.

P2 - Uzlabot visu veidu lauksaimniecības uzņēmumu rentabilitāti un konkurētspēju visos reģionos un sekmēt inovatīvas lauksaimniecības tehnoloģijas un meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M04, M06 un M16.

2A – uzlabot saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt to restrukturizāciju un modernizāciju, jo

īpaši ar mērķi iesaistīt saimniecības tirgū un dažādot lauksaimniecisko darbību

Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par kopējo publisko finansējumu 10,0 milj. EUR jeb 71,3% no sākotnēji šim mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma apmēra, bet realizēti projekti par 8,9 milj. EUR, kas ir 63,6% no plānotā finansējuma, un salīdzinot ar 2021. gada beigām realizēto projektu finansējums ir pieaudzis par 13,3 procentpunktiem. Lielākā daļa šo projektu (par 6,0 milj. EUR) ir īstenoti apakšpasākuma 1.1. "Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi" ietvaros. Perioda sākumā, plānojot pasākuma M01 sadalījumu pa mērķa virzieniem, bija grūti prognozēt, kādas tēmas potenciālajiem gala labuma guvējiem interesēs visvairāk, un mērķa virzienam 2A tika paredzēti tikai 63% no pasākumam pieejamajiem finanšu līdzekļiem. Tomēr pasākuma īstenošanas gaitā tika konstatēts, ka mācību kursi, demonstrējumi un saimniecību un mežu apmeklējumi, kas vērsti uz konkurētspējas palielināšanu lauku uzņēmumos, ir izraisījuši lielāku interesi nekā tēmas par vides un klimata pārmaiņām. Tādēļ šajā pasākumā apstiprināto projektu finansējums 70,4% apmērā no kopējā M01 finansējuma dod ieguldījumu tieši mērķa virzienā 2A, un attiecīgi proporcionāli mazāk ieguldījumu P4. Tiek prognozēts, ka finansējuma sadalījuma proporcija šajā pasākumā starp 2A un P4 arī turpmāk atšķirsies no LAP plānotā.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu mērķa virziena 2A sasniegšanā ar apstiprinātiem projektiem 4,0 milj. EUR apmērā (126,8% no mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma), bet uz atskaites brīdi tika realizēti projekti tikai par 1,5 milj. EUR, kas ir 48,4% no plānotā. Salīdzinoši zemais izpildes progress ir skaidrojams ar to, ka konsultāciju sniegšana saskaņā ar publiskā iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu ar izvēlēto pakalpojuma sniedzēju tika uzsākta tikai 2016. gada nogalē un maksājumi pakalpojuma sniedzējam tiek veikti ne biežāk kā reizi ceturksnī.

Līdzīgi arī pasākumā M02, īstenojot noslēgtos līgumus par pakalpojumu sniegšanu, ir nedaudz mainījies plānotais finansējuma sadalījums starp 2A un P4, ņemot vērā konsultāciju saņēmēju faktiski izvēlētas konsultāciju jomas.

Pasākumā M16 ir apstiprināti projekti par 26,8 milj. EUR, - jau gandrīz par visu pieejamā publiskā finansējuma summu (91,3%), bet pilnīgi vai daļēji īstenoti projekti 15,4 milj. EUR jeb 52,5% apmērā no plānotā, jo šī pasākuma īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, bet lielākai daļai projektu īstenošanas laiks ir četri gadi.

Lielāko ieguldījumu mērķa virziena rezultātīvo rādītāju izpildē dod atbalsta pasākums M04. No plānošanas perioda sākuma M04 pasākumā kopā šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par 562,4 milj. EUR jeb 109,67% no pieejamā publiskā finansējuma, (ieskaitot arī projektus, kas finansēti no papildu valsts finansējuma un FI).

4.1. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" ietvaros līdz 2022. gada beigām:

- apstiprināti kopumā projekta iesniegumi 6 351 saimniecībām (no tām "top-up" 2 249) par kopējo publisko finansējumu 464,0 milj. EUR (no tā "top-up" 29,0 milj. EUR) jeb 108,4% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma mērķa virzienā;
- īstenoti un pilnībā vai daļēji apmaksāti projekti 6 126 saimniecībām (105,1% no plānotās vērtības) par 359,7 milj. EUR, kas ir 84,0% no plānotā publiskā finansējuma apjoma šajā mērķa virzienā.

4.3. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" ietvaros līdz 2022. gada beigām:

- apstiprināti projekta iesniegumi par 90,3 milj. EUR jeb 106,5% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma;

- Īstenoti un pilnībā vai daļēji apmaksāti projekti par EUR 73,0 milj., kas ir 86,1% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma.

Lauku saimniecību konkurētspējas palielināšanā ieguldījumu ir devis arī atbalsta pasākums M06, kur apakšpasākuma 6.3. “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” ietvaros no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām kopā apstiprināti 3 543 projekta iesniegumi par 51,5 milj. EUR jeb 89,2% no pieejmā publiskā finansējuma.

Šī apakšpasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013. atbalsta pasākuma “Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” ietvaros uzņemtās saistības) – kopumā 137 projektiem ar kopējo publisko finansējumu 327,4 tūkst. EUR, no kuriem visi projekti tika īstenoti jau 2017. gadā. Tā kopumā 6.3. apakšpasākumā ir apstiprināts publiskais finansējums 83,7% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma.

Tā kā apakšpasākuma ietvaros projektu īstenošanas termiņš ir no diviem līdz četriem gadiem, kopumā īstenoti vai daļēji īstenoti ir 3 464 projekti (jeb 88,8% no plānotā skaita) ar kopējo publisko finansējumu 46,4 milj. EUR jeb 80,4% no plānotā publisko finansējuma apakšpasākuma ietvaros.

Mērķa rādītāja **T4 “LAP atbalstīto saimniecību ieguldījumiem pārstrukturēšanā un modernizācijā procentuālais daudzums no visām lauku saimniecībām”** plānotā vērtība 6,93% ir jau pārsniegta – izpilde 7,35% (jeb 106,04% no plānotās rādītāja vērtības), un to veido apakšpasākuma 4.1. ietvaros projektus īstenojušās vai daļēji īstenojušās 6 126 lauku saimniecības. Jāņem vērā fakts, ka no šīm saimniecībām 2 249 saimniecības ir atbalstītas papildus jeb “top-up” atbalsts. (2021. gada ziņojumā bija tehniska kļūda – tika noziņoti vairāk atbalsta saņēmēji, pieskaitot klāt arī citus MV– 7 663, korektā vērtība ir 5 653 jeb 97,8% no plānotā. Tā rezultātā mērķa rādītāja T4 sasniegtā vērtība 2021.g. tabulā 1(b) ir uzrādīta 9,19 (jeb 132,59%), bet korektajai vērtībai ir jābūt 6,78 (jeb 97,82%), kas ir zemāka kā 2022.g. sasniegtā vērtība).

Līdz ar to ir secināms, ka kopumā virzība uz sasniedzamajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir sekmīga – mērķa virziena 2A plānotais publiskais finansējums ir izmaksāts 82,25% apmērā. Lai gan dažos atbalsta pasākumos, kas dod ieguldījumu mērķa virzienā, iznākumu rādītāju izpilde šobrīd vēl ir vidēja vai salīdzinoši zema, kas skaidrojams ar vēlo pasākumu īstenošanas uzsākšanu pēc perioda sākuma (M02, M16), to īstenošanas tendences liecina, ka līdz plānošanas perioda beigām plānotie rādītāji tiks izpildīti.

2B – atvieglot ienākšanu lauksaimniecības nozarē, it īpaši paaudžu maiņu

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 6.1. apakšpasākums “Atbalsts jauniem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”, kurā no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām kopā apstiprināti 483 projekta iesniegumi par 19,3 milj. EUR jeb 84,7% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma (ieskaitot arī papildus valsts finansējumu). Ņemot vērā to, ka apakšpasākuma ietvaros projektu īstenošanas termiņš ir divi vai vairāk gadu, daļēji īstenoti ir 456 projekti (80,0% no plānotā) par kopējo finansējumu 16,6 milj. EUR jeb 72,8% no pasākumā plānotā finansējuma.

6.1. apakšpasākums “Atbalsts jauniem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” dod ieguldījumu mērķa rādītāja **T5 “Procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darījumdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jauniem lauksaimniekiem”** mērķa sasniegšanā un uz atskaites perioda beigām tā vērtība bija 0,55 jeb 80,46% no plānotās rādītāja vērtības, ko veido 456 lauku saimniecības, kurās sniegts atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem.

Virzība uz sasniedzamajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir sekmīga.

P3 - Veicināt pārtikas piegādes ķēdes organizāciju, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M04, M05, M09 un M17.

3A – primāro ražotāju konkurētspējas uzlabošana, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas apritē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas.

Vislielāko ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā dod atbalsta pasākuma M04 apakšpasākums 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, kurā no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām (ieskaitot arī projektus, kas tiek finansēti no papildu valsts finansējuma):

- apstiprināts 540 projektu iesniegums par 125,8 milj. EUR (t.sk. 1,5 milj. EUR no “top-up” finansējuma) jeb 114,6%, no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma;
- īstenoti vai daļēji īstenoti 452 projekti (67,7% no plānotā) par kopējo publisko finansējumu 61,0 milj. EUR jeb 55,5% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma.

Otrs atbalsta pasākums, kas dod ieguldījumu mērķa virziena sasniegšanā, ir atbalsta pasākums M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”:

- atbalsta pasākuma ietvaros līdz 2022. gada beigām apstiprināti 12 projekta iesniegumi par 1,9 milj. EUR jeb 120,3% no atbalsta pasākumam pieejamā publiskā finansējuma. Atbalsta pasākuma ietvaros izmaksāts finansējums par 3 daļēji īstenotiem projektiem ar kopējo publisko finansējumu 536,1 tūkst. EUR.
- atbalsta pasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013 atbalsta pasākuma “Ražotāju grupas” ietvaros uzņemtās saistības) par 2 projektiem 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā ar pārejošajām saistībām izmaksātais finansējums ir 62,5% no pieejamā publiskā finansējuma).

Mērķa rādītāja **T6 “Procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās”** sasniegtā vērtība ir 0,71% (sasniežamā vērtība 1,48%), ko veido atbalstītājās ražotāju grupās iesaistītās 589 saimniecības, un tas ir 47,94% no plānotās vērtības - 1 235 biedri. Plānošanas perioda sākumā nebija iespējams paredzēt, kāda veida jaunas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības – lauksaimniecības vai mežsaimniecības, pieteiksies atbalstam šajā pasākumā. Atbalstam plānošanas perioda sākumā pieteicās 3 jauni mežsaimniecības kooperatīvi, kuru biedri ir ietverti rādītāja vērtībā. Savukārt 2022. gadā tika apstiprināti pieteikumi un biznesa plāni vēl 4 kooperatīvām sabiedrībām, kurām atbalsta pamatsummu maksājumi nav veikti, bet ir veiktas priekšapmaksas, tādēļ to biedru (saimniecību) skaits vēl nav ietverts sasniegtā mērķa rādītāja vērtībā.

Kopumā mērķa virziena 3A plānotais publiskais finansējums ir apstiprināts jau 116,63%, bet izmaksāts 55,25% apmērā, līdz ar to uz atskaites perioda beigām virzība uz sasniežamo mērķi ir vērtējama kā apmierinoša.

3B – Lauku saimniecību riska novēršanas un pārvaldības atbalsts

Atbalsta pasākuma M05 ietvaros abos apakšpasākumos no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām tika apstiprināti projekta iesniegumi 88 atbalsta saņēmējiem par 5,1 milj. EUR jeb 103,0% no atbalsta pasākumam pieejamā publiskā finansējuma, bet projektus pilnīgi vai daļēji īstenojušas 82 saimniecības ar

kopējo publisko finansējumu 4,8 milj. EUR, kas ir 95,1% no plānotā finansējuma. Savukārt atbalsta pasākuma M17, kas dod ieguldījumu šajā mērķa virzienā, kopējais apstiprinātais publiskais finansējums no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām bija 54,7 milj. EUR 4 616 atbalsta pretendentiem jeb viss o pasākumam M17 plānotais publiskais finansējums, kas viss jau ir arī izmaksāts atbalsta pretendentiem. Pēdējos gados atbalsta pretendentu interese par šo pasākumu nelabvēlīgo klimatisko apstākļu ietekmē ir ievērojami augusi, un tā īstenošana norit ļoti sekmīgi.

Mērķa rādītāja **T7 "Procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās"** sasniegtā vērtība ir 5,63% (sasniegtā vērtība 6,12%) jeb 92,06% no plānotās vērtības, ko veido 4 616 saimniecības, kas īstenojušas projektus abu iepriekš minēto mērķa virziena pasākumu ietvaros. Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniegtajiem rezultātiem šajā mērķa virzienā ir ļoti sekmīga.

P4 - Atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M08, M10, M11, M12 un M13. Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā apstiprināti projekti par kopējo finansējumu 4,5 milj. EUR jeb 53,6% no pieejamā finansējuma apjoma, bet realizēti projekti par 3,8 milj. EUR, kas ir 45,2% no pieejamā finansējuma. Šie projekti ir īstenoti visu trīs pasākuma M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi" apakšpasākumu ietvaros. Kopumā par 4. prioritātei atbilstošām tēmām apmācīti 8 486 mācību dalībnieki.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu 4. prioritātes mērķu sasniegšanā ar apstiprinātiem projektiem 5,7 milj. EUR apmērā (78,4% no plānotā finansējuma). Uz atskaites brīdi ir realizēti projekti par 3,3 milj. EUR, kas ir 45,2% no plānotā, kopumā sniedzot konsultācijas 22 752 atbalsta saņēmējiem (3, reizes vairāk kā bija sākumā plānots). Šo abu M01 un M02 pasākumu īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā un tādēļ šo pasākumu finansējuma apguve vēl ir salīdzinoši zema 4. prioritātes mērķa sasniegšanai. (skat. arī skaidrojumu mērķa virzienā 2A),.

4A – bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana, ietverot NATURA 2000 teritorijas, teritorijas ar dabas u.c. ierobežojumiem, bioloģiski vērtīgas lauksaimniecības sistēmas, un Eiropas nozīmes ainavu statusa saglabāšana.

Ieguldījums šajā mērķa virzienā tiek nodrošināts, īstenojot atbalsta pasākuma M10 10.1.1 aktivitāti "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" (tas pamatā sekmē direktīvas 92/43/EEK un 2009/147/EK prasību īstenošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos no lauksaimnieciskās darbības atkarīgos Eiropas Savienības nozīmes daļēji dabīgos zālāju biotopos vai putnu dzīvotnēs (ES nozīmes zālāju biotops), kā arī nepieļauj tipiskās Latvijas lauku ainavas izzušanu), kā arī īstenojot 10.1.4. aktivitāti "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei".

Šī mērķa sasniegšanu veicina arī atbalsta pasākums M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība".

Nodrošinot nevienlīdzīgu klimatisko un dabas apstākļu izraisīto seku novēršanu lauksaimnieciskajā ražošanā, veicinot zemes apsaimniekošanu, savu ieguldījumu tipiskas Latvijas lauku ainavas saglabāšanā un tās bioloģiskajā daudzveidībā dod pasākums M13, īstenojot apakšpasākumu 13.2. "Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi" un apakšpasākumu 13.3. "Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi".

Savukārt pasākums M13 "Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi" 2021. gadā vairs netika īstenots, jo tas ir noslēdzies jau 2018. gadā. Kopumā līdz 2022. gada beigām tika atbalstīti 336 246 ha lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, jeb 80,1% no mērķa virzienā plānotajām lauksaimniecības zemju platībām –

420 000 ha.

Mērķa rādītājam **T9 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus”** sasniegtā vērtība ir 18,7% (plānotā vērtība 23,38%), ko veido iepriekš minētie šajā mērķa virzienā atbalstītie 336 246 ha.

Arī atbalsta pasākuma M12 apakšpasākums 12.2. “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM) veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, atjaunošanu un palielināšanu *Natura 2000* teritorijās un mikroliegumos meža zemēs, vienlaikus saglabājot tradicionālo Latvijas lauku ainavu. 2022. gadā šajā atbalsta pasākumā un līdz ar to arī mērķa virzienā ir atbalstītas meža platības 49 028 ha apmērā, kurās piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, un tas ir 92,5% no mērķa virzienā plānotās atbalstītās meža platības - 53 000 ha.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī pasākums 8.3/8.4 “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi”, kurā no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām tika apstiprināti 309 projekti par kopējo publisko finansējumu 7,4 milj. EUR jeb 121,0,3% no apakšpasākumā plānotā finansējuma, bet īstenoti projekti par 4,4 milj. EUR jeb 71,0% no plānotā finansējuma. Savukārt preventīvām darbībām ir atbalstīti 2 saņēmēji jeb 66,7% no paredzētā.

Mērķa rādītāja **T8 “Procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus”**, sasniegtā augstākā vērtība 2021. gadā bija 1,42% jeb 92,89% (plānotā vērtība 1,53%). Tas sasniegts ar apakšpasākumā 12.2. atbalstītajiem 49 245 ha meža zemes (92,9% no plānotā), tuvojoties plānotās mērķa rādītāja vērtības izpildei.

4B – uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, ietverot minerālmēsli un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu.

4C – uzlabot augsnes apsaimniekošanu un novērst augsnes eroziju.

Šo abu 4B un 4C mērķu sasniegšanu veicina atbalsta pasākuma M10 aktivitātes 10.1.2. “Vides saudzējošu metožu pielietošanai dārzkopībā” (2022. gadā tika izmaksāts atbalsts par 6,2 tūkst. ha), kas pamatā veicina apkārtējās vides saglabāšanu un uzlabošanu, pēc iespējas mazāk un kontrolēti izmantojot augu aizsardzības līdzekļus un minerālmēslojumu, un aktivitāte 10.1.3. „Rugāju lauks ziemas periodā” (2022. gadā tika izmaksāts atbalsts par 93,3 tūkst. ha), kas nodrošina lauksaimniecībā izmantojamās zemēs augsnes virskārtas aizsardzību pret augsnes degradācijas procesiem, saglabājot augsnēs organiskās vielas un samazinot barības vielu noteci.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī atbalsta pasākums M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, kurā 2022. gadā abos apakšpasākumos tika atbalstītas platības 292,3 tūkst. ha apjomā jeb 79,0% no šajā pasākumā atbalstīt plānotajām platībām periodā.

Līdz ar to līdz 2022. gada beigām katrā no šiem mērķa virzieniem tika atbalstīti 391 830 ha lauksaimniecības zemes, kurā tiek gan uzlabota ūdens resursu apsaimniekošana, ietverot minerālmēsli un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu, gan arī tiek veikti pasākumi, lai uzlabotu augsnes apsaimniekošanu un novērstu augsnes eroziju. Sasniegtais rādītājs ir 76,8% katrā no mērķa virzienā plānotajām atbalstītajām lauksaimniecības zemju platībām – 510 000 ha.

Abu mērķa rādītāju **T10 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus”** un **T12 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas**

novēršanu orientētus pārvaldības līgumus” sasniegtās vērtības bija 21,8% (lielākais periodā apstiprinātais skaits, plānotā vērtība 28,39%), kas tika sasniegts, ar iepriekš minētajiem atbalstītajiem 391 830 ha lauksaimniecības zemes katrā no mērķa virzieniem.

Kopumā prioritātes P4 plānotais publiskais finansējums ir apstiprināts jau 109,9%, bet izmaksāts 86,8% apmērā, līdz ar to uz atskaites perioda beigām virzība uz sasniedzamo mērķi ir vērtējama kā ļoti sekmīga.

P5 - Veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākums M04 un M08.

5B – palielināt enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē

Ieguldījumu mērķa virziena rezultātu sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām šī mērķa sasniegšanai tika apstiprināti 113 projekti ar publisko finansējumu 24,3 milj. EUR apmērā jeb 44,0% no mērķa virzienam paredzētā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka 72,7% no šī apstiprinātā finansējuma veidoja 4.1.apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” apstiprinātie projekti. Savukārt līdz 2022. gada beigām pilnībā vai daļēji īstenoti tika 75 projekti par 12,7 milj. EUR (23,0% no plānotā), un arī šajos projektos 82,7% publiskais finansējums tika izmaksāts 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros.

Mērķa rādītāja **T15 “Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā”** izpildes vērtība ir 27,1 milj. EUR no plānotās sasniedzamās vērtības 138,1 milj. EUR, nodrošinot izpildes progresu uz atskaites perioda beigām tikai 19,61% apmērā.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniedzamajiem rādītājiem šajā mērķa virzienā ir apmierinoša, ņemot vērā to, ka pārejas periodā mērķa virzienā 5B tika piešķirts daudz lielāks finansējuma apjoms par jau esošo un to, ka projektu īstenošanas termiņi pārsvarā ir līdz diviem gadiem. Turklāt pēdējās izsludinātajās kārtās pasākumā M04 priekšroka saņemt atbalstu tika dota projektiem, kuros paredzēta energoefektīvu ēku būvniecība un atjaunošana. Ievērojot pasākuma īstenošanas tendences varam prognozēt, ka līdz perioda beigām plānotā rādītāja vērtība tiks sasniegta.

5C - Sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām.

Ieguldījumu šajā mērķa virzienā paredzēts sniegt ar atbalsta pasākuma M04 apakšpasākumu 4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, paredzot mērķa sasniegšanai 16,0 milj. EUR no šī apakšpasākuma finanšu līdzekļiem. Lai gan 2022. gadā ir bijis ievērojams progress šī mērķa sasniegšanā salīdzinoši ar visu plānošanas periodu, tomēr līdz 2022. gada beigām šajā mērķa virzienā tika apstiprināti un īstenoti tikai 27 projekti ar kopējo publiskā finansējuma apmēru 1,27 milj. EUR. Tas ir tikai 7,9% (uz 2021. gada beigām 2,0%) no mērķa virzienam paredzētā finansējuma apjoma. Savukārt ir īstenoti 8 projekti par kopējo finansējumu 418,2 tūkst. EUR apmērā jeb 2,6% no plānotā, tādēļ arī mērķa rādītājam **T16 “Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā”** iznākuma progress ir tikai 914,0 tūkst. EUR jeb 2,29% no plānotā iznākuma rādītāja vērtības 40,0 milj. EUR. Ievērojot apakšpasākuma īstenošanas tendences, 2022. gadā ir mainīti nosacījumi un izsludinātajās kārtās pasākumā M04 priekšroka saņemt atbalstu tika dota projektiem, kuros paredzēti ieguldījumi atjaunojamo energoresursu izmantošanai saimniecībās, salīdzinot ar ieguldījumiem citos mērķa virzienos (konkurētspējas, energoefektivitātes palielināšanai u.c.), kā arī turpmākajos gados paredzēts saglabāt šādus nosacījumus, lai veicinātu 5C mērķa virzienā plānotā rādītāja

vērtības sasniegšanu līdz perioda beigām.

5D – samazināt siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas no lauksaimniecības.

Ieguldījumu mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām šī mērķa sasniegšanai tika apstiprināti 1 427 projekta iesniegumi par 62,1 milj. EUR jeb 73,9% (salīdzinot uz 2021. gada beigām tikai 42,8%) no mērķa virzienam paredzētā finansējuma pasākumā. Savukārt pilnībā vai daļēji īstenoti ir 1 160 projekti par kopējo publisko finansējumu 41,6 milj. EUR jeb 49,6% no mērķa virziena plānotā publiskā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka no īstenotajiem projektiem lielākā daļa jeb 1 157 projekti tika īstenoti 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros.

Mērķa rādītāja **T17 “Procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas”** sasniegtā vērtība ir 7,18% jeb 34 096,36 LU vienības (sasniegtā vērtība 11,17% jeb 53 000 LU vienības), kas ir 64,3% no plānotā. Apstiprinātajos projektos tiek paredzētas investīcijas, kas aptvertu 39 833LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas jeb 75,2% no plānotās mērķa vērtības.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība šajā mērķa virzienā uz sasniedzamajiem rādītājiem ir apmierinoša, ievērtējot to, ka pārejas periodā mērķa virzienā 5D tika piešķirts ievērojami lielāks finansējuma apjoms par jau esošo, kā arī pēdējo gadu laikā, un it īpaši 2022. gadā, ir ievērojami pieaudzis gan apstiprināto, gan jau īstenotajiem projektiem izmaksātais publiskais finansējums, jo savlaicīgi tika veikti grozījumi pasākuma M04 nosacījumos, lai veicinātu investīciju ieguldīšanu siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas samazināšanas pasākumos.

5E – veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.

Ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M08 “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. Šī atbalsta pasākuma 8.1.apakšpasākuma “Meža ieaudzēšana un kopšana” un 8.5.apakšpasākuma “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” ietvaros no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām tika apstiprināti 16 393 projektu iesniegumi par 40,1 milj. EUR jeb 106,9% no mērķa virzienā paredzētā publiskā finansējuma. Savukārt līdz 2022. gada beigām ir pilnībā vai daļēji īstenoti projekti par kopējo publisko finansējumu 31,2 milj. EUR jeb 82,7% no mērķa virziena plānotā finansējuma, ieaudzējot meža platības, retinot vai nomainot mežaudzes 81 857 ha platībā. Mērķa rādītāja **T19 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu”**, sasniegtā vērtība ir 1,56%, kas ir 83,1% no plānotās vērtības, ko veido atbalstītie 81 857 ha meža zemes. Lielāko ieguldījumu šī rādītāja izpildē dod apakšpasākums 8.5. “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”, kura ietvaros līdz pārskata perioda beigām ir izmaksāts publiskais finansējums 11 678 projektiem (94,9% no LAP paredzētā) par retināšanas vai mežaudžu nomaiņas darbībām 76 078,0 ha platībā jeb 77,0% no paredzētās platības.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka virzība uz sasniedzamajiem rādītājiem šajā mērķa virzienā ir uzskatāma par sekmīgu un interese no atbalsta pretendentiem par šiem pasākumiem vēl joprojām ir liela. Kopumā ir īstenoti projekti par 31,2 milj. EUR jeb 82,7% no pieejamā finansējuma, un arī 78,9% apmērā no plānota atbalstīta meža zeme, kurā tiek piemēroti apsaimniekošanas līgumi, kas sekmē oglekļa piesaisti.

P6 - Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M06, M07 un M19.

6A – veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu un darbavietu radīšanu.

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 apakšpasākums 6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”, kura īstenošana tika uzsākta 2016. gadā. Apakšpasākuma ietvaros līdz 2022. gada beigām tika apstiprināti projekta iesniegumi 468 atbalsta saņēmējiem ar kopējo publisko finansējumu 36,7 milj. EUR jeb 104,5% no mērķa virzienā pieejamā finansējuma (t.sk. arī FI finansējums). Pilnībā vai daļēji īstenoti ir projekti 405 atbalsta saņēmējam (84,4% no plānotā skaita) par 22,1 milj. EUR jeb 62,9% no pieejamā finansējuma. Projektu īstenošana aizkavējas, jo lielai daļai apstiprinātajos projektos paredzēti būvniecības darbi, kas paildzina projektu īstenošanas laiku saistībā ar ekonomisko situāciju būvniecības nozarē (būvniecības izmaksu pieaugums, ierobežots pakalpojuma sniedzēju skaits un kvalificēta darba spēka trūkums).

Mērķa rādītājam **T20 “Atbalstīto projektu radītās darbavietas”** izpildes progress pārskata periodā ir 920,78 radītā darba vieta, kas pārsniedz plānoto 2,3 reizes (400 darba vietas).

6B Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos.

Ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā nodrošina atbalsta pasākums M19. Plānošanas periodā atbalstu SVVA stratēģijas īstenošanai ir saņēmušas 35 VRG plānoto 32 VRG vietā, un iznākuma rādītājs ir izpildīts par 109%. Savukārt VRG darbības teritorijas aptvertais iedzīvotāju skaits ir 964 909 (100% no plānotā), kas aptver LAP definēto lauku teritoriju, kā arī ietver pilsētas ar iedzīvotāju skaitu līdz 15 tūkstošiem. Kopumā pasākumā M19 finansējums līdz atskaies perioda beigām izmaksāts 78,1 milj. EUR apmērā jeb 76,9% no LAP paredzētā.

Šajā pasākumā 19.1. apakšpasākumā “Sagatavošanās atbalsts” uz 2022. gada 31. decembri ir izmaksāti 321,9 tūkst. EUR jeb 38,2% no apakšpasākumā paredzētā finansējuma, ņemot vērā, ka pārējas laikā tika paredzēts atbalsts vietējām rīcības grupām sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas 2023.-2027.gadam sagatavošanai (2022. gada oktobrī tika izsudināta projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā). 19.2 apakšpasākumā “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju” līdz 2022. gada beigām kopumā ir atbalstīti 4 709 projekti par 85,2 milj. EUR, kas ir jau 104,0% no apakšpasākuma ietvaros pieejamā publiskā finansējuma. Savukārt pilnībā vai daļēji ir īstenoti projekti ar kopējo publisko finansējumu 63,5 milj. EUR jeb 77,5% no apakšpasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

19.3. apakšpasākuma “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā, bet līdz 2022. gada beigām ir sasniegts ievērojams progress, jo apakšpasākumā ir apstiprināts viss pieejamais publiskais finansējums 4,1 milj. EUR jeb 104,8% no plānotā. Savukārt īstenoto projektu finansējums šajā apakšpasākumā ir 3,3 milj. EUR jeb 86,1% no apakšpasākumā pieejamā.

19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” uzņemtās saistības līdz 2022. gada beigām bija 13,4 milj. EUR jeb 90,6% no plānotā finansējuma, bet pilnīgi vai daļēji ir īstenoti projekti par 10,9 milj. EUR, kas ir 73,4% no apakšpasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

Arī atbalsta pasākums M07 dod ieguldījumu šī mērķa virziena rezultātu sasniegšanā. Pārējas periodā šim pasākumam papildus finansējums netika paredzēts, tādēļ no perioda sākuma līdz 2022. gada beigām ir jau apstiprināts viss pasākumā pieejamais publiskais finansējums 125,2 milj. EUR apmērā (101,2% no plānotā) 364 projekta iesniegumiem. Atbalsta pasākuma īstenošana tika uzsākta 2016. gadā un praktiski visi projekti jau ir īstenoti par 123,6 milj. EUR jeb 99,9% no pasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

Mērķa rādītāja **T21 "Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas"** sasniegtā vērtība ir 94,3%, kas ir 100% no plānotās rādītāja vērtības.

Mērķa rādītāja **T22 "Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras"** sasniegtā vērtība uz atskaites perioda beigām bija 3,59% (sasniegtā vērtība 1,98%), kas ir 181,46% no plānotās rādītāja vērtības un kuru veido 36 744 iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotās infrastruktūras - lauku ceļiem.

Pasākuma īstenošanas rezultātā labumu no uzlabotās infrastruktūras ir guvuši vairāk iedzīvotāju kā plānots, jo par pieejamo finansējumu pašvaldības var atļauties sakārtot vairāk ceļu km (1 559 km), kas jau uz atskaites perioda beigām pārsniedz LAP paredzētos 840 km. Sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas, bet, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas pārsvarā bija zemākas.

Savukārt mērķa rādītājam **T23 "Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER)"** mērķa izpildes rādītāja progress uz pārskata perioda beigām ir tikai 63,99% no plānotās vērtības (800) jeb 511,9 projektu īstenošanas gaitā radītās darba vietas, kas ir ievērojami – 2,2, reizes vai par 34,69 procentpunktiem vairāk kā uz 2021. gada beigām. Arī uzņēmumu plānotais jaunradīto darba vietu skaits apstiprinātajos projektos (1 900) liecina, ka šī mērķa rādītāja sasniegšana būs sekmīga un rādītājs var pat tikt pārsniegts, jo atbalsta saņēmēji atskaitās par izveidotajām darba vietām tikai sākot ar otro gadu pēc projektu īstenošanas.

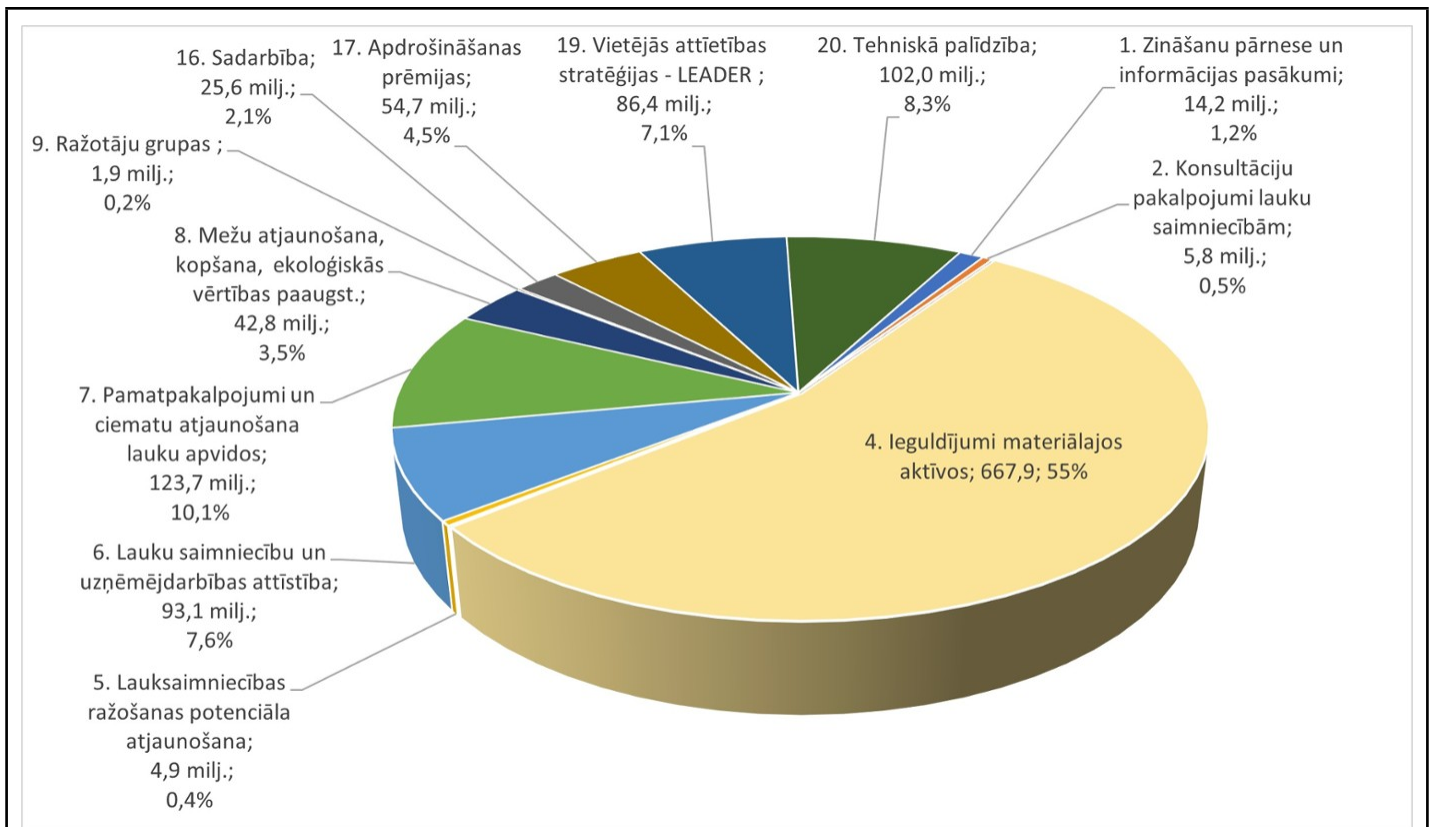
Kopumā mērķa virziena 6B publiskais finansējums ir apstiprināts jau 101,4%, bet izmaksāts 89,5% apmērā no plānotā, līdz ar to uz atskaites perioda beigām virzība uz sasniedzamo mērķi ir vērtējama kā ļoti sekmīga.

Kopējie secinājumi:

, Apskatot un analizējot visu LAP prioritāšu rezultātīvo rādītāju virzību uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem 2025. gada mērķiem, varam secināt, ka visveiksmīgāk notiek virzība uz prioritāšu P4 (kopējie publiskie izdevumi apgūti 87,0% apmērā, bet lauksaimniecības un meža zeme, kurā tiek īstenoti apsaimniekošanas līgumi, kas veicina vides mērķu sasniegšanu ir atbalstīta 105,2% no plānotā) P6 (kopējie publiskie izdevumi apgūti 87,6%, VRG aptvertie iedzīvotāji 100%, bet lauku teritorijās sakārtoti ceļu garums 185,7% no plānotā) un P2 (kopējie publiskie izdevumi izmaksāti 83,1%, bet LAP ietvaros atbalstīto saimniecību skaits ir 77,1% no plānotā) izvirzītajiem mērķiem.

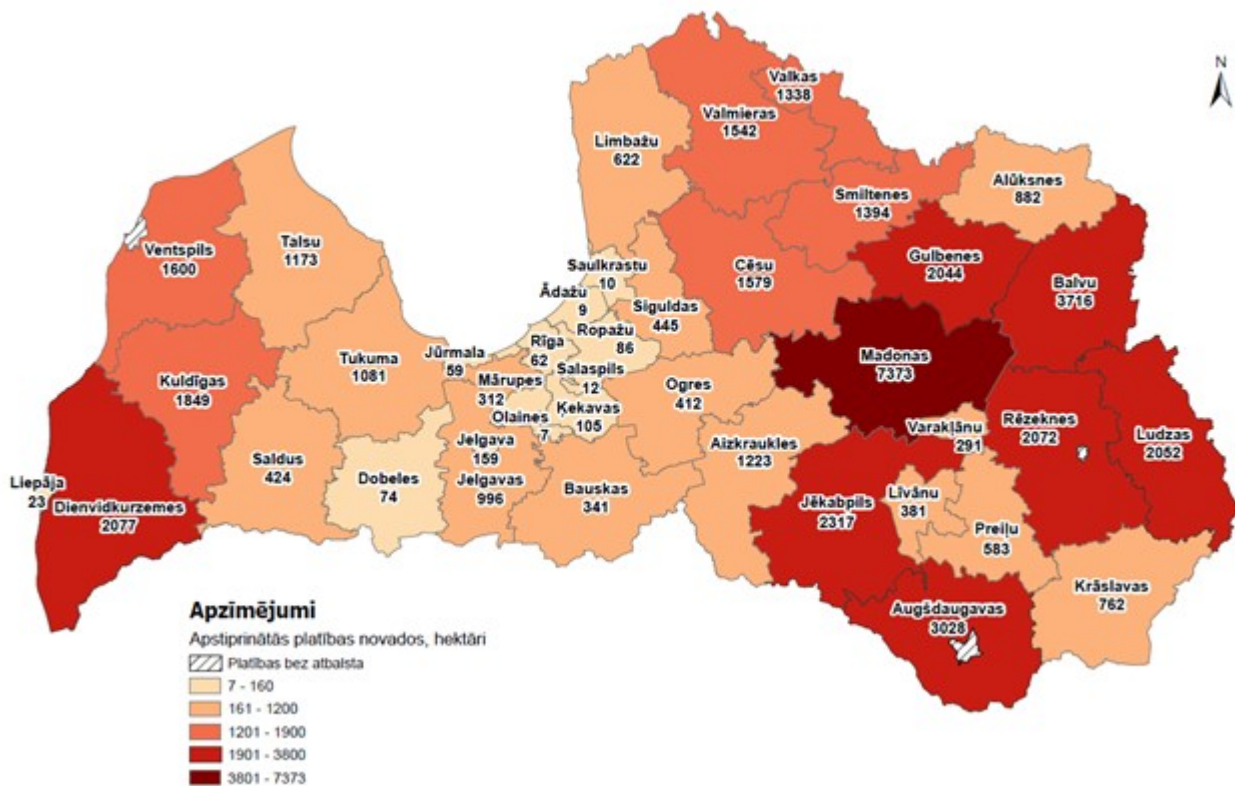
Savukārt ne tik veiksmīga ir virzība uz P3 un P5 izvirzītajiem mērķiem. Tā P3 uz 2022. gada beigām ir izmaksāts finansējums 74,1% no LAP paredzētā, bet projektu skaits, kuros paredzētas investīcijas lauksaimniecības produktu pārstrādē un mārketingā 69,3% no plānotā. Prioritātē P5 kopējie publiskie izdevumi izmaksāti 48,8%, savukārt meža zeme, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti/uzglabāšanu ir atbalstīta jau 114,7% apmērā, bet projektu skaits energoefektivitātes jomā un atjaunojamās enerģijas ražošanā ir tikai 32,5% no paredzētā, savukārt projekti meža ekosistēmas noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanā ir īstenoti jau 94,9% no plānotā.

Kopumā LAP īstenošana uz 2022. gada beigām noris sekmīgi, un vairākas mērķa vērtības ir jau sasniegtas vai pat pārsniegtas. Savukārt atsevišķos rādītājos, kuru izpilde līdz šim nav bijusi tik sekmīga, turpmākajos gados vēl līdz perioda noslēgumam tiek sagaidīts progress rādītājiem plānoto mērķa vērtību sasniegšanā.

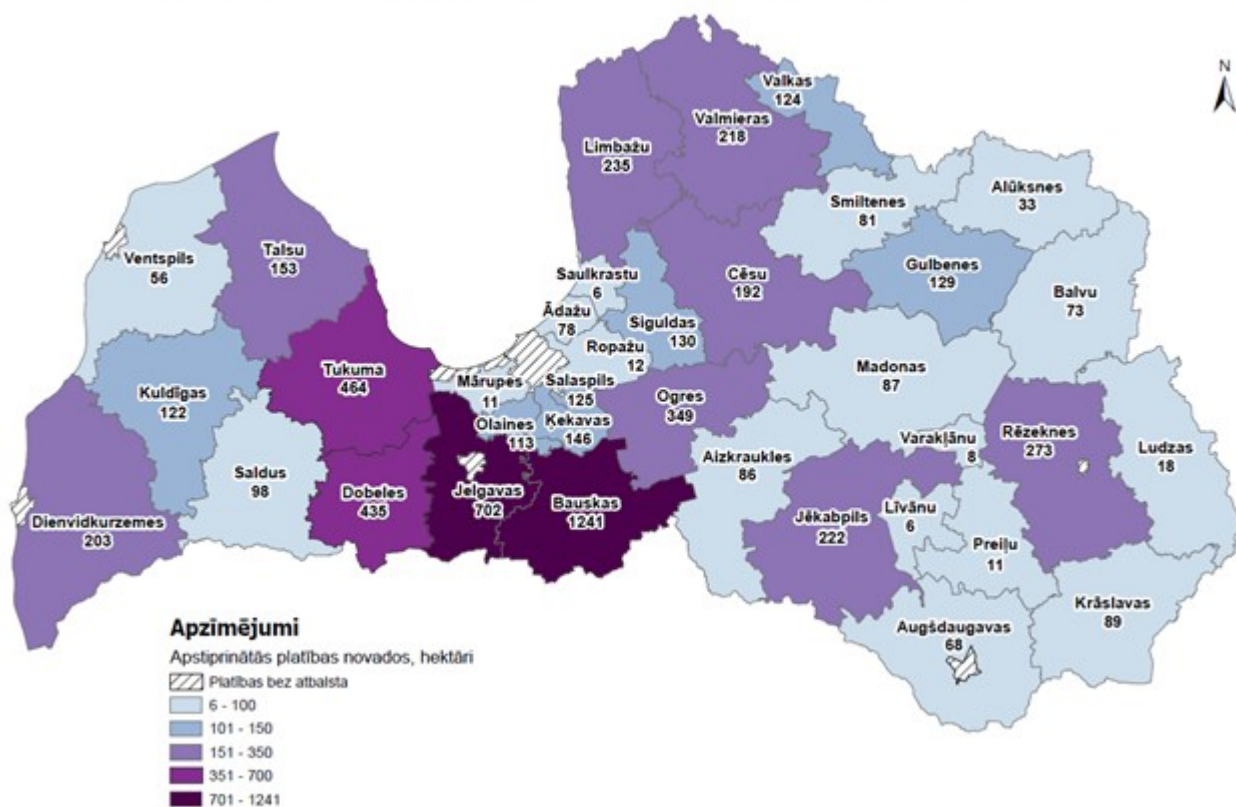
1.attēls. 2014.-2022. gadā apstiprinātais (īstenoto un īstenošanā esošo projektu) finansējums LAP sadalījumā pa projektveidīgajiem pasākumiem. Avots: ZM pēc LAD datiem

LAP pasākuma M10 aktivitātē 10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ) 2022. gadā apstipriātās platības

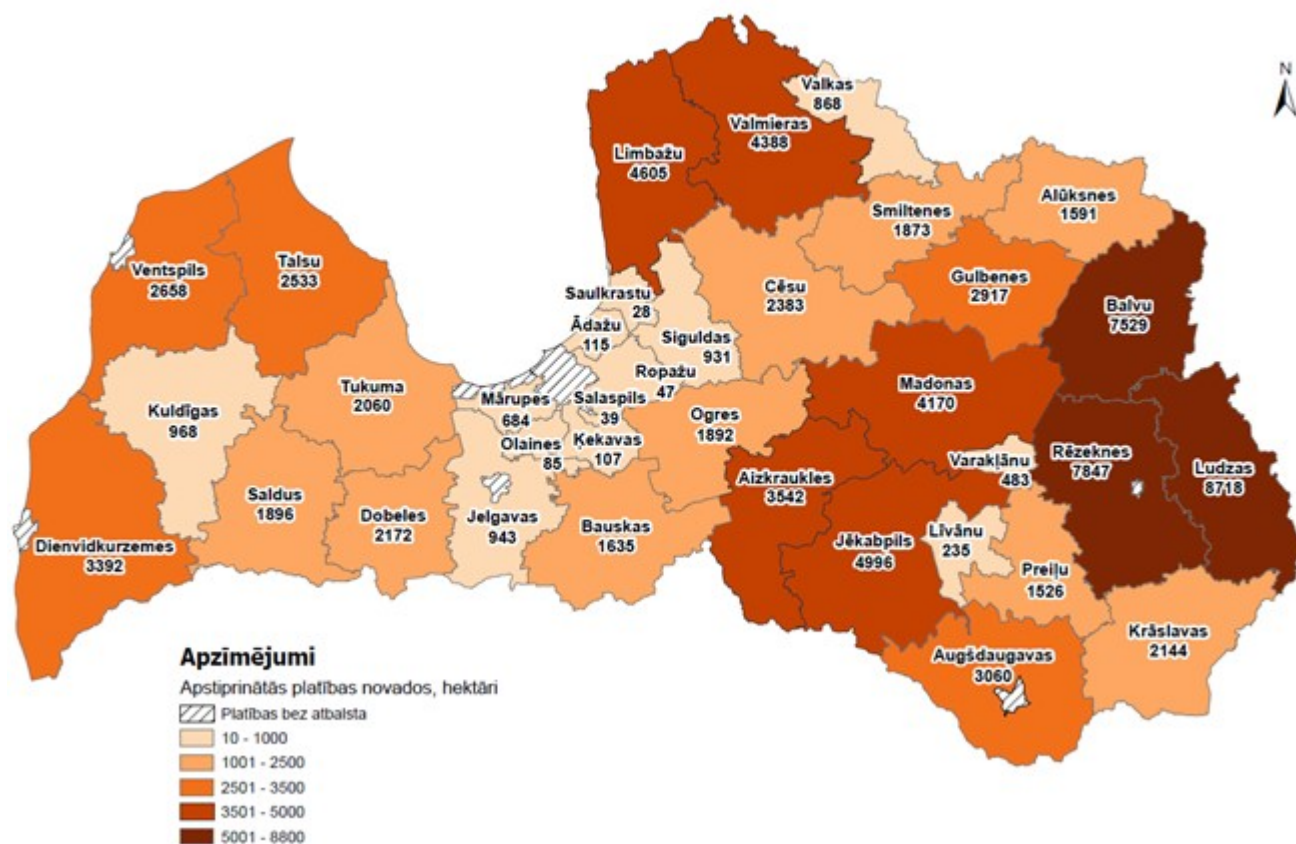
2. attēls. Aktivitātē M10.1.1. „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” 2022. gadā apstiprinātās platības Avots: LAD

LAP pasākuma M10 aktivitātē 10.1.2. "Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā" (VSMD) 2022. gadā apstiprinātās platības

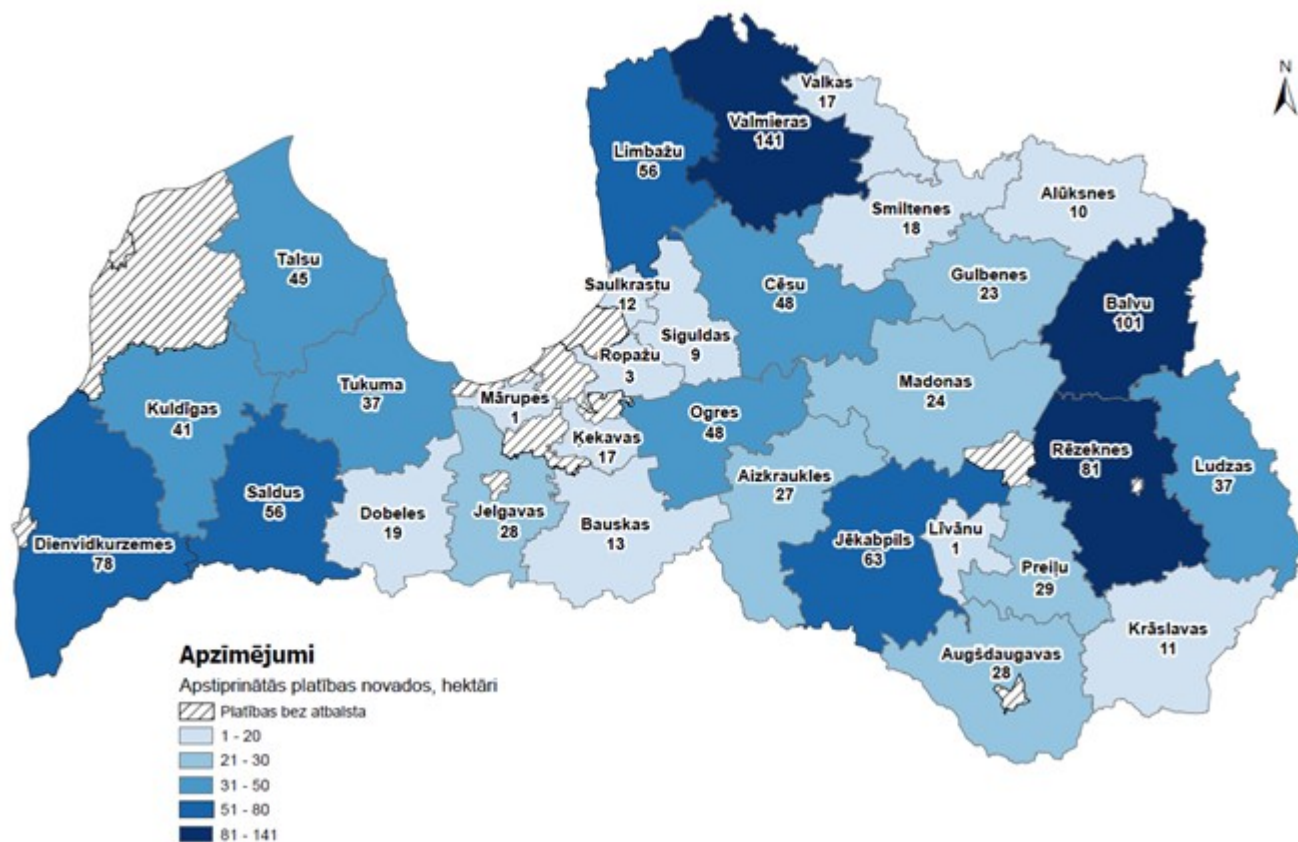
3. attēls. Aktivitātē M10.1.2. "Vidi saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā" 2022. gadā apstiprinātās platības Avots: LAD

LAP pasākuma M10 aktivitātē 10.1.3. "Rugāju lauks ziemas periodā" (RLZP) 2022. gadā apstiprinātās platības

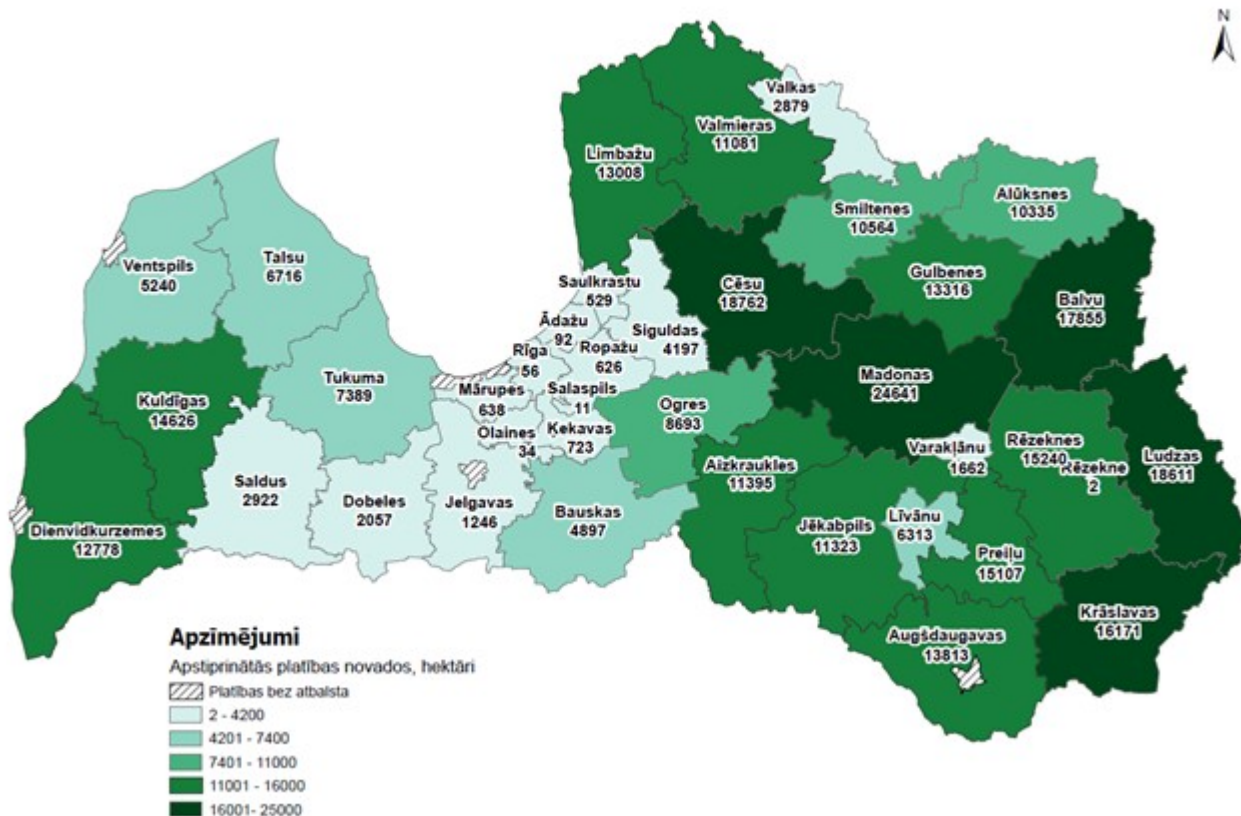
4.attēls. Aktivitātē M10.1.3. "Rugāju lauks ziemas periodā" 2022. gadā apstiprinātās platības Avots: LAD

LAP pasākuma M10 aktivitātē 10.1.4. "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei" (SVIN) 2022. gadā apstiprinātās platības

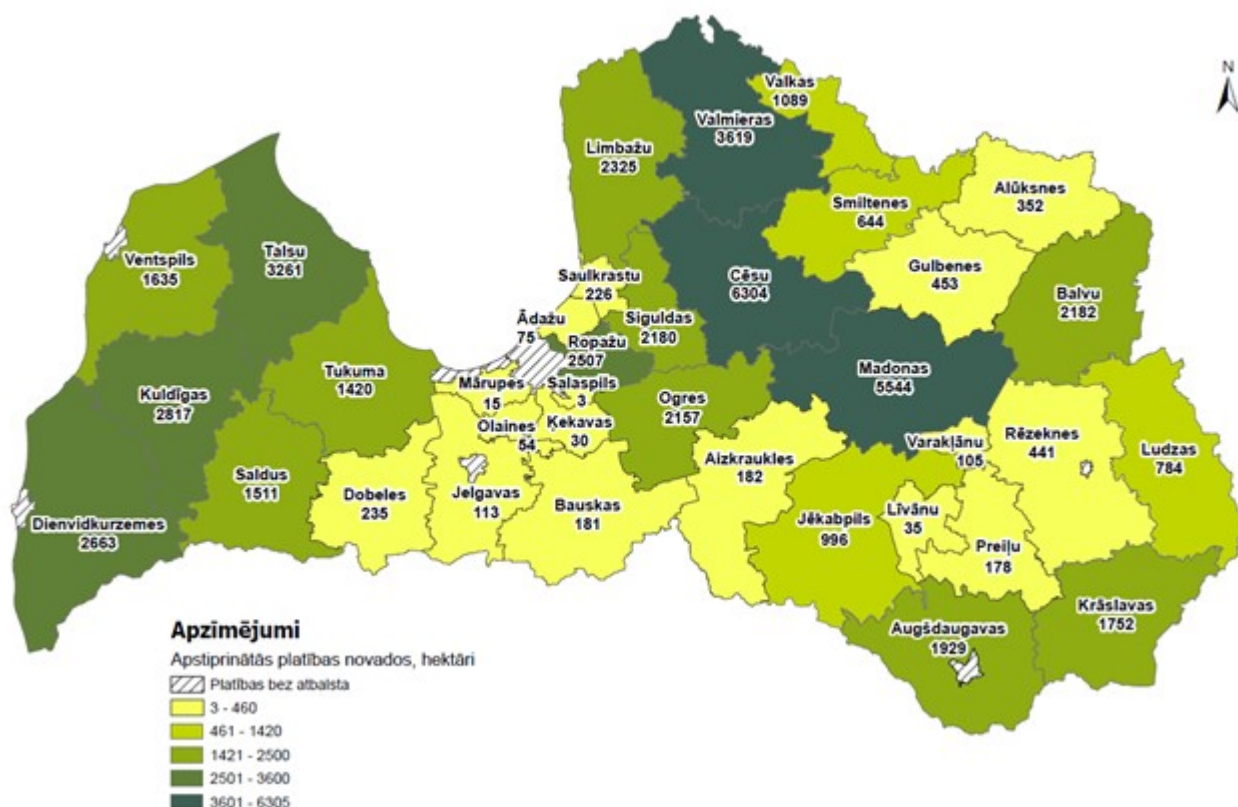
5.attēls. Aktivitātē M10.1.4. "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei" 2022. gadā apstiprinātās platības Avots: LAD

LAP pasākumā M11 „Bioloģiskā lauksaimniecība” (BLA) 2022.gadā apstiprinātās platības

6.attēls. Pasākumā M11. “Bioloģiskā lauksaimniecība” 2022. gadā apstiprinātās platības Avots: LAD

LAP pasākuma M12 apakšpasākumā 12.2. „Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” (NIM) 2022. gadā apstiprinātās platības

7.attēls. Apakšpasākumā M12.2. “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām” 2022. gadā apstiprinātā platība Avots: LAD

Paskaidrojums par sasniegtajām iznākuma rādītāju vērtībām 2022.gadā

- B.1. tabulā apakšpasākumā M01.1 rādītāja 03 “Atbalstīto darbību skaits” 2022.gada vērtība “32” ir korekta. 2021.gada ziņojumā tika konstatēta tehniska kļūda, vērtības “37” vietā bija jābūt “31”.
- B.2. tabulā pasākumā M19 rādītāja 015 “Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/infrastruktūru” 2022.gadā tika precizēts iedzīvotāju skaits uz 932 687, jo 2021.gadā un iepriekšējos gados vienam īstenotajam projektam tika noziņots ietekmēto iedzīvotāju skaits par teritoriju, kas neattiecas uz VRG teritoriju.
- C.2.1. tabulā apakšpasākumā M4.1 un pasākumā M04 rādītāja 04 “Atbalstīto saimniecību skaits” 2022.gada attiecīgās vērtības “3 326” un “3 844” ir korektas. 2021.gada ziņojumā un iepriekšējos gados tika konstatētas tehniskas kļūdas, jo atbalsta saņēmēju skaita vietā tika noziņots pieteikumu skaits.

Paskaidrojums par sasniegtajām iznākuma rādītāju vērtībām 2022.gadā

Aktivitāte	LAP (9.0) redakcija, mērķa vērtība, (ha)	LAP (11.1.) redakcija, mērķa vērtība, (ha)	Sasniegtie rezultāti (2014- 2022) platība	
			ha	%
BDUZ	47 000	50 000	44 508	89,0
VSMD	3 000	7 000	6 514	93,1
RLZP	130 000	130 000	111 384	85,7
SVIN	10 000	3 000	1 190	39,7
BLA	205 000	370 000	360 702	97,5
NIM	40 000	53 000	50 016	94,4
ADSI	1 297 500	1 297 500	1 560 438	120,3

9. tabula. LAP platībatkarīgo pasākumu sasniegtie rādītāji

1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starposma mērķiem, balstoties uz F tabulu

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2017, 2018

1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]

Lauksaimniecības nozari ietekmējošie apstākļi 2022. gadā

2022. gadā Latvijas lauksaimniecības un pārtikas ražotāji sastapās ar grūtībām, ko radīja faktiski nepārtraukts ražošanas resursu, izejvielu un pakalpojumu cenu pieaugums, kurš aizsākās vēl 2021. gadā, bet jo īpaši pastiprinājās pēc Krievijas militārā iebrukuma Ukrainā. Krievijas īstenotais karš Ukrainā ir būtiski un tieši ietekmējis lauksaimniecības un pārtikas ražošanas uzņēmumus Latvijā, pakļaujot tos ilgstošas krīzes spiedienam. Izveidojusies situācija būtiski pasliktināja lauksaimnieku finansiālo situāciju un rentabilitāti. Turklāt, jāņem vērā, ka iepriekšējos gados uzņēmumi saskārās ar Covid-19 pandēmijas negatīvajām sekām.

Saskaņā ar Zemkopības ministrijas veikto analīzi, kas balstīta uz AREI datiem, 2022. gadā Latvijā salīdzinājumā ar 2021. gadu ievērojami pieauga lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas resursu izmaksas.

Visiem būtiskajiem ražošanas resursiem – augu aizsardzības līdzekļiem, dīzeļdegvielai, sēklām, lopbarībai, minerālmēsliem un elektrībai, 2022. gadā cenas būtiski palielinājās. Tās bija attiecīgi par 37 %, 43 %, 33 %, 50 %, 121 % un 110 % augstākas salīdzinājumā ar 2021. gadu.

Papildus citiem ražošanas resursiem, notiek arī nepārtraukta kredītu procentu likmju (Euribor likmes) palielināšanās kopš 2022. gada jūnija.

Turklāt, kopš 2022. gada maija, saskaņā ar Eurostat datiem par mēneša inflācijas rādītājiem visās ES dalībvalstīs preču grupai “Enerģētika” (ietver elektroenerģiju, gāzi, kurināmo un apkuri) cenu pieaugums Latvijā konsekventi bijis daudz lielāks nekā vidēji ES.

Ražošanas resursu cenām saglabājoties augstā līmenī, atsevišķās nozarēs otrajā pusgadā bija vērojama produktu cenu samazināšanās tendence, piemēram, svaigpiena cena Latvijā augstāko punktu sasniedza 2022. gada augustā, turpmāk līdz gada beigām pakāpeniski pazeminoties.

Arī graudu nozarē kopš 2022. gada jūnija cenas gan pasaulē kopumā, gan Latvijā samazinājās, ņemot vērā to, ka pasaulē graudu raža 2022. gadā bija laba.

Tajā pašā laikā vēl viena kara Ukrainā iezīme, kas lielākā mērā skar Ukrainas tuvākās kaimiņvalstis un tirdzniecības partnerus, ir pieaugošais Ukrainas imports, ko veicinājuši 2022. gada jūnijā Ukrainai piešķirtie tirdzniecības atvieglojumi.

Piena nozare:

Piena nozarē 2022. gadā līdz augustam turpināja pieaugt piena iepirkuma vidējā cena, sasniedzot vēsturiskus rekorda līmeņus ik mēnesī. Bez tam, gada pirmajos mēnešos piena iepirkuma cena Latvijā neraksturīgi pietuvojās Eiropas Savienības vidējai piena iepirkuma cenai, februāra mēnesī to pat pārsniedzot par 0,4%. Tomēr turpmāk atšķirība no ES vidējās piena iepirkuma cenas atkal pieauga. 2022. gada augustā piena iepirkuma cena sasniedza 497,70 EUR/tonnu, kas bija, piemēram, par 61% augstāka nekā pirms gada 2021. gada augustā. Taču turpmākajos mēnešos sākās cenas mērena pazemināšanās, reaģējot uz pieaugošiem piena ražošanas apjomiem gan Eiropas Savienībā, gan pasaulē kopumā. Laikā no 2022. gada augusta līdz decembrim piena iepirkuma cena pazeminājās līdz 483,30 EUR/tonnu jeb par 3%.

Vienlaikus, saskaņā ar Zemkopības ministrijas veikto analīzi, kas balstīta uz SUDAT datiem, 2022. gadā Latvijā salīdzinājumā ar 2021. gadu ievērojami pieauga piena ražošanas resursu izmaksas. Izmaksas, kas

attiecināmas uz dīzeļdegvielu, elektroenerģiju un apkuri, pieauga pat par 54% (katrā pozīcijā), bet lopbarības izmaksas - par 45%. Šo galveno ražošanas resursu izmaksas (dīzeļdegviela, elektrība, lopbarība, apkure) veido 58 % no kopējām piena ražošanas izmaksām.

Ņemot vērā, ka ražošanas izmaksu pieaugums turpinājās, piena iepirkuma cenas pazemināšanās negatīvi ietekmēja ražotājus.

Arī piena un piena produktu eksports 2022. gadā attīstījās pozitīvi. Eksporta vērtība 2022. gadā (418,7 milj. EUR) par 46,3% pārsniedza 2021. gada rādītāju, savukārt apjoma izteiksmē (izsakot piena ekvivalentā) piena un piena produktu eksports bija pieaudzis par 8,4%.

Piena iepirkums Latvijā 2021. gadā sasniedza 810,9 tūkst. tonnu, kas ir par 0,1% mazāk nekā 2021. gadā.

Cūkgaļas nozare:

Cūkgaļas nozarei 2022. gads bija visai labvēlīgs gaļas iepirkuma cenas ziņā, jo faktiski visa gada laikā, ar atsevišķiem īsiem samazinājuma laikposmiem, cena palielinājās, septembrī sasniedzot vēsturiski augstāko cenas līmeni 2269,41 EUR/tonnu un gada pēdējā ceturksnī kopumā saglabājoties ļoti augstā līmenī.

Cūkgaļas ražošanas apjomi 2022. gadā ir pieauguši par 2,4% salīdzinājumā ar 2021. gadu. Arī cūkgaļas nozares (t.sk. dzīvu cūku) eksports 2022. gadā ir pieaudzis – salīdzinot ar 2021. gadu, eksporta vērtība kāpusi par 26,7%.

Līdzīgi kā citās nozarēs, arī cūkaudzētājiem 2022. gadā, vienlaikus ar cūkgaļas iepirkuma cenas pieaugumu bija saskaras jāsastopas ar pieaugošām ražošanas izmaksām, jo īpaši saistībā ar lopbarības graudu cenu kāpumu, tādēļ ražotāju ienākumi kopumā tika negatīvi ietekmēti.

Putnkopības nozare:

Arī mājputnu nozares uzņēmumi 2022. gadā izjuta saskārās ražošanas resursu cenu pieauguma negatīvo ietekmi, kas samazināja ieņēmumus un radīja finansiālus sarežģījumus.

Mājputnu gaļas ražošana 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu pieauga par 2,9%, bet eksports (vērtības izteiksmē) par 39,4%.

Olu ražošana 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu pieauga par 5,6%, bet eksports (vērtības izteiksmē) pat par 133%.

Liellopu gaļas nozare:

2022. gadā turpinājās liellopu gaļas cenas pieauguma tendence, taču saglabājot raksturīgo svārstīgumu. 2022. gada decembrī, salīdzinot ar janvāri, gaļas (A kategorija, bulļu liemeņi) iepirkuma cena bija pieaugusi par 16,2%, bet gada griezumā, salīdzinot ar 2021. gada decembri, cena bija par 24,2% augstāka.

Arī liellopu audzētāji izjuta ražošanas resursu, jo īpaši, lopbarības, cenu pieauguma negatīvo ietekmi uz ražošanas izmaksām.

Liellopu gaļas ražošana 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu samazinājās par 6,5%.

2021. gadā dzīvo liellopu un liellopu gaļas eksports palielinājās par 9,8% vērtības izteiksmē, salīdzinot ar

2021. gadu.

Graudkopības nozare:

Pārtikas kviešu vidējā iepirkuma cena Latvijā 2022. gadā bija 302,79 EUR/t, kas bija par 46 % augstāka nekā 2021. gada vidējā iepirkuma cena.

Graudu iepirkuma cena Latvijā kopš 2022. gada jūnija piedzīvoja pakāpenisku samazinājumu un deviņus mēnešus pēc kārtas kopš 2022. gada jūlija pārtikas kviešiem bija zemākā cena ES valstu starpā.

Tā kā graudi ir arī galvenā lopbarība lopkopības nozaru, jo īpaši cūkkopības un putnkopības ražošanas procesa nodrošināšanai, graudu vērtība ietekmēja pārējās lauksaimniecības saražotās produkcijas vērtību un attiecīgi arī pārtikas pārdošanas cenas.

Latvijā 2021. gada ceturtais ceturksnis iezīmējās ar strauju minerālmēslu cenu pieaugumu, kas turpinājās līdz 2022. gada trešajam ceturksnim. Kopumā šajā laika periodā minerālmēslu cena Latvija palielinājās par 161 %.. Ņemot vērā būtiski pieaugušo minerālmēslu cenu, graudkopji daudzviet samazināja mēslojuma izmantošanu ziemāju sējā, kā arī tika būtiski samazināts fosfora un kālija mēslojuma lietojums, kas kopumā varētu radīt negatīvas sekas ilgtermiņā.

Sējumu pārziemošanā zināmas bažas 2022. gada nogalē raisīja situācija ar gana biezu sniega segu uz nesasalušas augsnes.

CSP dati liecina, ka 2022. gadā graudaugu kopražā (3 243,6 tūkst. t) palielinājās par 8%, salīdzinot ar gadu iepriekš. Ražas pieaugums bija ziemas kviešiem, vasaras miežiem, ziemas miežiem, auzām, griķiem. Ziemas kviešu kopražā bija par 7% jeb 142 tūkst. t lielāka nekā 2021.gadā. Rapšu kopražā (354,9 tūkst. t) samazinājusies par 17%. Ar graudaugiem tika apsēti 780,1 tūkst. ha, kas ir par 3,7 tūkst. ha jeb par 0,5 % vairāk nekā 2021. gadā.

Saskaņā ar Eurostat datiem, graudaugi 2022. gadā bija nozīmīgākā produktu grupa Latvijas pārtikas, zivsaimniecības un lauksaimniecības produktu eksportā, sasniedzot 999 milj. EUR kopējo vērtību jeb 20,9% no kopējās pārtikas, zivsaimniecības un lauksaimniecības produktu eksporta vērtības. 2022. gadā graudaugu eksporta vērtība ir palielinājusies par 375 milj. EUR jeb 60%, salīdzinot ar 2021. gadu.

2022./2023. tirdzniecības gadā (jūlijs – marts) Latvija kopā eksportēja graudaugus (kvieši, mieži, rudzi, auzas, tritikāle, griķi) 2,43 milj. t apjomā, kas bija par 12% lielāks apjoms nekā attiecīgajā periodā 2021./2022. tirdzniecības gadā. Kvieši sastādīja 94% no kopējā graudauga eksporta apjoma 2022./2023. tirdzniecības gadā (jūlijs-marts) periodā.

1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās

Kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27. panta "Programmu saturs" 3. punktā, 96. panta "Mērķa "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punkta e) apakšpunktā, 111. panta "Īstenošanas ziņojumi attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punktā, 4. punkta d) apakšpunktā un

I pielikuma 7.3 sadaļā "Galveno programmu ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās", šī programma sniedz ieguldījumu makroreģionālajās un/vai jūras baseina stratēģijās:

Stratēģija Baltijas jūras reģionam (turpmāk – Stratēģija) ir viena no tām ES iniciatīvām, kuru izstrādāšanā Latvija ir iesaistījies kopš idejas rašanās brīža. Stratēģijai tika izvirzīti trīs pamatmērķi: "Glābt jūru", "Apvienot reģionu" un "Celt labklājību". Stratēģijas īstenošana balstās uz Rīcības plānu, kurš tiek regulāri atjaunots.

LAP atbalsts sniedz ieguldījumu divu Stratēģijas mērķu sasniegšanā – "Glābt jūru" un "Celt labklājību".

Kā vieni no prioritārajiem pasākumiem, kas tiek īstenoti LAP 4. prioritātes ietvaros, ir M10 „Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, atbalstot bioloģiskās lauksaimniecības un integrētās dārzkopības attīstību, kas būtiski samazina ķīmisko vielu slodzi vidē, salīdzinot ar intensīvo lauksaimniecību, kā arī uzturot rugāju lauku ziemas periodā, tā kopumā veicinot intensīvās lauksaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanu īpaši jutīgajā teritorijā un līdztekus mazinot piesārņojuma nonākšanu jūrā no pielietotajiem minerālmēsliem, organiskajiem mēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem. Atbalsts agrovides pasākumiem turpina arī ekstensīvu bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanu, palielinot augu barības vielu saturu augsnē un mazinot erozijas ietekmi, tādējādi veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu samazināšanu un ūdens kvalitātes uzlabošanu.

Savukārt labklājības celšanu Baltijas jūras reģionā veicina tādi LAP pasākumi kā M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”, M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”, M16 “Sadarbība”, atbalsta pasākumi M19 LEADER pieejas ietvaros u.c.

Stratēģijas mērķu “Celt labklājību” un “Glābt jūru” sasniegšanu nodrošina arī LAP pasākums M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” un pasākums M02 “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”. Šo pasākumu ietvaros iegūtās zināšanas nodrošina lauku uzņēmumu darbības efektivitātes celšanu un dažādošanu, tā sekmējot labklājības pieaugumu lauku teritorijās. Kā viens no mērķiem ir arī uzlabot zināšanas vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jomā, kas pastarpināti veicina laba jūras vides stāvokļa saglabāšanu.

Tādējādi, izmantojot jau esošos pasākumus LAP ietvaros, netieši tiek īstenota arī Stratēģija, kuras īstenošanai atsevišķi finanšu resursi nav pieejami, tomēr pasākumu līmenī dažādu ES programmu un finansējuma instrumentu ietvaros ir iespējams saņemt nozīmīgu atbalstu un tā sniegt ieguldījumu Stratēģijas mērķu īstenošanā.

- ES stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)
- ES stratēģija Donavas reģionam (EUSDR)
- ES stratēģija Adrijas un Jonijas jūras reģionam (EUSAIR)
- ES stratēģija Alpu reģionam (EUSALP)
- Atlantijas jūras baseina stratēģija (ATLSBS)

1.f1) EUSBSR

Mērķis(-i), politikas joma(-as) un horizontālās darbība(-as), uz ko attiecas programma:

	Mērķi
☒	1 - glābt jūru
☐	2 - nodrošināt reģiona pieejamība
☒	3 - palielināt labklājību
	Politikas jomas
☒	4.1 - Bioekonomika
☐	4.2 - Kultūra
☐	4.3 - Izglītība
☐	4.4 - Enerģētika
☐	4.5 - Apdraudējumi
☐	4.6 - Veselība
☒	4.7 - Inovācija
☒	4.8 - Barības vielas
☐	4.9 - Drošs
☐	4.10 - Drošs
☐	4.11 - Kuģis
☒	4.12 - Tūrisms
☐	4.13 - Transports
	Horizontālās rīcības
☐	5.1 - Spēja
☒	5.2 - Klimats
☐	5.3 - Kaimiņi

5.4 - Teritoriālā plānošana

Darbības vai mehānismi, kas izmantoti, lai programmu labāk saistītu ar EUSBSR

A. Vai programmas uzraudzības komitejā piedalās makroreģionālie koordinatori (galvenokārt valsts koordinatori, politikas jomas koordinatori, horizontālo pasākumu koordinatori vai vadības komiteju/koordinācijas grupu locekļi)?

Jā Nē

B. Vai atlases kritērijos ir piešķirti papildu punkti īpašiem pasākumiem, kas atbalsta EUSBSR?

Jā Nē

C. Vai programma ieguldījusi EUSBSR ES fondus?

Jā Nē

Vai jūsu programma turpmāk plāno ieguldīt EUSBSR? Paskaidrojiet (1 konkrēts teikums)

Ar LAP īstenošanu arī turpmāk plānots sekmēt EUSBSR īstenošanu atbilstoši mērķiem un politikas jomām, kas norādītas f) sadaļā ietvertajā tabulā.

D. Iegūtie rezultāti saistībā ar EUSBSR (nepiemēro 2016. gadam)

Nneattiecas

E. Vai programma pievēršas EUSBSR apakšmērķiem (kas atbilst konkrētiem mērķiem un rādītājiem), kā tas norādīts "EUSBSR rīcības plānā"? (Norādiet mērķi un rādītāju)

Neattiecas

1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)

--

2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS.

2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.

Pārskata gadā nav bijusi nepieciešamība veikt izmaiņas novērtēšanas plānā.

2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu).

LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēma sastāv no sekojošām sadaļām, un pastāvīgi tiek veikti darbi to ieviešanai:

- Datu uzkrāšana un apstrāde. Tiek risināti novērtēšanas procesa metodoloģiskie jautājumi, pilnveidojot intervences loģiku pasākumu griezumā un datu uzkrāšanu, iesaiste gatavojot informāciju nākamajam programmēšanas periodam.
- Lai kopīgi izprastu un nodrošinātu, ka ir pieejami kvalitatīvi, rādītāju aprēķināšanai nepieciešamie, dati, tika organizētas tikšanās starp novērtētājiem un ZM, LAD, Centrālās Statistikas Pārvaldes (CSP), Satiksmes ministriju, LLKC, Valsts Lauku Tīkla, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes un Valsts augu aizsardzības dienesta pārstāvjiem.
- Tematisko novērtējumu, kas izriet no aktuālām lauku attīstības vajadzībām, izstrāde. Pārskata gadā tika veikti izvērtējumi par paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu potenciālu zaļajā publiskajā iepirkumā; sagatavoti kritēriji svāra noteikšanai SVVA stratēģiju finansējuma noteikšanai un veikta bioloģiskās lauksaimniecības situācijas analīze. Tika aktualizēts bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins no 2015. līdz 2021. gadam.

Uzsākts izvērtējums par KLP atbalsta ietekmi uz ilggadīgo zālāju botānisko daudzveidību.

2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu).

Novērtēšanas vajadzībām tiek uzturēta nepieciešamo rādītāju sistēma, pastāvīgi atjaunojot un uzkrājot aktualizētus datus no dažādu institūciju datubāzēm. Pamatā novērtēšanai tiek izmantoti atbalsta pieteikumu dati no LAD, uzņēmējdarbības rādītāji no VID, statistikas dati no Lauku saimniecību datu uzskaites tīkla (SUDAT), CSP, Farm Accountancy Data network (FADN), EUROSTAT u.c. Papildus, datu iegūšanai tika sagatavotas anketas un veiktas aptaujas atbalsta saņēmējiem un atbalsta nesāņēmējiem.

Novērtētāji aktīvi piedalās visos Eiropas Kopējās lauksaimniecības politikas novērtēšanas palīdzības dienesta rīkotajos labas prakses darba semināros gan prezentējot savu pieredzi tematiskajos novērtējumos, gan diskutējot ar citiem, semināru dalībniekiem. Pārskata gadā labas prakses semināri tika organizēti tā, lai saturiski palīdzētu gatavoties jaunā plānošanas perioda Stratēģiskā plāna izstrādei.

2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē.

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	A.Vēveris, A.Pužulis, J.Hāzners, A.Hauka, L.Aļeksēja E.Benga
Nosaukums	Paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu potenciāls zaļajā publiskajā iepirkumā (ZPI)
Kopsavilkums	Izvērtējums par paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu apjomu zaļajā publiskajā iepirkumā (ZPI) reģionos, identificēti produktu ražotāju aktuālie izaicinājumi.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Paaugstin_kvalit_prod_ZPI_2022..pdf

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	E.Benga
Nosaukums	Kritēriju svara noteikšana VRG stratēģiju finansējuma aprēķināšanai
Kopsavilkums	Izveidots kompozītu indekss VRG piemērotības izvērtēšanai atbalsta saņemšanai.
URL	https://www.arei.lv/lv/2022-gads

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	A.Vēveris, E. Benga
Nosaukums	Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins
Kopsavilkums	Novērtējumā aktualizēta datu analīze par bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas fizisko apjomu, cenu un vērtības līmeni un dinamiku atsevišķiem produktiem un to grupām par 2021. gadu. Veikts produkcijas vērtības salīdzinājums ar kopējo lauksaimniecības produkciju.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Atskaite_BLprodukc_aprek_2022_0.pdf

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	A.Lismanis, A.Vēveris, L.Aleksejeva, E.Benga
Nosaukums	Bioloģiskās lauksaimniecības situācijas analīze un SVID
Kopsavilkums	Sagatavota bioloģiskās lauksaimniecības nozares situācijas analīze Latvijā un ES, izpētītas pēdējo gadu tendences, kā arī prognozētas bioloģiskās pārtikas tirgus attīstība.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Siuacija_BLSunSVID_gala_atsk..pdf

2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.

Īsi izklāstiet 2020. gadā pabeigto novērtējumu konstatējumus sadalījumā pa KLP mērķiem (vai attiecīgā gadījumā — LAP prioritātēm).

Aprakstiet pozitīvās vai negatīvās sekas/ietekmi (ietverot pierādījumus, kas to pamato). Neaizmirstiet norādīt konstatējumu avotu.

Pārskata gadā veiktie novērtējumi vietējās attīstības un konkurētspējas jomās.

Lauku vietējās attīstības jomā:

- **Novērtējums “Paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu potenciāls zaļajā publiskajā iepirkumā”**

Novērtējumā izvērtēts paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu (turpmāk - PKP) apjoms zaļajā publiskajā iepirkumā (turpmāk - ZPI) reģionos, identificējot produktu ražotāju aktuālos izaicinājumus.

ZPI iepirkumu veido pārtikas iepirkumi un sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi. Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu iepirkums katrā no perioda gadiem veido lielāko daļu no iepirkumu kopvērtības (no 51% līdz 76%). Rīga veido lielāko ZPI apjomu finanšu apjoma ziņā. Arī vidēji gadā 44% no ēdināšanas ZPI un 24% no pārtikas ZPI konkursu rezultātā noslēgtajām līgumsummām nonāk Rīgā reģistrētajiem uzņēmējiem, jo pārtikas konkursos uzvar vairumā gadījumu (52%) vairumtirgotāju bāzes nevis ražotāji vai pārstrādātāji. Iesaistīto dalībnieku skaita un struktūras analīze parāda, ka lielākoties ZPI piedalās vieni un tie paši uzņēmumi. Pavisam no 2018. līdz 2021. gadam ir noslēgti 7,2 tūkst. līgumi, kuros ir piedalījušies 384 piegādātāji: vidēji katrs piedalījies gandrīz 19 iepirkumos. No šiem piegādātājiem tikai neliela daļa atbilst PKP prasībām: zaļās karotītes produktus piegādā 42, bordo karotītes – 26, bioloģiskos produktus – 26, bet integrēti audzētos augļus vai dārzeņus – 23 piegādātāji.

Arī reģionālais pārklājums ir nevienmērīgs un lielākais piegādātāju skaits atrodas Rīgā un Pierīgas reģionā (46%). Vislielākie apjomi (tonnās) ZPI nepieciešami miltu produktiem, kartupeļiem un piena produktiem, bet vislielākie patērētāji ir izglītības iestādes un Nacionālie bruņotie spēki, savukārt tieši pašvaldības iepirkumi līdz šim ir bijuši pieejamāki vietējiem ražotājiem.

ZPI galvenie izaicinājumi konkursu organizētājiem ir korekti sagatavot konkursa dokumentāciju - sadalot ZPI atbilstošās lotēs pārtikas iepirkumā un sagatavojot prasības ēdinātājam, pārzināt vietējā tirgus iespējas (kādi uzņēmumi atrodas attiecīgajā teritorijā, ko tie ražo un pārstrādā, kādos apjomos, iespējas saražot nepieciešamo), sabalansēt atvēlētos līdzekļus ar tirgus cenām un atbilstošu kvalitāti.

Ieteikumi

Lai sekmētu vietējo ražošanu un vietējo ražotāju ieinteresētību piedalīties, ZPI publiskais iepirkums būtu jāpielāgo mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) vajadzībām:

- ieteicams lielāku punktu skaitu piešķirt lokāliem ražotājiem iepirkumu vērtēšanā, mazāk punktus piešķirot cenai;
- cenu pieauguma apstākļos produktu līgumcenas būtu pārskatāmas vismaz reizi gadā atbilstoši faktiskajām izmaksām;
- pēc iespējas jāveicina iepirkumu sadalīšana tādās daļās, lai rastu iespēju piedalīties vietējiem ražotājiem ar savu konkrēto produktu;
- paaugstinātas kvalitātes produktiem paredzēt lielāku īpatsvaru ZPI, ņemot vērā pieejamos

saražotos apjomus;

- veicināt elektronisko informācijas apmaiņu par izsludinātajiem konkursiem un pieejamo produkciju reģionos;
 - līgumu formu un pamatojošo dokumentu par atbilstošās kvalitātes produkcijas piegādes apjomu standartizēšana un vienkāršošana;
 - elektroniskās izsekojamības ieviešana produktiem, lai izvairītos no neatbilstošas kvalitātes produktu piegādēm un sertifikātu viltošanas;
 - kooperācijas un loģistikas centru izveidošanas atbalstīšana vietējās produkcijai sekmēšanai ZPI u.c.
- Novērtējumā "**Kritēriju svara noteikšanai VRG stratēģiju finansējuma aprēķināšanai**" izveidots kompozītu indekss VRG piemērotības izvērtēšanai atbalsta saņemšanai. Kompozītā VRG indeksa aprēķināšanā tiek izmantoti CSP dati par VRG iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju skaita izmaiņām, platību un centra attālumu līdz Rīgai.

Konkurētspējas jomā:

- **Bioloģiskās lauksaimniecības situācijas analīze, stipro, vājo pušu un iespēju draudu analīze Latvijā un ES**

Novērtējumā ir izpētītas pēdējo gadu tendences bioloģiskajā lauksaimniecībā (turpmāk - BL), kā arī prognozēta bioloģiskās pārtikas tirgus attīstība.

Bioloģiskās lauku saimniecību (turpmāk - BLS) skaits Latvijā veido 6% no visām saimniecībām un šim īpatsvaram ir tendence augt, tās apsaimnieko vairāk kā 16% no Latvijas izmantotā LIZ. BLS ir uzskatāmas par tirgus orientētām saimniecībām lielākā mērā nekā konvencionālās saimniecības. BLS apsaimnieko lielākas platības augkopībā, tiek audzēts lielāks lauksaimniecības dzīvnieku skaits, notiek pāreja no lopkopības uz augkopību ar uzsvāru uz graudkopību. BL produkcijas kopējais apjoms un vērtība pieaug, atsevišķos produktos sasniedzot būtisku īpatsvaru – medus, augļi un ogas, piens, griķi, pākšaugi.

Joprojām būtiska problēma ir zemāka ražība, salīdzinot ar konvencionālo lauksaimniecību. Bioloģiskās un konvencionālās produkcijas cenas starpība daudziem produktiem sāk samazināties, kas kopā ar zemāku ražību samazina BLS ienākumus un padara tās mazāk konkurētspējīgas, salīdzinot ar konvencionālo lauksaimniecību. Visu specializāciju saimniecību vidū pašreiz visvājākos rezultātus demonstrē laukkopības BLS.

Bioloģiskās produkcijas tirgus Latvijā ilgtermiņā attīstīsies – atkarībā no izvēlēta modeļa 2 - 3 reizes, salīdzinot ar 2019. gada līmeni. Pašreiz aptuveni puse no bioloģiskās produkcijas tiek eksportēta, šie apjomi pieaugs arī turpmāk. Liels potenciāls ir inovatīviem produktiem, kas orientēti uz veģetāriešiem un vegāniem.

Pie stiprajām pusēm var izcelt to, ka BLS darbojas un atbalsta vidēji gados jaunāki cilvēki, un saimniekošanas veids balstīts uz kopīgām vērtībām un ir videi draudzīgs, kas nodrošina nozares ilgtspēju un sabiedrības atbalstu. Vājās puses pamatā saistās ar zināšanām, to apgūšanu. Pie iespējām minamas BL produkcijas tirgus attīstības tendences pasaulē, kā arī ES definētā politiskā griba un attīstības mērķi, bet pie draudiem - politiskās vadības nespēja vienoties par sabalansētu ilgtermiņa attīstību (konvencionālais un BL saimniekošanas veids).

- **Novērtējums "Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins"**

Novērtējumā apkopoti dati par bioloģiskās produkcijas ražošanu un veikts bioloģiskās produkcijas vērtības

aprēķina aktualizācija par laika posmu no 2015. līdz 2021. gadam.

Novērtējuma galvenie secinājumi un ieteikumi:

- bioloģisko produktu ražošanas vērtība 2021. gadā kopumā ir palielinājusies, ko galvenokārt noteica augstākas cenas;
- atsevišķiem produktiem (liellopu gaļa, ārstniecības augi, medus) vērojams ražošanas apjomu pieaugums;
- būtiski samazinājušies dārzeņu ražošanas apjomi;
- bioloģisko produktu cenas 2021. gadā kopumā uzrādīja augšupejošu tendenci, ar lielāko kāpumu ārstniecības augiem, pārējām tehniskām kultūrām, medum, propolisam.
- nozīmīgs samazinājums ir pākšaugu, kā arī aitas gaļas cenām.

Sniegti tehniski ieteikumi, lai pilnveidotu aprēķiniem un analīzei pieejamos datus.

2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsaucas uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

Datums/laikposms	08/12/2022
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Bioloģiskās lauksaimniecības konference “Ar jaunu spēku pretī izaugsmei”
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	LLKC
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija “Bioloģiskās lauksaimniecības situācijas analīze”
Mērķauditorijas veids	Lauksaimniecības zinātnisko iestāžu darbinieki, ZM speciālisti, konsultāciju dienesta darbinieki, lauksaimnieku biedrības, uzņēmumu vadītāji, pakalpojumu sniedzēji un topošie lauksaimniecības speciālisti
Aptuvenais sasniegto	150

ieinteresēto personu skaits	
URL	http://new.llkc.lv/sites/default/files/baskik_p/pielikumi/bio_konference_liela_programma.png

Datums/laikposms	17/12/2022
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Latvijas un Grieķijas ekspertu sanāksmē PEERS in Greece and Latvia Topic: 'Assessment of CAP impacts on competitiveness'
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	KLP novērtēšanas palīdzības dienests
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija par ietekmes rādītāju aprēķinu
Mērķauditorijas veids	Latvijas un Grieķijas vadošo iestāžu pārstāvji, AREI
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	10
URL	Zoom

Datums/laikposms	30/05/2022 - 31/05/2022
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	The Good Practice Workshop 'How to assess AKIS based on lessons learned from 2014-2022'
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	KLP Eiropas novērtēšanas palīdzības dienests
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezencija "Innovations in Latvian RDP"

Mērķauditorijas veids	Vadošo iestāžu, maksājumu aģentūru pārstāvji, pētnieki, VRG pārstāvji
Aptuvenais ieinteresēto personu skaits	100
URL	https://ec.europa.eu/enrd/sites/default/files/innovations_in_latvian_rdp_2014_-_2020.pdf

2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsaucas uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

<p>Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)</p>	<p>Izveidots kompozītu indekss atbalsta aprēķināšanai vietējām rīcības grupām (VRG) jaunajā plānošanas periodā KLP stratēģiskā plāna 2023.-2027.gadam ietvaros. Kompozītā VRG indeksa aprēķināšanā tiek izmantoti CSP dati par VRG iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju skaita izmaiņām, platību un centra attālumu līdz Rīgai. Tika sagatavots MS Excel rīks, kurā uz esošo VRG darbības teritoriju piemēra ir iespēja modelēt kritēriju svarus.</p>
<p>Īstenotie turpmākie pasākumi</p>	<p>Izveidotais kompozītais indekss atbalsta aprēķināšanai vietējām rīcības grupām jaunajā plānošanas periodā KLP stratēģiskā plāna 2023.-2027.gadam ietvaros ir iestrādāts nacionālos normatīvos aktos – MK 16.08.2022. noteikumos Nr.509 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai”. Izstrādātās aprēķina metodikas prezentācijas laikā ar AREI ekspertiem tika apspriests un izvēlēts piemērotākais kritēriju svaru piedāvājums. Vienam no kritērijiem tika noteikts cits datu avots, izmantojot vietējās rīcības grupas darbības teritorijas ģeogrāfiskā centra gaisa līnijas attālumu no Rīgas valstspilsētas ģeogrāfiskā centra pie Rīgas Centrālās dzelzceļa stacijas, šā attāluma aprēķinam izmantojot Lauku reģistra ģeogrāfiskās informācijas sistēmas.</p>
<p>Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde</p>	<p>Vadošā iestāde</p>

<p>Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)</p>	<p>Novērtējumā “Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins” apkopoti dati par bioloģiskās produkcijas ražošanu un veikts bioloģiskās produkcijas vērtības aprēķina aktualizācija par laika posmu no 2015. līdz 2021.g., konstatējot, ka ražošanas vērtība 2021.g. kopumā ir palielinājusies, ko galvenokārt noteica augstākas cenas, atsevišķiem produktiem (liellopu gaļa, ārstniecības augi, medus) bija ražošanas apjomu pieaugums, nozīmīgs cenu samazinājums ir pākšaugiem, aitas gaļai.</p>
<p>Īstenotie turpmākie pasākumi</p>	<p>KLP Stratēģiskajā plānā nākamajam plānošanas periodam paredzēts atspoguļot BLS sektora produkcijas izlaides rezultātus. Plānojot jaunās aktivitātes nākamajā plānošanas periodā, BLS kontekstā tiks salāgots produkcijas pieprasījums ar ražošanas apjomiem, mērķtiecīgi virzot atbalstu ne tikai uz augkopības sektoru – saņemot atbalstu par sertificēto BL zemes platību, atkarībā no kultūraugu grupas veida, bet arī par izaudzētajiem dzīvniekiem, īpaši piena liellopiem. Atsevišķs atbalsts paredzēts arī biškopības jomai, kas stimulēs ražot BL biškopības produktus, kā arī nodrošinās papildus barības bāzi savvaļas apputeksnētājiem.</p>

Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde
--	----------------

Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)	Novērtējumā “Paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu potenciāls zaļajā publiskajā iepirkumā” ietvaros tika izpētīti paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu apjomi zaļajā publiskajā iepirkumā (ZPI) reģionos un identificēti produktu ražotāju aktuālie izaicinājumi. Lai sekmētu vietējo ražošanu un vietējo ražotāju ieinteresētību piedalīties ZPI un sekmētu nodrošinājumu ar paaugstinātas kvalitātes produktiem, publiskais iepirkums būtu jāpielāgo mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) vajadzībām.
Īstenotie turpmākie pasākumi	Jaunajā plānošanās periodā Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023.-2027.gadam ietvaros paredzēts īstenot intervenci “Sadarbība pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai un piedāvājuma nodrošināšanai” ar mērķi veicināt pārtikas nozares dalībnieku sadarbību un sekmēt vietējās produkcijas ilgtspējīgu patēriņu, attīstot pārtikas īso piegādes ķēžu darbību. Atbalsts ir vērsts uz lauksaimnieku un pārtikas uzņēmumu sadarbību kopīgu piedāvājumu veidošanu, kas ļaus veiksmīgāk piedalīties ZPI. Savukārt pašvaldībām būs iespēja izvēlēties vietējo ražotāju ražotos produktus, tostarp arī bioloģiskos lauksaimniecības produktus, tādējādi radot lielāku iespēju nodrošināt vietējo ražotāju izaudzētu un pārstrādātu, kvalitatīvu pārtikas produktu pieejamību arī sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vietās (izglītības, sociālās aprūpes, ārstniecības iestādēs).
Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde

Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)	Novērtējumā "Bioloģiskās lauksaimniecības situācijas analīze, SVID analīze Latvijā un ES" ir izpētītas pēdējo gadu tendences bioloģiskajā lauksaimniecībā (BLS), prognozēta bioloģiskās pārtikas tirgus attīstība. Stiprās p.- BLS darbojas pārsvarā gados jaunāki cilvēki, tā ir videi draudzīga, nodrošina nozares ilgtspēju, sabiedrības atbalstu. Vājās p. - nepietiekamas zināšanas, iespējas - BLS produkcijas tirgus tendences pasaulē, ES definētā politika, draudi - politiskā neizlēmība par BLS attīstību
Īstenotie turpmākie pasākumi	KLP Stratēģiskajā plānā nākamajam plānošanas periodam paredzēts BLS datus iekļaut dažādu KLP SP specifisko mērķu analīzēs, kas nepieciešams jauno intervencu sagatavošanas procesam. Izstrādājot jaunās KLP SP intervences ir būtiski tās balstīt uz nozares stiprajām pusēm un iespējam, lai nodrošinātu, kā arī risinātu konkrētas problēmas, kas bez papildus finansējuma netiktu savlaicīgi uzsākti vai virzīti vēlamajā virzienā. Paredzēts sagatavot BLS attīstības rīcības plānu 2023.–2027. gadam, kas būtu balstīts uz BLS SVID analīzi Latvijā un ES, kā arī ievērotu KLP SP specifiskajos mērķos konstatēto vajadzību īstenošanu.

	Lai nodrošinātu sabiedrības lielāku iesaisti un informētību BLS procesos, kā arī stimulētu dažādas sadarbības formas un procesus, paredzēts atbalstīt iniciatīvu par Bioreģionu izveidi Latvijā.
Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde

3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI

3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti

2014-2020 plānošanas periodā, kā arī pārejas periodā 2021.-2022. gadam ir saglabāta ELFLA pārvaldības un kontroles sistēmas darbības pēctecība, kā tas bija iepriekšējā plānošanas periodā, un šīs sistēmas ietvaros pēc nepieciešamības ir aktualizēti LAP kvalitatīvai un efektīvai ieviešanai nepieciešamie:

- iekšējie normatīvie akti, kas nosaka atbildīgo iestāžu pienākumus, atbildību, funkciju un uzdevumu nošķiršanu, kā arī noteikumus, kārtības, kādā tiek veikta ELFLA atbalsta piešķiršana, administrēšana, uzraudzība un ELFLA pārvaldība, kontrole un īstenošanas uzraudzība;
- iekšējie normatīvie akti un dokumenti efektīvai projekta iesniegumu administrēšanai, kontrolei un uzraudzībai (administrēšanas procedūras, metodiskie norādījumi, vadlīnijas u.tml.).

Saskaņā ar iekšējos normatīvajos aktos noteikto kārtību, arī 2022. gadā ir aktualizēti un pārskatīti risku reģistri, nodrošinot priekšnosacījumus efektīvai krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai un apkarošanai.

Lai nodrošinātu e-pārvaldību LAP ietvaros, pārskata periodā turpināts darbs pie vienotās informācijas sistēmas atbalsta pasākumu administrēšanai – Lauku attīstības programmas informācijas sistēmas (LAPSA) ieviešana un pilnveidošana, Elektroniskās pieteikšanās sistēmas (EPS) attīstīšana/pilnveidošana, Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas (IAKS) papildināšana, kartogrāfiskā materiāla digitalizācija lauku līmenī (izmantojot aplikāciju VECTORIZER) un pilnveidota esošā funkcionalitāte ērtākai datu apstrādei.

Papildus jau iepriekš minētajam, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu LAP ieviešanu un uzraudzību:

- sekmīgi nodrošināta vadošās iestādes komitejas darbība, kuras uzdevums ir veikt vadošās iestādes funkciju ieviešanas efektivitātes uzraudzību, t.sk. nodrošinot sadarbību ar ELFLA Kompetento iestādi, Maksājumu aģentūru;
- nodrošināta Uzraudzības komitejas darbība, kura darbojas atbilstoši tās apstiprinātam reglamentam un Regulas Nr. 1303/2013 47., 48. un 49. panta, kā arī Regulas Nr. 1305/2013 72. un 74. panta nosacījumiem;
- ZM speciālisti regulāri sekojuši līdzi darba dokumentiem un piedalījušies Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gadam uzraudzības komitejā un apakškomitejās.

Lai nodrošinātu tehniskās palīdzības atbalsta pieejamību arī 2022. gadā un sekmīgi turpinātu atbalsta administrēšanu un pārvaldību, ievērojot paredzēto pārejas periodu laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam, 2022. gadā ir notikušas divas pasākuma „Tehniskā palīdzība” līdzekļu piešķiršanas komisijas sēdes un tika pieņemti vairāki lēmumu rakstiskās procedūras veidā saistībā ar LAP tehniskās palīdzības administrēšanu.

Vienlaikus, lai nodrošinātu atbalsta papildinātību un demarkāciju ZM speciālisti aktīvi iesaistījušies un komentējuši Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadošās iestādes sagatavoto plānošanas dokumentu projektus Eiropas Savienības atbalstam plānošanas periodā 2021.-2027. gadam.

LAP uzraudzības nolūkā 2022. gadā tika noorganizētas sešas lēmumu pieņemšanas rakstiskās procedūras veidā (attiecīgie lēmumi tika pieņemti 2022. gada 24. janvārī, 11. martā, 30. jūnijā, 10. un 16. augustā un 19. decembrī saistībā ar grozījumu apstiprināšanu apakšpasākumu M4.1, M6.4 un M19.1 atlases krīrērijos, kā arī LAP grozījumu un LAP gada īstenošanas ziņojuma par 2021. gadu apstiprināšanai). Detalizēta informācija par uzraudzības komitejas lēmumiem atrodama ZM tīmekļa vietnes sadaļā:

<https://www.zm.gov.lv/lv/lauku-attistibas-programmas-uzraudzibas-komitejas-lemumi-0>

Sadarbībā ar sociālo un sadarbības partneru ierosinājumiem, konstatējot un izvērtējot LAP īstenošanas gaitā radušās vajadzības 2022. gadā tika sagatavoti un Eiropas Komisijai (EK) iesniegti desmitie grozījumi LAP, kuru galvenais mērķis bija papildus finanšu līdzekļu piešķiršana pārejas periodam 2021.-2022. gadā. Grozījumi tika iesniegti 2022. gada 28.februārī (gala redakcija pēc EK komentāriem nosūtīta 2022. gada 5.aprīlī) (skat. 9. tabulu), kurus EK apstiprināja 2022. gada 3. martā (LAP 11.1. redakcija).

LAP sadaļa/

Galveno grozījuma būtība

horizontālais pasākums	
Finansējuma pārdale no I pīlāra	Finansējuma pārdale no I pīlāra 2022.gadam 25,25 milj. EUR apmērā piešķirot to pasākumam M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” (t.sk. finanšu instrumentu (FI) īstenošanai 6 milj. EUR) un apašpasākumam M6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību izveidei un attīstībai” 6 milj. EUR FI īstenošanai.
Vienkāršotās izmaksas	Paredzēts jauns vienkāršoto izmaksu veids - vienreizējs maksājums sabiedrības virzītās attīstības stratēģiju sagatavošanai.
LEADER pieeja	Precizējumi LEADER pieejas īstenošanai, gatavojoties jaunajam plānošanas periodam pēc 2023.gada, paplašinot LEADER pieejas īstenošanas teritoriju, aptverot visu Latvijas teritoriju, izņemot valstspilsētas.
Finanšu instrumenti	Precizējumi finanšu instrumentu īstenošanā par apgrozāmu līdzekļu piemērošanu un precizējums garantiju maksas piemērošanā atbalsta saņēmējam.
M16 “Sadarbība”	Precizējumi pasākumā M16 “Sadarbība”, paredzot elastību nacionālajos normatīvajos aktos noteikt atbalsta intensitāti zemāku vai diferencēt atbilstoši aktuālajai situācijai.

10. tabula. LAP 10. grozījumu galvenā būtība.

Avots: ZM

2022. gada beigās tika uzsākts darbs pie vienpadsmitajiem LAP grozījumiem, kuru pirmā versija EK tika iesniegta 2023. gada 7.martā, un kurus EK apstiprināja 2023. gada 16. martā (LAP 12.1. redakcija).

Secinājumi un problēmas, izvērtējot LAP atbalsta pasākumu ieviešanu pārskata periodā

Investīciju projektu pasākumu administrēšanas problēmas (neietverot LEADER – ELFLA 2014-2020 pasākumu M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai”):

- Pielāgošanās attālinātā darba specifikai COVID-19 ierobežojumu dēļ un jaunu administrēšanas risku identificēšana, vadība.
- Nekvalitatīvi sagatavoti projektu pieteikumi un biznesa plāni.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli:

- finansējuma trūkuma dēļ (kārtās iesniegti projekti par lielāku publisko finansējumu, kā izsludināts);
- grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes;
- atbalsta pretendents neatbilst pasākumu nosacījumiem;
- pieteikts lielāks atbalsts nekā pienākas vienam atbalsta saņēmējam;

- nav veiktas atbilstošas iepirkuma procedūras;
- nesamērīgas investīcijas pret saimniecības resursiem.

Galvenie saistību pārtraukšanas iemesli:

- finansējuma saņēmējam tiek atteikts bankas finansējums projekta realizācijai;
- COVID-19 ietekme uz saimniecību ekonomisko situāciju;
- būvniecības izmaksu sadārdzinājums atbilstoši tirgus situācijai.

LAD veiktie risinājumi un uzlabojumi:

- Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) ir iesniegti ~100% projektu pieteikumu. EPS sistēmā iestrādātas dažādas loģiskās kontroles un brīdinājumi klientam, samazinot kļūdīšanos ievadot datus;
- LAD organizē tiešsaistes seminārus (vebinārus) potenciālajiem atbalsta pretendentiem, kā arī regulāri piedalās citu institūciju organizētos semināros, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par pasākumu prasībām. Informācija par tiem sniegta arī sociālo tīklu kontos mērķgrupai, kas ir aktīvi to lietotāji;
- LAD organizē individuālas tikšanās – pārrunas ar atbalsta saņēmējiem tiešsaistē, lai labāk izprastu klientu sarežģītās situācijas un operatīvāk varētu pieņemt attiecīgo lēmumus.
- LAD mājas lapā (www.lad.gov.lv) regulāri tiek papildinātas vadlīnijas un rokasgrāmatas atbalsta pretendentiem;
- Papildinātas un pilnveidotas vairākas atbalsta pretendentu rokasgrāmatas;
- 4.1. atbalsta pasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” izstrādāts Tehnikas un iekārtu katalogs, pārejot uz ekspertu novērtējumu par tehnika un iekārtu tirgus cenām, tādā veidā samazinot atbalsta pretendentu administratīvo slogu projekta iepirkumu dokumentācijas sagatavošanā, samazinot kļūdu rašanās iespējas iepirkuma procesā, kā arī atvieglojot LAD kontroles funkciju.

Pasākuma kods - nosaukums	Pārbaude projektu vērtēšanas laikā (K1)	Pārbaude projekta īstenošanas laikā (K2)	Pārbaude uz vietas (K3)	Pēcmaksājumu pārbaude (K4)
M01 - Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi		5	4	
M02 - Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi			3	
M04 - Ieguldījumi materiālajos aktīvos	64	1 168	45	455
M05 - Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana		12	1	1
M06 - Lauku saimniecību un	194	673	63	5

uzņēmējdarbības attīstība				
M07 - Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos		3	1	5
M08 - Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā		4	125	
M09 - Ražotāju grupu un organizāciju izveide			2	
M16 - Sadarbība		27	8	1
M17 - Riska pārvaldība		1	87	1
M19 - Sabiedrības virzīta vietējā attīstība	220	557	32	156
M20 - Tehniskā palīdzība ELFLA		7	5	

11.tabula Informācija par 2022. gadā veiktajām pārbaudēm uz vietas projektu veida pasākumiem

Avots: LAD

“Pārbaude projektu vērtēšanas laikā” (K1) – tiek veikta pirms lēmuma pieņemšanas par projekta apstiprināšanu, pamatojoties uz riska analīzi.

“Pārbaude projekta īstenošanas laikā” (K2) – tiek veikta pēc gala maksājuma pieprasījuma saņemšanas, kā arī nepieciešamības gadījumā, ja, izvērtējot iesniegtos dokumentus, saskata risku par projekta īstenošanu vai negūst pārliecību par informācijas patiesumu, vai precizitāti.

“Pārbaude uz vietas” (K3) – tiek veikta pēc gala maksājuma pieprasījuma saņemšanas, kā padziļinātā pārbaude. Kā arī pie citiem iesniegtajiem maksājuma pieprasījumiem, ja projektiem ir ilgs īstenošanas laiks. Tās tiek veiktas uz riska analīzes un nejausās atlases pamata.

“Pēc maksājumu pārbaude” (K4) – tiek veikta pēc gala maksājuma veikšanas projekta uzraudzības perioda laikā. Tās tiek veiktas uz riska analīzes un nejausās atlases pamata.

2022. gadā kopā ir veiktas 3 935 pārbaudes, tai skaitā, pie atbalsta saņēmējiem 3 485 pārbaudes un izmantojot attālinātas kontroles principi – 450 pārbaudes.

Veikto pārbažu rezultātā ir konstatētas 138 atkāpes (93 “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā”, 38 “Pārbaudēs uz vietas” un 7 “Pēc maksājumu pārbaudēs”). Negatīvi pārbaudes rezultāti bijuši 15 gadījumos.

Būtiskākās konstatētās atkāpes “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā” (K2), “Pārbaudēs uz vietas” (K3) un “Pēc maksājumu pārbaudēs” (K4):

- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi neatbilst projektā norādītajai tehniskajai specifikācijai un/vai būvniecības darbi nav veikti kā projektā/būvprojektā paredzēti;
- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi nav uzstādīti un nav darba kārtībā vai netiek izmantoti;
- uzraudzības laikā projektā iegādātās investīcijas netiek izmantotas atbilstoši projekta mērķim un plānotajā apjomā.

Lielākās administrēšanas problēmas 2022. gadā, ar ko saskārās LAD saistībā ar LAP 2014-2020 LEADER projektu veida pasākumu ieviešanu:

- Iesniegto projektu pieteikumu skaits pasākumā “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” ir 947 projekti. Lielais pieteikumu skaits saistīts ar 19,0 milj. EUR pārejas perioda finansējumu, kas tika piešķirts Vietējām rīcībām grupām;
- 2022.gads bija projektu uzraudzības gads 418 projektu pieteikumiem (kas ir gandrīz divas reizes vairāk salīdzinot ar 2020.gadu), kad atbalsta saņēmējiem bija jāatskaitās par plānoto rādītāju izpildi attiecībā par 2021.gadu. Arī 2022.gada rādītāju izpildē COVID-19 pandēmija un tās radītie ierobežojumi ievērojami ir ietekmējuši projektos plānoto rādītāju izpildi. Atbalsta saņēmēji lūdza veikt izmaiņas sākotnēji plānotajos rādītājos pamatojoties uz valstī un pasaule pastāvošiem ierobežojumiem saistībā ar COVID-19 pandēmiju;
- 2022.gadā sākās karš Ukrainā, kas ietekmēja pasaules ekonomiku. Ievērojami palielinājās cenas dažādiem materiāliem (kokam, metālam būvmateriāliem), palielinājās izmaksas apkurei un elektrībai, tika pārtrauktas iegādes arī piegādes no Baltkrievijas un Krievijas. Atbalsta saņēmējiem nācās gan meklēt gan jaunus sadarbības partnerus kam realizēt produkciju, gan arī meklēt citu piegādātājus no kuriem veikt iegādes, gan arī pārskatīt projektā plānotās iegādes un plānotos darbus;
- Atsevišķām VRG ir apgūts viss darbības nodrošināšanai piešķirtais perioda finansējums.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli:

- noteikumiem neatbilstošas iegādes un īstenojamās aktivitātes;
- lietderība;
- dzīvotspēja.

Galvenie projektu līgumu laušanas iemesli:

- problēmas ar laicīgu būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādi;
- būvniecības izmaksu sadārdzinājums;
- ņemot vērā pasaulē notiekošo situāciju un lielo izmaksu sadārdzinājumu nolēmj nerealizēt projektu, jo baidās uzņemt papildus saistības.

Veiktie risinājumi un uzlabojumi saistībā ar LEADER pieejas /SVVA īstenošanu:

- vērtējot atbalsta saņēmēju atskaites par rādītāju izpildi, tiek ņemta vērā katra konkrētā atbalsta saņēmēja situācija. Finanšu korekcija netiek piemērota, ja plānoto rādītāju neizpilde ir tieši saistīta ar COVID-19 pandēmiju;
- LAD aktīvi piedalās Latvijas lauku foruma, VRG un citu organizāciju rīkotajos pasākumos potenciālajiem projektu iesniedzējiem, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par LEADER pasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem un biežāk pieļautām kļūdām projektu iesniegumos;
- 2022.gadā tika izsludināta pieteikšanās uz atbalstu vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai jaunajam plānošanas periodam 2023.-2027.gadam. Pieteikšanās notika līdz 2022. gada 10. novembrim un 2023.gada sākumā tika atlasītas VRG, kuras līdz 2023.gada jūlijam sagatavos sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.-2027.gadam. Stratēģijas izstrādei ir piešķirts finansējums 20 000 EUR apmērā (VRG tika izmaksāts priekšfinansējums 18 000 EUR apmērā), tādejādi VRG spēj nodrošināt savas darbības nepārtrauktību līdz jaunā plānošanas perioda uzsākšanai;
- uzsākts darbs pie jaunā perioda normatīvo aktu izstrādes;
- LAD mājaslapā regulāri tiek papildināti skaidrojumi par dažādām normām saistībā ar LEADER

pieejas /SVVA īstenošanu.

Lielākās administrēšanas problēmas, ar ko LAD saskāries saistībā ar LAP platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešanu:

Platību maksājumu iesniegumu galvenie noraidīšanas iemesli:

- Lauksaimnieks piesaka mazāku platību par 1 ha vai uz M10.1.3. RLZP atbalstu kopējo platību piesaka mazāku par 10 ha;
- Pretendents ar vēstuli pats atsauc iesniegumu vai kādu no M10 "Agrovide un klimats" vai M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība" aktivitātēm;
- Pretendents nav sertificējies kādā no Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijām, t.i. nav sertificēta saimniecība, līdz ar to arī saimniecība nav iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas shēmā vai sertifikācija 2020.gadā ir pārtraukta;
- Lauksaimniekam nav tiesību uzņemt jaunas RLZP saistības vai paplašināt esošās saistības vairāk par 20% no savas sākotnējās saistību platības perioda sākumā (MK noteikumu Nr.171 "Noteikumi par valsts un ES atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.-2020.gada plānošanas periodā, kā arī pārejas laikā 2021. un 2022.gadā" 95.10);
- Lauksaimniekam nav tiesību saņemt VSMD atbalstu, jo nav reģistrējies Valsts Augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā;
- Lauksaimniekiem 2022.gadā vairs nav iespējas saņemt ADSI maksājumi, jo viss pieejamais finansējums ir apgūts (MK noteikumu Nr.171 "Noteikumi par valsts un ES atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.-2020.gada plānošanas periodā, kā arī pārejas laikā 2021. un 2022.gadā" 95.13 punkts) .

Pie atbalsta saņēmējiem 2022. gadā kopā ir veiktas 1 213 pārbaudes.

Pasākuma veids	Veikto pārbaūžu skaits
1. 1. BLA (LAP pasākums "Bioloģiskā lauksaimniecība")	433
2. 2. BDUZ (LAP pasākuma "Agrovide un klimats" aktivitāte "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos")	465
3. 3. SVIN (LAP pasākuma "Agrovide un klimats" aktivitāte "Saudzējošas vides izveide, audzējot nektāra augus")	35
4. 4. RLZP (LAP pasākuma "Agrovide un klimats" aktivitāte "Rugāju lauks ziemas periodā")	84
5. 5. NIM (LAP pasākuma "Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi" aktivitāte "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām")	170
6. 6. VSMD (LAP pasākuma "Agrovide un klimats" aktivitāte "Vidi saudzējošo metožu pielietošana dārzkopībā")	26

12. tabula 2022. gadā veiktās pārbaudes platību maksājumu pasākumiem

Avots: LAD

Platību maksājumu pasākumu pārbaudes laikā biežāk konstatētas neatbilstības:

- pasākumos “Bioloģiskā lauksaimniecība” un “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” nav ievēroti lauksaimnieciskās zemes noteikšanas kritēriji, jo atbalstam deklarētie zālāji nav noganīti vai nopļauti, vai nopļautā zāle nav novākta;
- pasākumam “Bioloģiskā lauksaimniecība” deklarēts kultūras kods ar augstāku atbalsta likmi nekā tiek konstatēts pārbaudē uz vietas;
- pasākumam “Rugāju lauks ziemas periodā” pārbaudē uz vietas konstatē, ka ziemas periodā rugāji nav saglabāti;
- pasākumam “Saudzējošas vides izveide, audzējot nektāra augus” netiek nodrošināti vismaz 3 dažādi atbilstoši kultūraugi.

Veiktie risinājumi un uzlabojumi saistībā ar platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešanu:

- turpinājām platību maksājumu iesniegumu pieņemšanu organizēta arī telefoniski. Lauksaimniekiem tika organizēti vairāki vebināri, lai skaidrotu izmaiņas un galvenos pieteikšanās nosacījumus, kā arī LAD darbinieki aktīvi piedalījās citu institūciju (LLKC) organizētajos vebināros lauksaimniekiem;
- lauksaimniekiem bija būtiski ieguvumi, piesakoties platību maksājumiem elektroniski. Viens no tiem – iespēja saņemt maksājumus ātrāk. Būtiski, ka EPS kļūdas bija iespējams novērst jau pieteikuma iesniegšanas brīdī;
- uzlaboti, optimizēti un ātrāk izstrādāti atbalsta pasākumu administrēšanai nepieciešamie dokumenti (procedūras, instrukcijas, iesniegumu veidlapas u.c.);
- papildināta EPS sistēma ar informācijas ikonām „i”, kurās lauksaimnieks var iegūt plašāku informāciju par interesējošo atbalsta veidu;
- lai samazinātu kļūdīšanās iespējas piesakot vairākus atbalsta veidus vienlaicīgi EPS tiek uzturēts algoritms, kas lauksaimniekiem pateica priekšā pasākumu M10 “Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” aktivitāšu atbalsta veidus: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos (BDUZ), Vidi saudzējošo metožu pielietošana dārzkopībā (VSMD), Rugāju lauks ziemas periodā (RLZP), Saudzējošas vides izveide, audzējot nektāra augus (SVIN), Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA) uz kuriem iespējams pieteikties;
- platību maksājumu iesniegumu pieņemšanas laikā tika monitorēta situācija un klientiem atgādināts par nepieteiktām pasākuma M10 “Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” aktivitātēm, par kurām klientiem ir aktīvas saistības;
- platību maksājumu iesniegumu administrēšanas laikā tika monitorēta situācija par rugāju laukiem un pirms RLZP atbalsta pasākuma administrēšanas uzsākšanas lauksaimnieki informēti par iespēju mainīt ar vietām pavasarī pieteiktos rugāju laukus;
- tiek uzturēt bioloģisko kontroles institūciju atzinumu elektroniskā datu apmaiņa starp LAD un sertificējošajām institūcijām - bioloģisko lauksaimniecības atzinumu izveide, apmaiņa un precizēšana.;
- lai atvieglotu un paātrinātu administrēšanas procesu tiek uzturēta automātiskā labojumu akceptēšana – klientu iesūtītie labojumi, kas iesniegti līdz 15.06. sistēmā tika akceptēti bez administratora iesaistīšanas;
- EPS tika uzturēta pārbaude pēc 15.06. “nedrīkst palielināt platības uz pasākumu M10 “Agrovide un klimats” aktivitātēm, izņemot BDUZ, un M11 “Bioloģiskās lauksaimniecības” aktivitāšu atbalsta veidiem”;

- informēti atbalsta pretendenti, kuriem viņu īpašumā vai apsaimniekošanā esošās BVZ platības, Dabas aizsardzības pārvalde ir pārkartējusi par Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopu, par to, ka atbalsta saņēmējam ne vēlāk kā saistību perioda otrajā gadā ir jāapgūst pamatiemaņas zālāju biotopu vai sugu dzīvotņu apsaimniekošanā un LAD jāiesniedz atbilstošs dokuments;
- informēti Atbalsta pretendenti, kuri uzsākuši bioloģisko sertifikāciju pirmo reizi, ka ir jāapgūst 160 h apmācības par bioloģisko lauksaimniecību;
- SVIN un BLA bišu atbalsta pretendenti tika papildus informēti par nepieciešamību LDC datu bāzē aktualizēt bišu saimes uz 1.maiju;
- lai papildus informētu VSMD klientus, EPS uzturēts brīdinājums par to, ka pretendentam jābūt reģistrētam VAAD lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā;
- IAKS tiek uzturēts “Dzeltenās kartiņas princips” (NIM);
- tiek uzturēta saistību veidošanas funkcionalitāte pasākumam M10 “Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” aktivitātēm;
- turpināts darbs pie īstenoto projektu atskaišu izvērtēšanas pilnveidošanas un riskanto projektu atlase kontroļu uz vietas veikšanas;
- darbs pie jaunā plānošanas perioda 2023.-2027.gadam ieviešanas, piedaloties Eiropas Padomes darba grupās, iesaistīšanās maksājuma aģentūru Mācību tīkla darbībā un piedalīšanās Latvijas Valsts pozīciju izstrādes un apspriešanas darbā ar ZM, sadarbība ar ZM ministru kabinetu noteikumu jaunajam periodam izstrādē - komentēšana un atsevišķu priekšlikumu izstrāde;
- darbs pie procedūru izstrādes, kārtu izsludināšanas, projektu pieņemšanas un izvērtēšanas 2014.-2020.gada plānošanas perioda, kā arī pārejas laika 2021. un 2022.gada pasākumiem;
- uzlaboti kontroles mehānismi publiskā finansējuma, iepirkuma un būvniecības procedūru atbilstības vērtēšanai;
- darbs pie LAD informācijas sistēmas t.sk. EPS attīstības papildināšanas un pilnveidošanas, pēc iespējas vairāk iestrādājot loģiskās kontroles un pārbaudes, lai pretendents pieļautu pēc iespējas mazāk kļūdu.
- LAD CS un reģionālo lauksaimniecības pārvalžu darbinieku apmācības par meliorācijas un iepirkumu procedūru vērtēšanu, par risku samazināšanu, vērtējot iepirkumus un maksājumu dokumentus;
- klientiem pirms pieteikšanās platību maksājumiem tika sagatavota un nosūtīta informatīva vēstule par pasākuma M10 “Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība” aktivitāšu aktuālajām saistību platībām un saistību periodu.

3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR) ¹, vērtība aprēķināta automātiski

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA + ESAI]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma ²	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā) ³
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00	40,03	36,11

¹ Vienkāršoto izmaksu risinājumi ir paredzēti kā vienības izmaksas/ vienotas likmes/ vienreizēji maksājumi saskaņā ar KNR 67. panta 5. punktu, tostarp ELFLA īpašas metodes saskaņā ar minētā punkta e) apakšpunktu, piemēram, uzņēmējdarbības sākšanas vienreizējie maksājumi, vienotas likmes maksājumi ražotāju organizācijām un platībatkarīgās un ar dzīvniekiem saistītas vienības izmaksas.

² Aprēķina automātiski no programmas versiju pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

³ Aprēķina automātiski no izdevumu deklarācijas pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR), pamatojoties uz specifiskiem, sīki izstrādātiem dalībvalstu datiem [pēc izvēles]

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA + ESAI]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā)
Kopā KNR 67. panta 1. punkta b), c), d) apakšpunkts + 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00		
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00		

E-pārvalde saņēmējiem [pēc izvēles]

	[%] ELFLA + ESAI finansējums	[%] attiecīgās darbības
Atbalsta pieteikums		
Maksājuma pieprasījumi		
Kontrole un noteikumu izpilde		
Uzraudzība un ziņošana VI/MA		

Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus [pēc izvēles]

[Dienas] Attiecīgos gadījumos, dalībvalstu maksājumu termiņš saņēmējiem	[Dienas] Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus	Piezīmes

4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS

4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu

4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)

Ievērojot Regulas Nr.1305/2013 54. panta 1. punktu, Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumu Nr. 599 20. punktā noteikts, ka VLT sekretariāta pienākumus pilda LLKC, ar kuru ZM ik gadu slēdz līgumus. Arī 2022. gadā noslēgti 2 līgumi starp ZM un LLKC (atsevišķi no pasākuma “Tehniskā palīdzība” finansējuma gan plānošanas pamatperiodam, gan pārejas periodam) , pamatojoties uz tiem LLKC turpināja pildīt VLT sekretariāta funkcijas un īstenoja VLT darba plāna aktivitātes.

Efektīvai informācijas apmaiņai un ikgadējā darba plāna pasākumu īstenošanai reģionos VLT darbību nodrošina VLT sekretariāts ar centrālo biroju un 26 reģionālās struktūrvienības visā Latvijā. Lai nodrošinātu informācijas pieejamību pēc iespējas tuvāk lauku teritoriju iedzīvotājiem, uzņēmējiem un organizācijām, gandrīz visos Latvijas novados darbojas VLT novadu lauku attīstības speciālisti, kas administratīvi piesaistīti VLT 26 reģionālajām struktūrvienībām.

4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu

2022. gadā *VLT Sekretariāta darbības ietvaros* VLT tīmekļa vietnē www.laukutikls.lv tika ievietoti dažādi raksti un papildināta informācija par notikumiem un aktualitātēm lauku attīstības jomā. Tīmekļa vietnē regulāri tiek papildināts notikumu kalendārs ar aktuālajiem notikumiem pašvaldībās un VRG, kā arī tiek ievietoti materiāli par notikumiem, saistītiem ar lauku attīstību.

Gada laikā VLT sekretariāta darbības ietvaros rīkotas vairākas diskusijas un darba grupas par lauku attīstībai būtiskiem jautājumiem, nozares politiku, labajiem projektu piemēriem un kooperāciju, kā arī vietējiem iepirkumiem.

Tāpat VLT pārstāvji piedalījušies dažādos starptautiskos Lauku tīkla un tā darbību veicinošos pasākumos (Eiropas Tīkla lauku attīstībai (turpmāk - ENRD) rīkoti pasākumi), kā arī vairākos citu dalībvalstu rīkotos pasākumos (semināros un konferencēs) lauku attīstības jomā par lauku teritoriju ilgtspējīgu attīstību, uzņēmējdarbību laukos, inovācijām un zinātni (t.sk., sociālajām inovācijām), jaunatni un darbu ar jauniešiem laukos u.c.

VLT Rīcības programmas 2015.-2020. gadam darba plāna 2022. gadam ietvaros tika noorganizēti 233 informatīvie un 57 izglītojoši semināri. Pasākumi tika organizēti visās reģionālajās nodaļās, un galvenās semināru tēmas bija:

- uzņēmējdarbības uzsākšana un ražošanas efektivitātes celšana;
- Par ES un Valsts likumdošanas izmaiņām, kas attiecas uz lauku un mežu apsaimniekošanu;
- Par Lauku attīstības programmas aktualitātēm un pasākumiem;
- Finansējuma piesaistes iespējas lauku iedzīvotājiem;
- Par LEADER pieejas pasākumu īstenošanu.

VLT aktivitātes „Informatīvie pasākumi jauniešiem un skolēniem” mērķis ir skolēnu informētības un intereses līmeņa celšana par dažādām uzņēmējdarbības attīstības iespējām lauku teritorijās, par lauksaimniecības izglītības piedāvājuma dažādību, par procesiem dabā, par lauksaimniecības dažādību un nākotnes perspektīvām, ka arī veidot skolēnu un pirmsskolas izglītojamo auditorijai izpratni par nozaru darbību, īpatnībām un tradīcijām. 2022. gadā pasākuma ietvaros LLKC konsultanti apmeklēja izglītības iestādes un iepazīstināja skolēnus ar uzņēmējdarbības iespējām laukos, t.sk. lauksaimniecības nozarēm, informēja par izglītības iestādēm un tajās esošajām ar lauksaimniecību saistītajām programmām. Kopumā tika noorganizēti 95 informatīvi izglītojoši pasākumi bērniem un jauniešiem par meža tēmām. Kopā VLT aktivitātē bija iesaistīti 3 736 jaunieši.

2022. gadā Lauku attīstības nodaļa sadarbībā ar Valsts zivsaimniecības sadarbības tīkla (turpmāk - ZST) sekretariātu un Meža konsultāciju pakalpojumu centru (turpmāk – MKPC) jau sesto gadu īstenoja interaktīvu akciju skolēniem “Šodien laukos” un 2022. gada 23.februārī tika izsludināta “Šodien laukos” 2022. gada sezona. Konkurss norisinās sociālajos tīklos, “Šodien Laukos” oficiālajos facebook.com un instagram.com kontos, kā arī iesaistot citus digitālus rīkus – e-pasta mārketingu un LLKC sociālo tīklu un mediju kanālus. Konkursa mērķis ir ar sociālo tīklu starpniecību izglītot/informēt bērnus un jauniešus par lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības tēmām. Konkurss sevī ietver gan izglītojošo daļu, izstrādājot dažādus materiālus par ikmēneša tēmām, gan izklaidējošo daļu – iespēju pildīt uzdevumus un sacensties konkursā. Konkursa ietvaros 2022. gadā sacentās par balvām. Konkursa uzdevumi veidoti tā, lai to izpildes process būtu gan izzinošs (patstāvīga informācijas iegūšana un meklēšana), gan fizisks (došanās dabā, dažādi praktiski uzdevumi ārpus telpām), gan radoši (putnu barotavu veidošana), gan izglītojoši (putnu vērošana), gan attīstot jauniešu tehnoloģiskās/datorprasmes (prezentāciju veidošana, video filmēšana un montēšana, infografiku izstrāde, fotografēšana, darbs ar teksta apstrādes programmu MS Word utml.), gan izklaidējoši (ēst gatavošana, zīmēšana, krustvārdu mīklu risināšana). Kopējais dalībnieku skaits 2022. gadā 976 skolēni un bērni un 78 pedagogi.

Mežsaimniecības nozares popularizēšanas ietvaros 2022. gadā MKPC klātienē notikušas 95 nodarbības/pasākumi visā Latvijā, tajos piedalījušies 1 998 dalībnieki (skolēni). Visus izglītojošos pasākumus un nodarbības īstenoja MKPC nodaļu darbinieki – meža gidi dažādos Latvijas reģionos, pārsvarā lauku skolās. Pirms nodarbību uzsākšanas veikta MKPC meža gidu apmācība.

Lai sekmētu jauniešu palikšanu lauku teritorijās, mazinātu to pārcelšanos uz lielajām pilsētām, VLT darbības ietvaros 26 reģionālajās nodaļās tiek sniegts atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai. Mācības 2022. gadā tika organizētas laika posmā no oktobra līdz decembrim. Mācību process norisinājās gan klātienē, gan attālināti, gan ar individuāli pieejamu materiālu palīdzību mācību vielas patstāvīgai apgūšanai. Veiksmīgi aizstāvēt savu biznesa ideju, jaunieši saņēma sertifikātus, kas apliecina, ka tie ir apguvuši konkrētās tēmas un noslēguši mācību procesu. Visi, kas ir noslēguši mācību procesu un saņēmuši sertifikātu var startēt konkursā “Laukiem būt”. Kopumā mācības pabeidza un ieguva sertifikātus 154 dalībnieki.

Konkurss “Laukiem būt” tika organizēts 2022. gada sākumā, februāra, marta mēnešos, un tajā varēja startēt 2021. gada mācību dalībnieki, kuri saņēmuši sertifikātus, kā arī konkursanti/mācību dalībnieki no iepriekšējiem diviem gadiem, kuri iepriekš nav saņēmuši naudas balvas konkursa finālā vai nav startējuši konkursā, bet ir nolēmuši attīstīt savu biznesa ideju. Kopumā konkursam iesniegti 47 biznesa plāni.

Sabiedrības informēšanas nolūkā VLT regulāri sagatavo ziņu lapas par aktualitātēm lauku attīstībā un lauksaimniecībā, kā arī informē lauku iedzīvotājus par jaunumiem likumdošanā. 2022. gadā tika publicēti 12 informatīvā izdevuma “Lauku Lapa” izdevumi par aktualitātēm lauku attīstības jomā, kas pavairoti 50 400 eksemplāros un izplatīti visā Latvijā. Katru nedēļu tiek publicēta arī elektroniskā izdevuma versija “Lauku e-Lapa”, kas tiek izsūtīta elektroniski vairāk nekā 22 000 “Lauku e-Lapas” abonentiem – lauksaimniekiem,

lauku uzņēmējiem, konsultantiem, komercuzņēmumu pārstāvjiem, valsts un pašvaldību darbiniekiem, kā arī dažādām citām iestādēm. 2022. gada laikā izsūtītās kopumā 52 "Lauku e-lapas". "Lauku e-Lapa" pieejama arī VLT tīmekļa vietnē. Sagatavoti un izplatīti 4 informatīvie izdevumi "Čiekurs".

Pasākuma "Vietējo lauksaimniecības produkcijas ražotāju un mājražotāju atbalsta programma" ietvaros, visu 2022.gadu notika aktīvs darbs pie atbilstošu uzņēmumu apzināšanas, uzrunāšanas un ievades 2022.gada decembrī publiski palaistajā e-katalogā www.novadagarsa.lv, kas apvieno Latvijas produkcijas ražotājus, kuri ir bioloģiskās, integrētās audzēšanās, Zaļās karotītes un GlobalGAP shēmu dalībnieki. Katalogs pieejams visiem interesentiem. Katalogs apkopo ražotājus, kuru produkcijā ir ne mazāk kā 70% vietēji (Latvijā) saražotu izejvielu. Uz 2022.gada beigām kopumā katalogā ievadīti 1 040 uzņēmumi. Kopumā no katalogā ievadītajiem uzņēmumiem 267 ir bioloģiskā saimniecība, 130 saimniecības izmanto integrētās audzēšanas metodi, 34 uzņēmumi ar Zaļās karotītes sertifikātu, kā arī 3 uzņēmumi ar GLOBALG.A.P. sertifikātu. 2022.gadā katalogu apmeklējuši vairāk nekā 91 tūkstotis apmeklētāju (lapa gada laikā skatīta vairāk nekā 214,75 tūstoš reižu) kas ir par 45% vairāk nekā iepriekšējā gadā. 13,6% no visiem apmeklētājiem atgriežas lapā regulāri. Noorganizēts 1 tiešsaistes (Zoom platformā ar tiešraidi Facebook Novada Garša lapā) seminārs par aktualitātēm Zaļajos publiskajos pārtikas iepirkumos, pārtikas cenu kāpumu un jaunākajām tehnoloģijām pavāru virtuvēs dažādu pašvaldību pārstāvjiem (200 dalībnieki).

Informēšanas un publicitātes pasākumu ietvaros 2022. gadā organizētas 18 starptautiska un nacionāla līmeņa konferences. VLT ir noorganizējis klātienē "VII Starptautiskā Latgales reģiona biškopju konference". Konferencē uzstājās gan nozares pārstāvji no Latvijas, gan viesi no Eiropas, apspriežot aktuālos jautājumus biškopības nozarē un daloties ar pieredzi.

Starptautisku pasākumu organizēšana Latvijā dod iespēju starptautiskajiem kolēģiem uzzināt par Latvijā īstenotajām aktivitātēm, kā arī plašākam skaitam Latvijas pārstāvju iepazīties ar starptautisko pieredzi.

Realizēts pasākums - konkursa "Sējējs 2022" laureātu apbalvošanas ceremonija. 2022. gada konkursā uz 10 nominācijām pieteicās 67 dalībnieki. Žūrijas vērtēšanas rezultātā ar lielajām Sējējs balvām tika apbalvoti 10 laureāti.

Kopumā 2022. gadā VLT sekretariāta darbībā sasniegti šādi rādītāji (13.tabula).

	Rādītāja nosaukums	KOPĀ	No tiem vērsti uz uzraudzības un novērtēšanas rezultātu apkopošanu un izplatīšanu	No tiem vērsti uz konsultācijām un/vai inovāciju atbalsta punktu	No tiem vērsti uz VRG, t.sk. starpteritoriālo un starptautisko sadarbību
VLT komunikāciju rīku skaits (pēc veida)	VLT rīkoto pasākumu (semināri, konferences, pieredzes apmaiņa u.c.), skaits	265	1	1	1
	Publikāciju, reklāmlapu, laikrakstu, žurnālu, ieskaitot e-publikācijas, skaits	68	1	10	0
	Citi rīki (mājas lapa, sociālie mediji)	4	3	3	4
	Apkopotie un izplatītie projektu piemēri, skaits	360	0	24	7
VLT aktivitāšu ietvaros īstenotā tematiskās un analītiskās informācijas apmaiņa (skaits)	Tematiskās darba grupas	28	0	2	3
	Konsultācijas ar dalībniekiem	30	0	0	30
	Citi (apmācības, <u>web-forumi</u> u.tml.)	351	0	19	0
ENRD aktivitātes, kurās piedalījies VLT (skaits)		20	1	5	2
no tām VLT aktīvi līdzdarbojies (prezentācija, darba grupas vadīšana, plakātu izgatavošana u.tml.)		2	1	1	0

13. tabula. VLT sekretariāta darbībā sasniegtie rādītāji Avots: LLKC

4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)

Informācija par vadošās iestādes veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

- Lai sekmīgi nodrošinātu ELFLA informācijas un publicitātes pasākumus, ZM kā ELFLA vadošā iestāde darbojas saskaņā ar ELFLA, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda informācijas un publicitātes stratēģiju, kas nosaka iepriekš minēto fondu informācijas un publicitātes kopīgos mērķus un uzdevumus 2014.-2020. gada plānošanas periodam, kā arī informācijas un publicitātes pasākumu kopumu, kādu paredzēts ieviest no iestāžu un organizāciju puses. Lai savlaikus sniegtu skaidru un saprotamu informāciju par iespējām pieteikties ELFLA atbalstam, informētu sabiedrību par ieguldījuma virzieniem un ieguvumiem, kā arī veicinātu sabiedrības izpratni par ES atbalstu Latvijas reģionu attīstībā, regulāri aktualizēta informācija par pasākumiem, semināriem, apmācībām, pieteikšanās termiņiem un citām ar ELFLA saistītām norisēm ZM, padotības iestāžu un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) interneta vietnēs un sociālajos tīklos. Daļa informācijas publicēta arī angļu valodā.
- ZM 2022. gadā izplatījusi 55 preses paziņojumus latviešu un 23 paziņojumus angļu valodā par ELFLA un 37 preses paziņojumus saistībā ar lauksaimniecības virzību uz Zaļo kursu, kas publicēti plašsaziņas līdzekļos un tīmekļvietnēs. Ikdienā regulāri veikta LAP popularizēšana tīklos “Facebook”, “Twitter” un “Instagram”, kā arī “Youtube”.
- ZM 2022. gadā sākusi iepazīstināt sabiedrību ar KLP SP 2023.-2023. gadam gaidāmajām atbalsta programmām un nosacījumiem, lai, beidzoties LAP pārejas posmam 2022. gadā, lauksaimnieki un mežsaimnieki būtu ziņoši un gatavi jaunajam plānošanas periodam jau no 2023. gada.
- ZM sagatavotā informācija par ELFLA un LAP, tostarp par EK noteikto LAP pārejas periodu, kā arī

jauno, 2022. gada novembrī EK apstiprināto KLP SP 2023.-2027. Gadam, regulāri ievietota Latvijas medijos latviešu un krievu valodā. Zemkopības ministrs un ZM eksperti vairākkārt piedalījušies televīziju - LTV 1, LTV 7, TV3, TV24, RE:TV un radio - LR 1, LR 4 ierakstos, tiešraidēs un tiešsaistes intervijās („Krustpunkti”, „Pēcpusdiena”, „Labrīt”, „Doma Laukums”), kurās notikušas diskusijas par LAP un ELFLA sniegtajām iespējām. Informācija publicēta oficiālā izdevēja uzturētajā tīmekļvietnē „LV portāls”, aģentūras LETA ziņu lentē, portālos „laukos.lv”, „LSM”, „Delfi”, „TVNet”, „FinanceNet”, „Latvijas Avīze”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, žurnālos „Saimnieks”, „AgroTops”, „Baltijas Koks”, „Dārzs un Drava”, „Praktiskais Latvietis”, „Kapitāls”, „Ir”, „Dienas Bizness”, „Sestdiena”, laikrakstā un portālā „Diena”, specializētajos medijos („Lauku Lapa”, „Latvijas Lopkopis”) un reģionālajos medijos un tīmekļvietnēs.

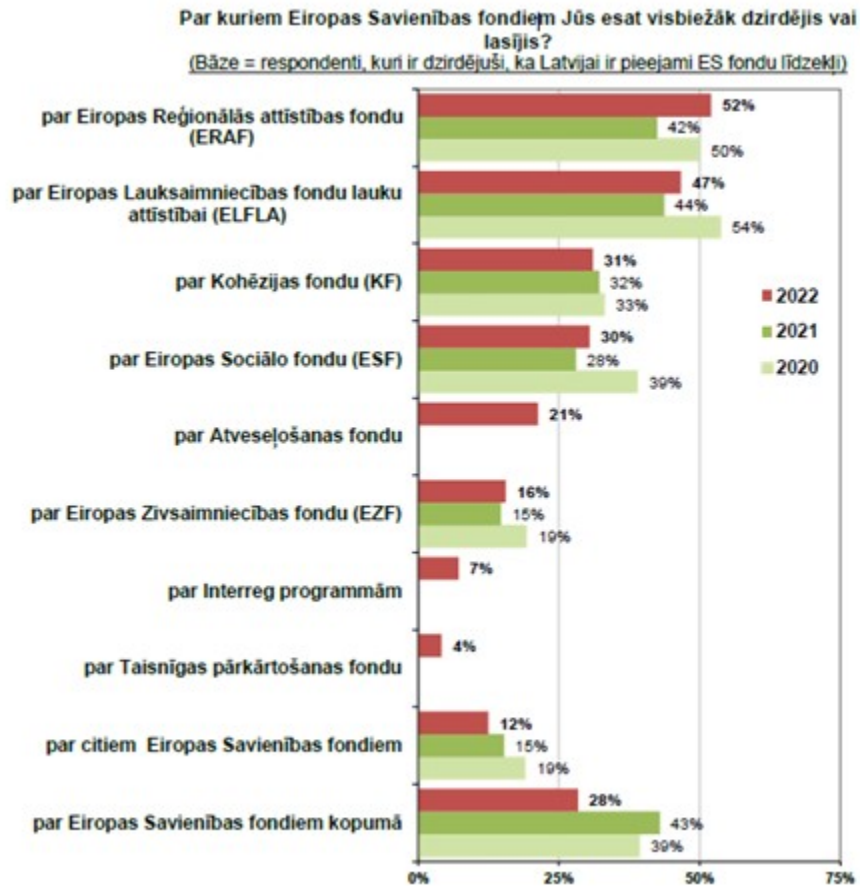
- Informācija par LAP publicēta arī krieviski rakstošajos un raidošajos Latvijas plašsaziņas līdzekļos - televīzijās LTV7 (krievu redakcija), radio LR4 („Doma Laukums”), laikrakstos un portālos „Telegraf”, „Novaja.lv”, „BB.lv”, portālu „LSM”, „TVNet” un „Delfi” krievu valodas versijās u.c.
- Līdztekus jau esošajai informācijai par ELFLA un KLP SP, kas publicēta ZM tīmekļvietnē, informācija tiek ievietota arī jaunajā vienotajā ES fondu tīmekļvietnē, kura vēl pagaidām ir izstrādes stadijā, bet tuvākajā laikā tiks publiskota. Informāciju Finanšu ministrijas uzturētajā vienotajā ES fondu tīmekļvietnē ievietojam latviešu valodā, bet svarīgākā informācija tiek dublēta arī angļiski. Tāpat informācija gatavota tīmekļvietnei www.la.lv un, atsaucoties lauksaimnieku un mežsaimnieku aicinājumam, gatavota informācija viņu asociāciju un biedrību un asociāciju tīmekļvietnēm.
- Sadarbībā ar VLT organizēta 1 822 informatīvo ziņu publikācijas, tostarp arī publikācijas un e-publikācijas plašsaziņas līdzekļos. Savukārt sadarbībā ar VLT un MPKC izdoti 12 informatīvā izdevuma „Lauku Lapa” izdevumi (metiens gadā 50 400 eksemplāri) un katru nedēļu publicēta izdevuma elektroniskā versija – „Lauku e-Lapa” (52 laidieni), kas pieejams visiem interesentiem (elektroniski izsūtīts vairāk nekā 22 000 abonentu), un četri informatīvie izdevumi meža īpašniekiem „Čiekurs”, katrs 5 000 eksemplāru, e-Čiekurs tiek izsūtīts meža īpašniekiem PDF formātā, kā arī „e-Čiekurs” informācija atsevišķā pielikumā pievienota izdevumam „Lauku e-Lapa”.
- ZM ir ļoti laba sadarbība ar Latvijas reģionālajiem medijiem. Tā kā reģionālos medijus galvenokārt interesē konkrēta un lauku saimniekošanā noderīga informācija, tad novadu pašvaldībās bāzētie plašsaziņas līdzekļi labprāt publicē ZM sniegto informāciju par projektu iesniegšanu, semināriem un konsultācijām, inovācijām un sadarbību, kā arī paši veido stāstus par savu novadu veiksmīgajām saimniecībām un to pieredzi, izmantojot ZM sniegto informāciju.
- Tāpat ZM speciālisti regulāri piedalījušies Valsts Lauku tīkla (VLT) un nevalstisko organizāciju (NVO) rīkotajos tiešsaistes un arī klātienē semināros, konferencēs, sanāksmēs un snieguši aktuālo informāciju par LAP ieviešanas progresu un normatīvo aktu aktualitātēm. Ir uzklauti NVO priekšlikumi, diskutēti par LAP īstenošanas uzlabošanu un efektīva finansējuma apguves veicināšanu, kā arī sniegtas atbildes un skaidrojumi uz nozares pārstāvju jautājumiem, tostarp tiekoties vai sazinoties ar uzņēmējiem individuāli.
- Atzīmējams ir zemkopības ministra ieguldījums, sniedzot aktuālu informāciju ražotājiem, tādējādi veicinot iedzīvotāju aktīvu līdzdalību ELFLA līdzekļu izmantošanā. Ministram ir bijušas darba vizītes Balvos, Smārdē, Kandavā, Cēsīs, Smiltēnē, Priekuļos un Jelgavā. Savukārt ir bijis daudz videotikšanos ar uzņēmējiem, to biedrībām un žurnālistiem, diskutējot par plānošanas perioda noslēguma LAP un KLP SP nosacījumiem un iezīmējot pārejas, kā arī gaidāmā perioda svarīgākos LAP jautājumus. Ministrs piedalījies daudzās videokonferencēs, tostarp rīkotas īpašas tiešsaistes preses konferences par iedzīvotāju nodrošinājumu ar pārtiku, par atbalstu par atbalstu Krievijas kara Ukrainā izraisītās krīzes skartajiem lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem un par Latvijas augļu, ogu un dārzeņu plašāku pieejamību mūsu veikalos.
- Latvijas medijos publicēti gan augstākā līmeņa ekspertu un nozares vadības viedokļi, gan arī lauku

konsultantu skaidrojumi un komentāri par LAP.

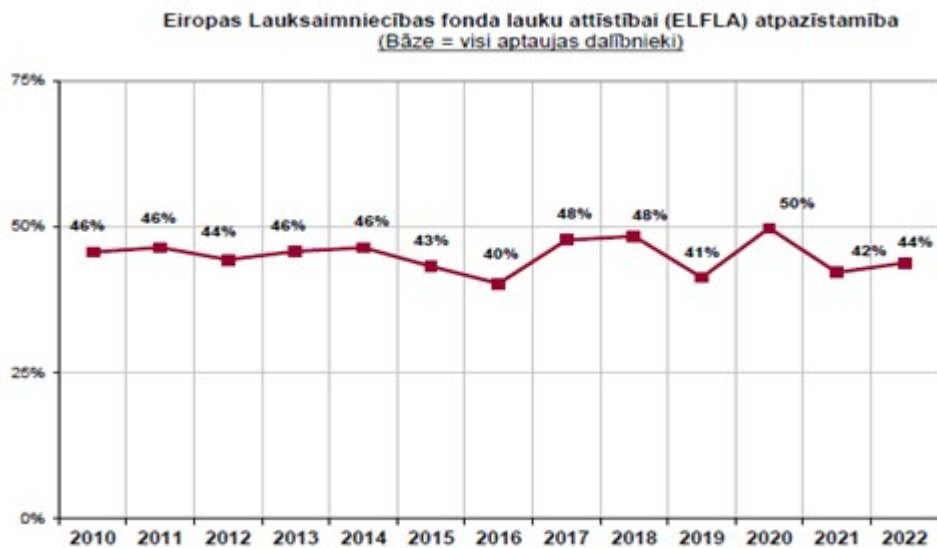
- Popularizējot lauksaimniecībā un mežsaimniecībā sasniegto un ieguldījumu Latvijas lauku attīstībā, arī 2021. gadā ZM rīkoja konkursu “Sējējs 2022” un “Zelta čiekurs 2022”. Latvijas veiksmīgākie uzņēmēji, no kuriem vairums ir arī konkursu laureāti, savas saimniecības attīstībai piesaistījuši ELFLA līdzekļus.
- Sadarbībā ar LLKC, MPKC un VLT organizētas 18 konferences klātienē un tiešsaistē, kas saistītas ar atbalsta maksājumiem, to nosacījumiem, izmaiņām platībmaksājumos, jaunā KLP SP ieviešanu un citiem ar Kopējo lauksaimniecības politiku saistītiem jautājumiem. Tostarp 2022. gada rudenī novadīts sešu reģionālo konferenču cikls par KLP Latvijā no 2023. gada, konferences organizētas Jēkabpilī, Kocēnos, Jelgavā, Alūksnē, Talsos un Ilūkstē un tās tika plaši apmeklētas. Konferenču laikā ZM eksperti iepazīstināja ar Latvijas KLP SP pasākumiem lauksaimniecības un lauku vides attīstībai no 2023. gada. Konferences videoieraksts pieejams tīmeklī https://www.youtube.com/playlist?list=PLtf9tPuLditFAC_dgKUK1ceiLaf2LsNyM.
- Savukārt 2022. gada 23. novembrī norisinājās “Mežsaimniecības konference meža īpašniekiem 2022” klātienē Ogres centrālajā bibliotēkā, kurā runāja par aktualitātēm meža īpašniekiem, tajā skaitā atbalsta pieejamību. Konferences videoieraksts ir pieejams tīmeklī <http://new.llkc.lv/lv/nozares/mezsaimnieciba/mezsaimniecibas-konference-meza-ipasniekiem-2022-0>. Visas konferences klātienē apmeklējuši 5183 interesenti.
- Sadarbībā ar LLKC, MPKC un VLT organizēti 313 informatīvie semināri (klātienē 181 seminārs, tiešsaistē 132 seminārs, kopā 7653 dalībnieki), 67 izglītojošie semināri (klātienē 37 semināri, tiešsaistē 30, kopā 3602 dalībnieki) un 95 informatīvi pasākumi jauniešiem un skolēniem, no tiem 80 pasākumi reģionos un 15 pasākumi LLKC mācību un demonstrējumu centrā “Lielozoli”. Kopumā šajos pasākumos piedalījās 2008 dalībnieki. Semināros un pasākumos sniegta informācija par finansējuma piesaisti lauku iedzīvotājiem, jauniešiem, lauksaimniekiem un mežsaimniekiem, par LAP un KLP SP pasākumiem, jaunāko normatīvajos dokumentos, uzņēmējdarbības efektivitātes celšanu.
- Nozīmīgākā VLT aktivitāte, kuras rezultāts publiski pieejams kļuva 2022. gada septembrī, ir Latvijas lauku uzņēmēju kataloga www.novadagarsa.lv darījumu veikšanas sadaļa “E-tirgus”.
- Sadarbībā ar biznesa centru “Rāmava” 2022. gada 12.-15. maijā rīkots “Lauksaimniecības forums 2022” par atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai jaunajā plānošanas periodā.
- Uzņēmuma “Latvijas Fakti” veiktajā pētījumā “Iedzīvotāju informētība un izpratne par Eiropas Savienības fondiem 2022. gadā” (respondentu skaits 1023) secināts: “Eiropas Savienības fondu atpazīstamība pēdējo 10 gadu laikā nav būtiski mainījies. Jānorāda uz pozitīvo tendenci, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo, 2021. g. pētījumu, 2022. gadā konkrēti Eiropas Savienības fondi tika atpazīti biežāk. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) atpazīna 44% aptaujāto (+2% salīdzinājumā ar 2021. g.). Informācijas ieguvē par Eiropas Savienības fondiem un to izmantošanu pieaugusi sociālo mediju un specializēto internetu resursu loma. Atbildīgo institūciju kontus sociālajos medijos (Twitter, Facebook un tml.) šogad jau izmanto tikpat liela (35%) sabiedrības daļa kā nacionālo televīziju. Ministriju, aģentūru, reģionu u.tml. mājas lapās informāciju par ES fondiem gūst 26% respondentu.” (sk. 8., 9. un 10. attēlu).
- Kaut arī pieejamās informācijas klāsts par ES fondiem 2022. gadā vērtēts nedaudz rezervētāk kā iepriekš, tomēr informācija un tās pieejamība kopumā apmierina 81% aptaujāto. Informācija par ES fondiem pārliecinoši visbiežāk meklēta interneta resursos – tīmekļvietnē www.esfondi.lv (meklējuši 31% interesentu, -9% salīdzinājumā ar 2021. gadu) un citā interneta vietnē (ministriju, aģentūru, reģionu u.c. tīmekļvietnē; 42%, salīdzinājumā ar 2021. gadu rezultāts nav mainījies).

Informācija par LAD veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

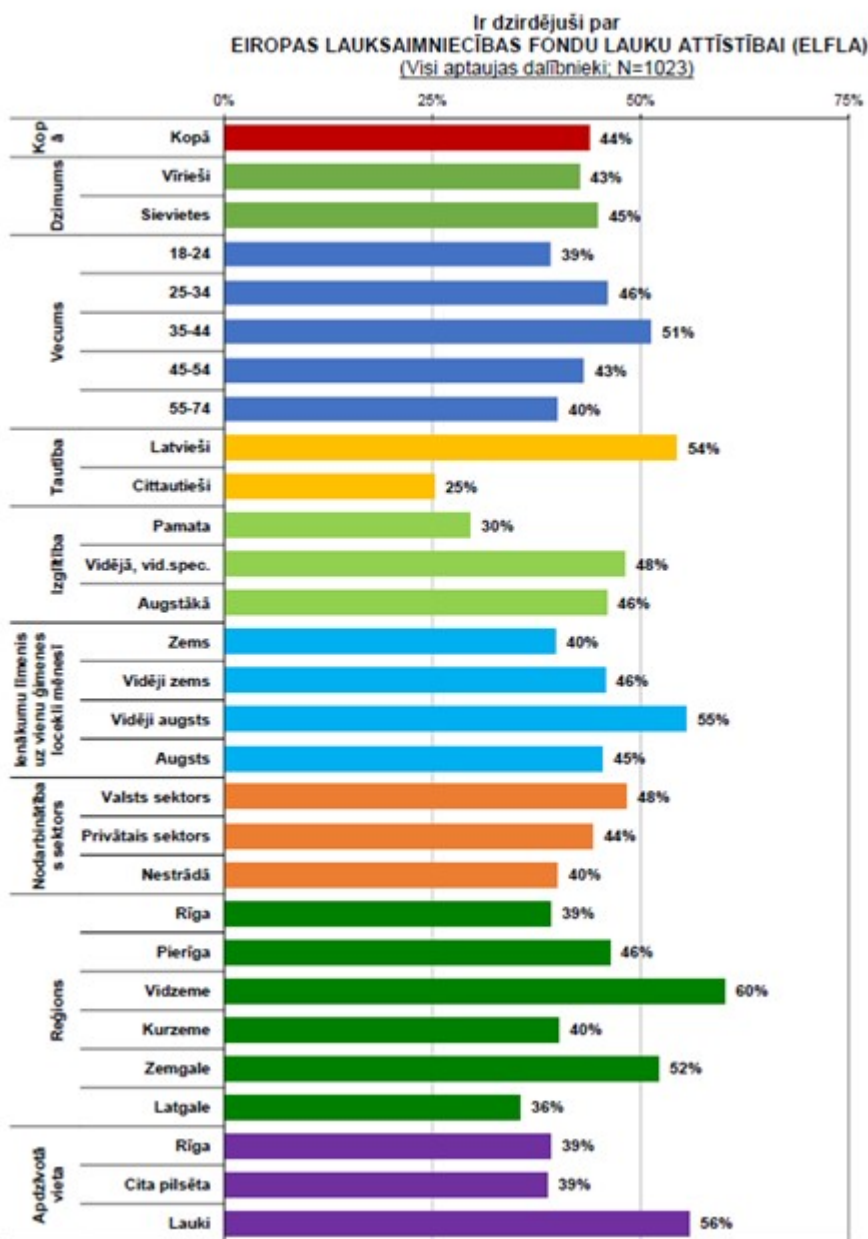
- 2022. gadā LAD mērķtiecīgi īstenoja informācijas un publicitātes pasākumus, lai informētu gan klientus, gan plašāku sabiedrību par LAP ieguldījuma nozīmību un sasniegtajiem rezultātiem ar ELFLA atbalstu.
- LAD katru gadu veic klientu aptauju LAD mājaslapā ar mērķi noskaidrot, kā klienti vērtē LAD darbu, sniegtos pakalpojumus, izmantotās tehnoloģijas un citus jautājumus. Iegūtie rezultāti arī 2021. gadā tika analizēti un veiktas izmaiņas LAD darbā, lai klientiem pēc iespējas ērtāk būtu pieejama visa aktuālā informācija. Aptaujas rezultāti skatāmi LAD mājaslapā www.lad.gov.lv izvēlnē “Klientu aptauja”.
- Visa aktuālā informācija par atbalsta veidiem, to saņemšanas nosacījumiem, operatīvā informācija un citas aktualitātes ir publicēta LAD mājaslapā www.lad.gov.lv. Tajā regulāri tiek publicēta informācija par atbalsta pasākumu kārtām, vadlīnijas atbalsta saņemšanai, informācija par konsultāciju iespējām u.tml.
- LAD veic aktivitātes, lai nodrošinātu to, ka tiek ievēroti nosacījumi atbalsta publicitātes prasībām. Klientiem ir sagatavota skaidrojoša informācija par nepieciešamo publicitāti, elektroniski ir pieejams informatīvā publicitātes plakāta un plāksnes ērti elektroniski aizpildāms un izdrukājams paraugs, kuru klients var aizpildīt un izmantot savam projektam, lai informētu sabiedrību par ELFLA ieguldījumu. Tiek sniegtas individuālas konsultācijas un skaidrotas publicitātes nodrošināšanas prasības klientiem, kuri īsteno projektus.
- Atbilstoši prasībām sabiedrībai ir sniegta informācija par maksājumu saņēmējiem. Katru gadu LAD publisko atbalsta saņēmējus savā mājaslapā: https://eps.lad.gov.lv/payment_recipients.
- LAD regulāri informē plašsaziņas līdzekļus par LAP aktualitātēm. Šī darba ietvaros īstēnotas vairākas aktivitātes: nosūtītas 16 preses relīzes, monitorēta to publicēšana plašsaziņas līdzekļos, piemēram, informāciju par atbalstu pasākumā “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” sasniegusi 210 tūkstošus lielu auditoriju. Regulāri sniegta informācija pēc mediju pieprasījuma t.sk. organizētas intervijas.
- Katru nedēļu tiek sagatavots un izsūtīts iknedēļas LAD elektroniskais Ziņnesis tā abonentiem par LAD darba aktualitātēm, tajā skaitā par LAP pasākumiem.
- Tiek sagatavotas atbildes uz LAD klientu uzdotajiem jautājumiem, tās nosūtītas klientiem arī individuāli.
- LAD aktīvi publicē informāciju sociālajos tīklos. Twitter kontā LAD_Latvija, Facebook kontā, Youtube, LinkedIn un Vimeo kontā aktīvi tiek publicēta aktuālā informācija par administrētajiem pasākumiem un aktualitātēm, kā arī sniegtas atbildes uz klientu uzdotajiem jautājumiem.
- Organizēti tiešsaistes vebināri klientiem, lai sniegtu aktuālo informāciju par LAP pasākumiem, piemēram, vebinārs par atbalsta pasākumu mazajiem lauksaimniekiem, atbalstu jauniešiem lauksaimniekiem, pasākumu “Ieguldījumi materiālajos aktīvos”. LAD speciālisti piedalījās arī citu sadarbības partneru organizētajos pasākumos, piemēram, LLKC semināros, lauksaimnieku organizāciju pasākumos u.c. LAD aktīvi piedalījās ZM organizētajās konferencēs.
- Klienti izmanto LAD mobilo lietotni, tajā var sekot līdzi personīgajai aktuālajai informācijai, t.sk. par LAP pasākumu īstenošanu. Pieejama gan informācija par saņemtajiem maksājumiem, gan projektu īstenošanas gaitu, gan atgādinājumi par iesniedzamajiem dokumentiem. Ir iespējams ērti un ātri iesūtīt LAD foto materiālus – informāciju par to, kā tiek saimniekots, kā kopti lauki u.tml.
- LAD piedalījies publiskajos pasākumos, piemēram, izstādē “Rāmava”, Vidzemes inovāciju nedēļā.

8. attēls. "Iedzīvotāju informētība un izpratne par Eiropas Savienības fondiem 2022. gadā". Avots: Latvijas Fakti

9. attēls. "Iedzīvotāju informētība un izpratne par Eiropas Savienības fondiem 2022. gadā". Avots: Latvijas Fakti

10. attēls. "Iedzīvotāju informētība par ELFLA sadalījumā pa dažādām iedzīvotāju grupām 2022. gadā". Avots: Latvijas Fakti

5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2015, 2016

6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2018

10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)

30.A. Vai ex ante novērtējums ir sākts?	Jā
30.B. Vai ex ante novērtējums ir pabeigts?	Jā
30. Ex ante novērtējuma pabeigšanas datums	30-10-2020
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir uzsākts?	Jā
13.A. Vai finansēšanas nolīguma ir parakstīts?	Jā
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	30-03-2022

Finanšu instrumentu saraksts

Finanšu instrumenta nosaukums	Finanšu instrumenta veids	Saistīts fondu fonds
Aizdevumi lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem	Specific fund	
Lauksaimniecības, un lauku attīstības garantija	Specific fund	

I. Tās programmas un prioritātes vai pasākuma identifikācija, no kuras tiek nodrošināts no ESI fondiem piešķirtais atbalsts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta a) apakšpunkts)	
1. Prioritārie virzieni vai pasākumi, kas atbalsta finanšu instrumentu, tostarp fondu fondu, saskaņā ar ESI fondu programmu.	
1.1 Katra tā prioritārā virziena vai pasākuma reference (numurs un nosaukums), kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar ESI fondu programmu	M 04 - Ieguldījumi fiziskajos aktīvos (17. pants) M 06 -Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība (19. pants)
2. Tā ESI fonda(-u) nosaukums, kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar prioritāro virzienu vai pasākumu	ELFLA
3.01. ESI fonda summa, par ko atsevišķā(-s) prioritārajā(-s) jomā(-s) uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1305/2013 5. pantā - pa pasākumiem	M04 / 2A: 10 000 000,00 M04 / 3A: 2 000 000,00 M06 / 6A: 8 000 000,00 Total: 20 000 000,00
3.1. ESI fondu summa, kas paredzēta šim tematiskajam mērķim	T03: 12 000 000,00 T08: 8 000 000,00 Total: 20 000 000,00
4. Citas ESI fondu programmas, kas nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	
4.1. CCI numurs katrai no pārējām ESI fonda programmām, kuras nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	
30. Ex-ante novērtējuma pabeigšanas datums	2020.30.10
31. To struktūru atlase, kuras īsteno finanšu instrumentu	
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir sākts	Jā
II. Finanšu instrumenta un īstenošanas kārtības apraksts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta b) apakšpunkts)	
5. Finanšu instrumenta nosaukums	Aizdevumi lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem
6. Finanšu instrumenta juridiskā adrese/darījumdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010
7. Īstenošanas kārtība	
7.1. Savienības līmenī izveidoti finanšu instrumenti, ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā norādīts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem.	Nē

7.1.1. Savienības līmeņa finanšu instrumenta nosaukums	
7.2. Valsts, reģionālā, starptautiskā vai pārrobežu līmenī izveidots finanšu instruments, ko pārvalda vadošā iestāde vai kas ir vadošās iestādes pārziņā, kuri ir minēti 38. panta 1. punkta b) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktiem.	Īstenošanas uzdevumu uzticēšana citam publisko vai privāto tiesību subjektam; vai
7.3. Finanšu instruments, kas minēts 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā un kurā vadošās iestādes (VI) sniegts finanšu ieguldījums apvienots ar EIB finanšu produktiem Eiropas Stratēģisko investīciju fonda ietvaros saskaņā ar 39.a pantu	
8. Finanšu instrumenta veids	Īpašs fonds
8.1. Pielāgoti finanšu instrumenti vai tādi instrumenti, kas atbilst standarta noteikumiem un nosacījumiem, proti, "standarta instrumenti".	Pielāgots
9. Finanšu instrumenta sniegtie produktu veidi: aizdevumi, mikroaizdevumi, garantijas, pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijas, cits finanšu produkts vai cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
9.0.1. Aizdevumi (\geq EUR 25 000)	Jā
9.0.2. Mikroaizdevumi ($<$ EUR 25 000 un izsniegti mikrouzņēmumiem) saskaņā ar SEC/2011/1134 final	Nē
9.0.3. Garantijas	Nē
9.0.4. Pašu kapitāls	Nē
9.0.5. Kvazikapitāls	Nē
9.0.6. Citi finanšu produkti	Nē
9.0.7. Cita veida atbalsts, kas apvienots ar finanšu instrumentu	Nē
9.1. Cita finanšu produkta apraksts	
9.2. Cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā: dotācija, procentu likmju subsīdija un garantijas maksas subsīdija saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
10. Finanšu instrumenta juridiskais statuss saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 6. punktu (tikai attiecībā uz 38. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem): fiduciārais konts, kas atvērts uz īstenošanas struktūras vārda un vadošās iestādes vārdā, vai finanšu instrumenti, kas izveidoti kā atsevišķa finansējuma daļa finanšu iestādē.	Atsevišķs finanšu bloks

III. Tās struktūras identifikācija, kas īsteno finanšu instrumentu, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un finanšu starpnieki, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 5. punktā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta c) apakšpunktā)

11. Struktūra, kas īsteno finanšu instrumentu

11.1. Īstenošanas struktūras veids atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punktam: a) pastāvošas vai jaunizveidotas juridiskās personas, kas paredzētas finanšu instrumentu īstenošanai; b) struktūra, kurai uzticēta īstenošana; c) vadošā iestāde, kas tiešā veidā veic īstenošanas pienākumus (tikai attiecībā uz aizdevumiem vai garantijām)	Valstij piederoša banka vai iestāde
11.1.1. Tās struktūras nosaukums, kas īsteno finanšu instrumentu	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
11.1.2. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, juridiskā adrese/darījumsdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Doma laukums 4, Rīga, LV-1050
12. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, atlases procedūra: publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana; cita procedūra	Tieša līgumslēgšanas tiesību piešķiršana valstij piederošām bankām vai iestādēm
12.1. Citas procedūras apraksts, kuru izmanto, lai atlasītu struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu	
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	2022.30.3

IV. Finanšu instrumentā iemaksātā programmas ieguldījumu kopējā summa pa prioritātēm vai pasākumiem un radušās pārvaldības izmaksas vai samaksātā pārvaldības maksa (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkts)

14. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā (EUR)	M04: 12 000 000,00 M06: 8 000 000,00 Total: 20 000 000,00
14.1. no kuriem ESI fondu ieguldījums (EUR)	M04: 12 000 000,00 M06: 8 000 000,00 Total: 20 000 000,00
14.1.1. no kuriem ERAF (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.3. no kuriem ESF (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.4. no kuriem ELFLA (EUR) (izvēles)	M04: 12 000 000,00 M06: 8 000 000,00 Total: 20 000 000,00
14.1.5. no kuriem EJZF (EUR) (izvēles)	0,00
15. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā (EUR)	M06: 2,000,000.00 M04: 3,000,000.00

	Total: 5,000,000.00
15.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu summas (EUR)	M06: 1,360,000.00 M04: 2,040,000.00 Total: 3,400,000.00
15.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	0,00
15.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	0,00
15.1.3. no kuriem ESF (EUR)	
15.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 2 040 000,00 M06: 1 360 000,00 Total: 3 400 000,00
15.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	0,00
15.2. no kuriem valsts līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M06: 640,000.00 M04: 960,000.00 Other: 0.00 Total: 1,600,000.00
15.2.1. no kuriem valsts publiskā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	M04: 960 000,00 M06: 640 000,00 Total: 1 600 000,00
15.2.2. no kuriem valsts privātā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	
16. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) ietvaros (EUR)	
17. Pārvaldības izmaksu un maksu kopējā summa, kas samaksāta no programmas ieguldījumiem (EUR)	
17.1. no kuras pamata atlīdzība (EUR)	
17.2. no kuras uz darbības rezultātiem balstīta atlīdzība (EUR)	
18. Kapitalizētas pārvaldības izmaksas vai maksas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 2. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
19. Kapitalizētas procentu likmes subsīdijas vai garantijas maksas subsīdijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 1. punkta c) apakšpunktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
20. Programmas ieguldījumu summa saistībā ar turpmākām investīcijām galasaņēmējos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 3. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
21. Zemes un/vai nekustamā īpašuma ieguldījumi finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. panta 10. punktu (attiecas tikai uz	

nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
V. Tā atbalsta kopējā summa, ko finanšu instruments samaksājis galasaņēmējiem vai galasaņēmēju labā vai par ko tas uzņēmis saistības garantijas līgumos veikt investīcijas galasaņēmējos, pa ESI fondu programmām un prioritātēm vai pasākumiem (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta e) apakšpunkts)	
22. Tā finanšu produkta nosaukums, ko piedāvā finanšu instruments	Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēju aizdevumi
22.1. Tā finanšu produkta veids, ko piedāvā finanšu instruments	Aizdevums
24. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības šajos aizdevumu, garantiju, pašu kapitāla, kvazikapitāla vai citu finanšu produktu nolīgumos ar galasaņēmējiem (EUR)	M06: 1 655 157,43 M04: 2 847 354,85 Total: 4 502 512,28
24.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M06: 1 655 157,43 M04: 2 847 354,85 Total: 4 502 512,28
25. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta galasaņēmējiem, izmantojot šo aizdevumu, mikroaizdevumus, pašu kapitālu vai citus produktus, vai, attiecībā uz garantiju, par ko uzņemtas saistības galasaņēmējiem izmaksātu aizdevumu veidā (pa produktiem) (EUR).	M06: 1 467 705,64 M04: 2 618 030,92 Total: 4 085 736,56
25.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 1,780,261.03 M06: 998,039.84 Other: 0.00 Total: 2,778,300.87
25.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	0,00
25.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	0,00
25.1.3. no kuriem ESF (EUR)	0,00
25.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 1 780 261,03 M06: 998 039,84 Total: 2 778 300,87
25.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	0,00
25.2. no kuriem valsts publiskā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M04: 837 769,89 M06: 469 665,80 Total: 1 307 435,69
25.3. no kuriem valsts privātā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	
27. To aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu nolīgumu skaits, kas noslēgti ar galasaņēmējiem (pa produktiem)	M04: 108,00 M06: 60,00 Total: 168
28. Aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu investīcijas	M04: 100,00 M06: 54,00

galasaņēmējos (pa produktiem)	Total: 154
29. To finansējuma saņēmēju skaits, kas atbalstīti, izmantojot finanšu produktu	M04: 99.00 M06: 53.00 Total: 152
29.1. no tiem – lielie uzņēmumi	
29.2. no tiem – MVU	M04: 99,00 M06: 53,00 Total: 152
29.2.1. no tiem – mikrouzņēmumi	M04: 99,00 M06: 53,00 Total: 152
29.3. no tiem – privātpersonas/fiziskas personas	
29.4. no tiem – cita veida atbalstītie galasaņēmēji	
29.4.1. cita veida atbalstīto galasaņēmēju apraksts	
33. Izsniegto, bet neatmaksāto aizdevumu kopējais skaits	168
34. Izsniegto, bet neatmaksāto aizdevumu kopsumma (EUR)	3 709 199,77
38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	
38.3. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), kas mobilizēti galasaņēmēju līmenī (EUR)	
38.3.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	
38.3.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	
39. Paredzamais un sasniegtais sviras efekts, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	
39.1. Paredzamais sviras efekts attiecībā uz aizdevumu, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	1,00
39.2. Sasniegtais sviras efekts pārskata gada beigās attiecībā uz aizdevumu	1,00
39.3. Investīcijas, kas piesaistītas caur ESIF finanšu instrumentiem aizdevumiem (nav obligāti)	0,00
VI. Finanšu instrumenta darbības rezultāti, tostarp paveiktais tā izveidē un finanšu instrumenta īstenošanas struktūru atlasē, ieskaitot struktūru, kas īsteno fondu fondu (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta f) apakšpunkts)	
32. Informācija par to, vai pārskata gada beigās finanšu instruments joprojām darbojās	Jā
32.1. Ja pārskata gada beigās finanšu instruments nedarbojās, norādīt likvidācijas datumu	
VII. Procenti un citi ieņēmumi no atbalsta, kas no ESI fondiem sniegts finanšu instrumentam, un programmu līdzekļi, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos no investīcijām, kā minēts 43. un	

44. pantā, un pašu kapitāla investīciju vērtība, ņemot vērā iepriekšējos gadus (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta g) un i) apakšpunkts)

35. Procenti un citi ieņēmumi, kas rodas no ESI fondu maksājumiem finanšu instrumentā (EUR)	0,00
36. Summas, kas līdz pārskata gada beigām iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem (EUR)	0,00
36.1. no kā kapitāla atmaksas (EUR)	0,00
36.2. no kā peļņa un citi ieņēmumi (EUR)	0,00
37. To atkārtoti izmantoto līdzekļu summas, kas iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem	0,00
37.1. no kā summas, kas iemaksātas preferenciālai atlīdzībai privātā sektora investoriem, kuri darbojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principu un nodrošina ekvivalentus resursus atbalsta piešķiršanai finanšu instrumentam no ESI fondiem vai kuri veic līdzinvestīcijas galasaņēmēju līmenī (EUR)	0,00
37.2. no kā summas, kas samaksātas, lai atlīdzinātu radušās pārvaldības izmaksas un segtu finanšu instrumenta pārvaldības maksas (EUR)	0,00
37.3. no kā summas, ar kurām sedz tādus zaudējumus finanšu instrumentam piešķirtā ESI fondu ieguldījuma nominālvērtībā, kuri izriet no negatīviem procentiem, ja šie zaudējumi rodas, neraugoties uz aktīvu finanšu līdzekļu pārvaldību, ko veic struktūras, kas īsteno finanšu instrumentus (EUR)	0,00

VIII. Paveiktais finanšu instrumenta veikto investīciju paredzamā sviras efekta sasniegšanā un ieguldījumu un līdzdalības vērtība (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta h) apakšpunkts)**38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)**

38.1. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (EUR)	0,00
38.1A. EIB finanšu produkta ieguldījums, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	0,00
38.2. Finanšu instrumentā iemaksāto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	0,00
38.2.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	0,00

38.2.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	0,00
38.2A. EIB finanšu produkta ieguldījums, kas izmaksāts galasaņēmējam (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	0,00
IX. Finanšu instrumenta ieguldījums attiecīgās prioritātes vai pasākuma rādītāju sasniegšanā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta j) apakšpunkts)	
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	12 000 000,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	2 798 030,92
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	8 000 000,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	1 467 705,64
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	175,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	100,00
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	140,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	54,00

I. Tās programmas un prioritātes vai pasākuma identifikācija, no kuras tiek nodrošināts no ESI fondiem piešķirtais atbalsts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta a) apakšpunkts)

1. Prioritārie virzieni vai pasākumi, kas atbalsta finanšu instrumentu, tostarp fondu fondu, saskaņā ar ESI fondu programmu.

1.1 Katra tā prioritārā virziena vai pasākuma reference (numurs un nosaukums), kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar ESI fondu programmu	M 04 - Ieguldījumi fiziskajos aktīvos (17. pants) M 06 -Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība (19. pants)
2. Tā ESI fonda(-u) nosaukums, kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar prioritāro virzienu vai pasākumu	ELFLA
3.01. ESI fonda summa, par ko atsevišķā(-s) prioritārajā(-s) jomā(-s) uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1305/2013 5. pantā - pa pasākumiem	M04 / 2A: 7 000 000,00 M04 / 3A: 2 000 000,00 M06 / 6A: 1 000 000,00 Total: 10 000 000,00
3.1. ESI fondu summa, kas paredzēta šim tematiskajam mērķim	T03: 9 000 000,00 T08: 1 000 000,00 Total: 10 000 000,00

4. Citas ESI fondu programmas, kas nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā

4.1. CCI numurs katrai no pārējām ESI fonda programmām, kuras nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	
30. Ex-ante novērtējuma pabeigšanas datums	2020.30.10

31. To struktūru atlase, kuras īsteno finanšu instrumentu

31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir sākts	Jā
--	----

II. Finanšu instrumenta un īstenošanas kārtības apraksts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta b) apakšpunkts)

5. Finanšu instrumenta nosaukums	Lauksaimniecības, un lauku attīstības garantija
6. Finanšu instrumenta juridiskā adrese/darījumdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	

7. Īstenošanas kārtība

7.1. Savienības līmenī izveidoti finanšu instrumenti, ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā norādīts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem.	
7.1.1. Savienības līmeņa finanšu instrumenta	

nosaukums	
7.2. Valsts, reģionālā, starptautiskā vai pārrobežu līmenī izveidots finanšu instruments, ko pārvalda vadošā iestāde vai kas ir vadošās iestādes pārziņā, kuri ir minēti 38. panta 1. punkta b) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktiem.	Īstenošanas uzdevumu uzticēšana citam publisko vai privāto tiesību subjektam; vai
7.3. Finanšu instruments, kas minēts 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā un kurā vadošās iestādes (VI) sniegts finanšu ieguldījums apvienots ar EIB finanšu produktiem Eiropas Stratēģisko investīciju fonda ietvaros saskaņā ar 39.a pantu	
8. Finanšu instrumenta veids	Īpašs fonds
8.1. Pielāgoti finanšu instrumenti vai tādi instrumenti, kas atbilst standarta noteikumiem un nosacījumiem, proti, "standarta instrumenti".	Pielāgots
9. Finanšu instrumenta sniegtie produktu veidi: aizdevumi, mikroaizdevumi, garantijas, pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijas, cits finanšu produkts vai cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
9.0.1. Aizdevumi (\geq EUR 25 000)	Nē
9.0.2. Mikroaizdevumi ($<$ EUR 25 000 un izsniegti mikrouzņēmumiem) saskaņā ar SEC/2011/1134 final	Nē
9.0.3. Garantijas	Jā
9.0.4. Pašu kapitāls	Nē
9.0.5. Kvazikapitāls	Nē
9.0.6. Citi finanšu produkti	Nē
9.0.7. Cita veida atbalsts, kas apvienots ar finanšu instrumentu	Nē
9.1. Cita finanšu produkta apraksts	
9.2. Cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā: dotācija, procentu likmju subsīdija un garantijas maksas subsīdija saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
10. Finanšu instrumenta juridiskais statuss saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 6. punktu (tikai attiecībā uz 38. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem): fiduciārais konts, kas atvērta uz īstenošanas struktūras vārda un vadošās iestādes vārdā, vai finanšu instrumenti, kas izveidoti kā atsevišķa finansējuma daļa finanšu iestādē.	Atsevišķs finanšu bloks

III. Tās struktūras identifikācija, kas īsteno finanšu instrumentu, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un finanšu starpnieki, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 5. punktā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta c) apakšpunkts)

11. Struktūra, kas īsteno finanšu instrumentu

11.1. Īstenošanas struktūras veids atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punktam: a) pastāvošas vai jaunizveidotas juridiskās personas, kas paredzētas finanšu instrumentu īstenošanai; b) struktūra, kurai uzticēta īstenošana; c) vadošā iestāde, kas tiešā veidā veic īstenošanas pienākumus (tikai attiecībā uz aizdevumiem vai garantijām)	Valstij piederoša banka vai iestāde
11.1.1. Tās struktūras nosaukums, kas īsteno finanšu instrumentu	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
11.1.2. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, juridiskā adrese/darījumsdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Doma laukums 4, Rīga, LV-1050
12. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, atlases procedūra: publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana; cita procedūra	Tieša līgumslēgšanas tiesību piešķiršana valstij piederošām bankām vai iestādēm
12.1. Citas procedūras apraksts, kuru izmanto, lai atlasītu struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu	
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	2022.30.3

IV. Finanšu instrumentā iemaksātā programmas ieguldījumu kopējā summa pa prioritātēm vai pasākumiem un radušās pārvaldības izmaksas vai samaksātā pārvaldības maksa (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkts)

14. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā (EUR)	M04: 9 000 000,00 M06: 1 000 000,00 Total: 10 000 000,00
14.1. no kuriem ESI fondu ieguldījums (EUR)	M04: 9 000 000,00 M06: 1 000 000,00 Total: 10 000 000,00
14.1.1. no kuriem ERAF (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.3. no kuriem ESF (EUR) (izvēles)	0,00
14.1.4. no kuriem ELFLA (EUR) (izvēles)	M04: 9 000 000,00 M06: 1 000 000,00 Total: 10 000 000,00
14.1.5. no kuriem EJZF (EUR) (izvēles)	0,00
15. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā (EUR)	M06: 250,000.00 M04: 2,250,000.00

	Total: 2,500,000.00
15.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu summas (EUR)	M06: 170,000.00 M04: 1,530,000.00 Total: 1,700,000.00
15.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	0,00
15.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	0,00
15.1.3. no kuriem ESF (EUR)	0,00
15.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 1 530 000,00 M06: 170 000,00 Total: 1 700 000,00
15.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	0,00
15.2. no kuriem valsts līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M06: 80,000.00 M04: 720,000.00 Other: 0.00 Total: 800,000.00
15.2.1. no kuriem valsts publiskā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	M04: 720 000,00 M06: 80 000,00 Total: 800 000,00
15.2.2. no kuriem valsts privātā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	
16. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) ietvaros (EUR)	
17. Pārvaldības izmaksu un maksu kopējā summa, kas samaksāta no programmas ieguldījumiem (EUR)	
17.1. no kuras pamata atlīdzība (EUR)	
17.2. no kuras uz darbības rezultātiem balstīta atlīdzība (EUR)	
18. Kapitalizētas pārvaldības izmaksas vai maksas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 2. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
19. Kapitalizētas procentu likmes subsīdijas vai garantijas maksas subsīdijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 1. punkta c) apakšpunktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
20. Programmas ieguldījumu summa saistībā ar turpmākām investīcijām galasaņēmējos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 3. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
21. Zemes un/vai nekustamā īpašuma ieguldījumi finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. panta 10. punktu (attiecas tikai uz	

nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
V. Tā atbalsta kopējā summa, ko finanšu instruments samaksājis galasaņēmējiem vai galasaņēmēju labā vai par ko tas uzņēmis saistības garantijas līgumos veikt investīcijas galasaņēmējos, pa ESI fondu programmām un prioritātēm vai pasākumiem (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta e) apakšpunkts)	
22. Tā finanšu produkta nosaukums, ko piedāvā finanšu instruments	Lauksaimniecības un lauku attīstības garantijas
22.1. Tā finanšu produkta veids, ko piedāvā finanšu instruments	Garantija
24. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības šajos aizdevumu, garantiju, pašu kapitāla, kvazikapitāla vai citu finanšu produktu nolīgumos ar galasaņēmējiem (EUR)	
24.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	
25. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta galasaņēmējiem, izmantojot šo aizdevumu, mikroaizdevumus, pašu kapitālu vai citus produktus, vai, attiecībā uz garantiju, par ko uzņemtas saistības galasaņēmējiem izmaksātu aizdevumu veidā (pa produktiem) (EUR).	
25.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 0.00 M06: 0.00 Other: 0.00 Total: 0.00
25.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	0,00
25.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	0,00
25.1.3. no kuriem ESF (EUR)	0,00
25.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	
25.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	0,00
25.2. no kuriem valsts publiskā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	
25.3. no kuriem valsts privātā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	
26. To aizdevumu kopējā vērtība, kas faktiski izmaksāti galasaņēmējiem saistībā ar noslēgtajiem garantijas līgumiem (EUR)	0,00
26.1. Ar MVU izveidotā jaunā aizņēmuma finansējuma kopējā vērtība (KNR 39. panta 10. punkta b) apakšpunkts)	
27. To aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu nolīgumu skaits, kas noslēgti ar galasaņēmējiem (pa produktiem)	

28. Aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu investīcijas galasaņēmējos (pa produktiem)	
29. To finansējuma saņēmēju skaits, kas atbalstīti, izmantojot finanšu produktu	M04: 0.00 M06: 0.00
29.1. no tiem – lielie uzņēmumi	
29.2. no tiem – MVU	
29.2.1. no tiem – mikrouzņēmumi	
29.3. no tiem – privātpersonas/fiziskas personas	
29.4. no tiem – cita veida atbalstītie galasaņēmēji	
29.4.1. cita veida atbalstīto galasaņēmēju apraksts	
33. Tādu garantiju kopējais skaits, kuras sniegtas un pieprasītas aizdevuma neatmaksāšanas gadījumā	0
34. Kopsumma, par ko uzņemtas saistības attiecībā uz garantijām, kas sniegtas un pieprasītas aizdevuma neatmaksāšanas gadījumā (EUR).	0,00
39. Paredzamais un sasniegtais sviras efekts, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	
39.1. Paredzamais sviras efekts attiecībā uz garantiju, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	1,00
39.2. Sasniegtais sviras efekts pārskata gada beigās attiecībā uz garantiju	
39.3. Investīcijas, kas piesaistītas caur ESIF finanšu instrumentiem garantijām (nav obligāti)	0,00
VI. Finanšu instrumenta darbības rezultāti, tostarp paveiktais tā izveidē un finanšu instrumenta īstenošanas struktūru atlasē, ieskaitot struktūru, kas īsteno fondu fondu (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta f) apakšpunkts)	
32. Informācija par to, vai pārskata gada beigās finanšu instruments joprojām darbojās	Jā
32.1. Ja pārskata gada beigās finanšu instruments nedarbojās, norādīt likvidācijas datumu	
VII. Procenti un citi ieņēmumi no atbalsta, kas no ESI fondiem sniegts finanšu instrumentam, un programmu līdzekļi, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos no investīcijām, kā minēts 43. un 44. pantā, un pašu kapitāla investīciju vērtība, ņemot vērā iepriekšējos gadus (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta g) un i) apakšpunkts)	
35. Procenti un citi ieņēmumi, kas rodas no ESI fondu maksājumiem finanšu instrumentā (EUR)	0,00
36. Summas, kas līdz pārskata gada beigām iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem (EUR)	0,00
36.1. no kā kapitāla atmaksas (EUR)	0,00

36.2. no kā peļņa un citi ieņēmumi (EUR)	0,00
37. To atkārtoti izmantoto līdzekļu summas, kas iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem	0,00
37.1. no kā summas, kas iemaksātas preferenciālai atlīdzībai privātā sektora investoriem, kuri darbojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principu un nodrošina ekvivalentus resursus atbalsta piešķiršanai finanšu instrumentam no ESI fondiem vai kuri veic līdzinvestīcijas galasaņēmēju līmenī (EUR)	0,00
37.2. no kā summas, kas samaksātas, lai atlīdzinātu radušās pārvaldības izmaksas un segtu finanšu instrumenta pārvaldības maksas (EUR)	0,00
37.3. no kā summas, ar kurām sedz tādus zaudējumus finanšu instrumentam piešķirtā ESI fondu ieguldījuma nominālvērtībā, kuri izriet no negatīviem procentiem, ja šie zaudējumi rodas, neraugoties uz aktīvu finanšu līdzekļu pārvaldību, ko veic struktūras, kas īsteno finanšu instrumentus (EUR)	0,00
VIII. Paveiktais finanšu instrumenta veikto investīciju paredzamā sviras efekta sasniegšanā un ieguldījumu un līdzdalības vērtība (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta h) apakšpunkts)	
38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	
38.1. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (EUR)	0,00
38.1A. EIB finanšu produkta ieguldījums, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	0,00
38.2. Finanšu instrumentā iemaksāto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	0,00
38.2.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	0,00
38.2.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	0,00
38.2A. EIB finanšu produkta ieguldījums, kas izmaksāts galasaņēmējam (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	0,00
IX. Finanšu instrumenta ieguldījums attiecīgās prioritātes vai pasākuma rādītāju sasniegšanā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta j) apakšpunkts)	
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums),	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M04)

kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	9 000 000,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	0,00
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	1 000 000,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	0,00
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	72,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	0,00
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	8,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	0,00

11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM

Skatīt uzraudzības pielikumu

II pielikums

Detalizēta tabula, kurā parādīts īstenošanas līmenis pa prioritārajām jomām, tostarp iznākuma rādītāji

Prioritārā joma 1A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
1A	T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2022			1,61	53,10	3,03
		2014-2021			1,23	40,57	
		2014-2020			1,11	36,61	
		2014-2019			0,61	20,12	
		2014-2018			0,24	7,92	
		2014-2017			0,12	3,96	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
1B	T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2022			115,00	121,05	95,00
		2014-2021			107,00	112,63	
		2014-2020			87,00	91,58	
		2014-2019			55,00	57,89	
		2014-2018			16,00	16,84	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1C

FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
IC	T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2022			24 889,00	99,56	25 000,00
		2014-2021			20 086,00	80,34	
		2014-2020			16 424,00	65,70	
		2014-2019			12 334,00	49,34	
		2014-2018			8 103,00	32,41	
		2014-2017			4 482,00	17,93	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 2A

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
2A	T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)	2014-2022	7,62	109,94	7,35	106,04	6,93
		2014-2021	7,13	102,87	9,19	132,59	
		2014-2020	6,89	99,40	6,44	92,91	
		2014-2019	6,37	91,90	5,98	86,28	
		2014-2018	5,44	78,48	5,00	72,14	
		2014-2017	4,51	65,07	3,80	54,82	
		2014-2016	2,19	31,60	1,37	19,77	
		2014-2015	1,46	21,06	1,17	16,88	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	654 699 794,14	106,10	507 516 461,24	82,25	617 044 746,30
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	10 006 338,80	71,26	8 930 815,98	63,60	14 041 904,00
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			5 957 909,63	67,91	8 773 864,00
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2022			16 403,00	97,93	16 750,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	3 972 888,41	126,79	1 515 821,30	48,37	3 133 557,00
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2022			14 543,00	461,68	3 150,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	562 396 532,93	109,67	435 262 648,10	84,88	512 786 735,30
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			872 349 980,03	79,15	1 102 202 000,00
M04.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			359 655 969,77	84,04	427 965 730,00
M04.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			6 126,00	105,99	5 780,00
M04.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			73 008 647,41	86,07	84 821 005,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	51 538 810,85	89,24	46 403 982,78	80,35	57 752 336,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			46 403 982,78	80,35	57 752 336,00

M06.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			3 464,00	88,75	3 903,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	26 785 223,15	91,32	15 403 193,08	52,52	29 330 214,00

Prioritārā joma 2B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
2B	T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darbīdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jaunajiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)	2014-2022	0,58	84,85	0,55	80,46	0,68
		2014-2021	0,52	76,08	0,45	65,83	
		2014-2020	0,44	64,37	0,42	61,45	
		2014-2019	0,44	64,37	0,40	58,52	
		2014-2018	0,37	54,13	0,36	52,67	
		2014-2017	0,37	54,13	0,35	51,20	
		2014-2016	0,32	46,82			
		2014-2015	0,08	11,70			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	19 320 000,00	84,72	16 607 446,78	72,82	22 805 312,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	19 320 000,00	84,72	16 607 446,78	72,82	22 805 312,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			16 607 446,78	72,82	22 805 312,00
M06.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			16 607 446,78	72,82	22 805 312,00
M06.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			456,00	80,00	570,00

Prioritārā joma 3A

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
3A	T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)	2014-2022	0,85	57,39	0,71	47,94	1,48
		2014-2021	0,75	50,64	0,71	47,94	
		2014-2020	0,71	47,94	0,71	47,94	
		2014-2019	0,64	43,21	0,64	43,21	
		2014-2018	0,43	29,03	0,43	29,03	
		2014-2017	0,28	18,91	0,26	17,56	
		2014-2016	0,17	11,48	0,08	5,40	
		2014-2015	0,04	2,70			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	129 938 752,83	116,63	61 549 666,51	55,25	111 406 987,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	128 028 758,06	116,58	60 997 149,88	55,54	109 818 764,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			141 560 458,53	57,85	244 696 910,00
M04.1 M04.2	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			452,00	67,66	668,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	1 909 994,77	120,26	552 516,63	34,79	1 588 223,00
M09	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			1,00	12,50	8,00
M09	O9 - Saimniecību skaits, kuras piedalās atbalstītajās shēmās	2014-2022			63,00	5,10	1 235,00

Prioritārā joma 3B

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
3B	T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)	2014-2022			5,63	92,06	6,12
		2014-2021			5,38	87,97	
		2014-2020			4,83	78,98	
		2014-2019			4,09	66,88	
		2014-2018			3,40	55,59	
		2014-2017			2,82	46,11	
		2014-2016			1,63	26,65	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	59 908 702,43	52,50	59 415 861,19	52,07	114 109 668,00
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	5 147 758,74	102,96	4 754 554,57	95,09	5 000 000,00
M05.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			82,00	82,00	100,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	54 760 943,69	50,19	54 661 306,62	50,10	109 109 668,00
M17.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			54 661 306,62	100,20	54 554 834,00
M17.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			4 616,00	92,32	5 000,00

Prioritāte P4

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam	
P4	T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2022			1,42	92,89	1,53	
		2014-2021			1,42	92,89		
		2014-2020			1,32	86,35		
		2014-2019			1,28	83,73		
		2014-2018			1,20	78,50		
		2014-2017			1,11	72,61		
		2014-2016			1,02	66,72		
		2014-2015			0,99	64,76		
	T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)	2014-2022				21,81	76,82	28,39
		2014-2021				21,45	75,55	
		2014-2020				21,64	76,22	
		2014-2019				20,23	71,25	
		2014-2018				19,73	69,49	
		2014-2017				19,10	67,27	
		2014-2016				16,01	56,39	
		2014-2015				12,32	43,39	
	T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)	2014-2022				21,81	76,82	28,39
		2014-2021				21,45	75,55	
		2014-2020				21,64	76,22	
		2014-2019				20,23	71,25	
		2014-2018				19,73	69,49	
		2014-2017				19,10	67,27	
		2014-2016				16,01	56,39	
		2014-2015				12,45	43,85	
	T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2022				18,72	80,06	23,38
		2014-2021				17,43	74,55	
		2014-2020				17,22	73,65	
		2014-2019				15,97	68,30	
2014-2018					15,83	67,70		
2014-2017					15,81	67,62		
2014-2016					13,60	58,17		
2014-2015					11,40	48,76		
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā	
P4	O1 - Kopējie	2014-2022	772 453 462,22	109,89	610 052 214,46	86,79	702 916 713,00	

	publiskā sektora izdevumi						
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	4 465 542,13	53,58	3 763 771,12	45,16	8 334 175,00
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			2 668 344,09	63,90	4 176 136,00
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2022			8 486,00	102,86	8 250,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	5 555 892,12	75,99	3 304 486,04	45,19	7 311 632,00
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2022			22 752,00	309,55	7 350,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	7 433 279,51	121,04	4 357 164,03	70,95	6 141 133,00
M08.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			3 331 909,65	54,26	6 141 133,00
M08.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			0,00	0,00	3,00
M10	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	112 120 540,42	93,83	95 610 475,35	80,02	119 489 619,00
M10.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022			139 091,36	73,21	190 000,00
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	276 029 116,63	104,45	213 151 414,27	80,65	264 279 325,00
M11.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022			10 448,06	16,07	65 000,00
M11.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022			268 211,74	87,94	305 000,00
M12	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	34 920 730,84	91,67	30 088 064,80	78,98	38 093 714,00
M12.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022			49 028,59	92,51	53 000,00
M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	331 928 360,57	128,03	259 776 838,85	100,20	259 267 115,00
M13.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022					1 232 650,00
M13.3	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022					64 850,00

Prioritārā joma 5B

FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5B	T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)	2014-2022	50 375 795,90	36,47	27 081 093,61	19,61	138 127 150,00
		2014-2021	33 240 913,55	24,07	24 284 342,65	17,58	
		2014-2020	32 688 116,85	23,67	20 146 238,20	14,59	
		2014-2019	25 933 599,44	18,78	16 757 495,06	12,13	
		2014-2018	20 370 311,12	14,75	11 391 301,60	8,25	
		2014-2017	14 312 787,80	10,36	9 176 892,16	6,64	
		2014-2016	10 259 014,31	7,43	3 188 608,53	2,31	
		2014-2015	5 574 287,82	4,04	384 042,11	0,28	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	24 304 445,92	43,99	12 728 229,24	23,04	55 250 859,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	24 304 445,92	43,99	12 728 229,24	23,04	55 250 859,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			27 081 093,61	19,61	138 127 150,00
M04.1 M04.2 M04.3	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			75,00	29,76	252,00

Prioritārā joma 5C

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5C	T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)	2014-2022	2 683 827,05	6,71	914 017,10	2,29	40 000 000,00
		2014-2021	655 036,00	1,64	516 011,29	1,29	
		2014-2020	655 035,77	1,64	327 364,67	0,82	
		2014-2019	97 102,00	0,24	97 101,94	0,24	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5C	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	1 268 804,35	7,93	418 202,41	2,61	16 000 000,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	1 268 804,35	7,93	418 202,41	2,61	16 000 000,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			914 017,10	2,29	40 000 000,00
M04.1 M04.3	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			8,00	32,00	25,00

Prioritārā joma 5D

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5D	T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)	2014-2022			7,18	64,30	11,17
		2014-2021			4,66	41,73	
		2014-2020			4,09	36,63	
		2014-2019			2,76	24,72	
		2014-2018			0,67	6,00	
		2014-2017			0,24	2,15	
		2014-2016			0,06	0,54	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5D	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	62 072 445,11	73,91	41 633 707,24	49,57	83 985 357,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	62 072 445,11	73,91	41 633 707,24	49,57	83 985 357,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			82 948 481,61	39,51	209 963 395,00
M04.1 M04.3 M04.4	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			1 157,00	56,44	2 050,00
M04.1 M04.3 M04.4	O8 - Atbalstīto nosacīto mājlopu vienību (LU) skaits	2014-2022			34 096,36	64,33	53 000,00

Prioritārā joma 5E

FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5E	T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)	2014-2022			1,56	83,10	1,88
		2014-2021			1,37	72,98	
		2014-2020			1,31	69,79	
		2014-2019			1,11	59,13	
		2014-2018			0,87	46,35	
		2014-2017			0,55	29,30	
		2014-2016			0,11	5,86	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5E	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	40 074 995,87	106,24	31 196 886,80	82,70	37 722 420,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	40 074 995,87	106,24	31 196 886,80	82,70	37 722 420,00
M08.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			5 842 985,80	80,18	7 287 189,00
M08.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2022			5 736,89	114,74	5 000,00
M08.5	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			25 353 901,00	83,30	30 435 231,00
M08.5	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2022			11 678,00	94,94	12 300,00

Prioritārā joma 6A

FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
6A	T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)	2014-2022			920,78	230,20	400,00
		2014-2021			920,78	230,20	
		2014-2020			590,49	147,62	
		2014-2019			75,00	18,75	
		2014-2018			34,00	8,50	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
6A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	36 723 918,95	104,54	22 087 518,50	62,88	35 128 119,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	36 723 918,95	104,54	22 087 518,50	62,88	35 128 119,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2022			54 186 837,82	72,91	74 320 319,00
M06.2 M06.4	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2022			351,00	73,13	480,00

Prioritārā joma 6B

FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam	
6B	T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)	2014-2022			511,90	63,99	800,00	
		2014-2021			234,40	29,30		
		2014-2020			119,42	14,93		
		2014-2019			109,80	13,73		
		2014-2018			105,00	13,13		
		2014-2017						
		2014-2016						
		2014-2015						
	T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)	2014-2022				3,59	181,46	1,98
		2014-2021				3,57	180,45	
		2014-2020				3,43	173,37	
		2014-2019				2,51	126,87	
		2014-2018				1,35	68,24	
		2014-2017				0,69	34,88	
		2014-2016				0,53	26,79	
		2014-2015						
	T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)	2014-2022				94,31	100,00	94,31
		2014-2021				94,31	100,00	
		2014-2020				94,31	100,00	
		2014-2019				94,31	100,00	
		2014-2018				94,31	100,00	
2014-2017					94,31	100,00		
2014-2016					94,31	100,00		
2014-2015					94,31	100,00		
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā	
6B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	228 304 733,35	101,35	201 676 405,33	89,52	225 274 105,00	
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	125 224 234,98	101,21	123 594 677,36	99,89	123 727 496,00	
M07.1 M07.2 M07.4 M07.5 M07.6 M07.7 M07.8	O15 - Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/in infrastruktūru (IT vai citi)	2014-2022			36 744,00	181,53	20 241,00	

M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022	103 080 498,37	101,51	78 081 727,97	76,89	101 546 609,00
M19	O18 - VRG aptvertie iedzīvotāji	2014-2022			964 909,00	100,00	964 909,00
M19	O19 - Atlasīto VRG skaits	2014-2022			35,00	109,38	32,00
M19.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			321 935,38	38,24	841 935,00
M19.2	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			63 540 996,99	77,49	81 998 490,00
M19.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			3 331 447,39	86,09	3 869 834,00
M19.4	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2022			10 887 348,21	73,38	14 836 350,00

Dokumenti

Dokumenta nosaukums	Dokumenta veids	Dokumenta datums	Vietējā atsauce	Komisijas atsauce	Kontroles vērtība:	Datnes	Nosūtīšanas datums	Nosūtītājs
LAP 2014-2020 Gada ziņojuma par 2022. gadu kopsavilkums sabiedrībai	Kopsavilkums sabiedrībai	24-08-2023		Ares(2023)5780935	753818195	LAP 2014-2020 Gada ziņojuma par 2022. gadu kopsavilkums sabiedrībai	24-08-2023	n007y90w
AIR Financial Annex 2014LV06RDNP001	Finanšu pielikums (sistēma)	23-08-2023		Ares(2023)5780935	2569531721	AIRfinancialAnnex2014LV06RDNP001_lv.pdf	24-08-2023	n007y90w

